

Ocena programowa

Profil ogólnoakademicki

Nazwa ocenianego kierunku studiów:

bezpieczeństwo wewnętrzne

Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Akademia Pożarnicza

ul. Słowackiego 52/54

01-629 Warszawa

Nazwa ocenianego kierunku studiów: bezpieczeństwo wewnętrzne.

1. **Poziom/y studiów: studia pierwszego i drugiego stopnia.**
2. **Forma/y studiów: studia stacjonarne i niestacjonarne.**
3. **Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek:
nauki o bezpieczeństwie – 100%**

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Efekty uczenia się dla kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki.

Uniwersalne charakterystyki poziomu 6 w PRK oraz charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK		Charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK umożliwiającycy uzyskanie kompetencji licencjata		Kierunkowe efekty uczenia się	
				Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty uczenia się odniesione do poszczególnych kategorii i zakresów
WIEDZA – absolwent ZNA i ROZUMIE					
P6U_W	<p>w zaawansowanym stopniu - fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi</p> <p>różnorodne, złożone uwarunkowania prowadzonej działalności</p>				
P6S_WG Zakres i głębia - kompletność perspektywy poznawczej i zależności	<p>w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej - właściwe dla programu studiów, a w przypadku studiów o profilu praktycznym – również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem</p>		BW1_W01	posiada wiedzę w zakresie rozróżniania i opisywania podstawowych elementów programu studiów na kierunku Bezpieczeństwo wewnętrzne. Potrafi objąć podstawowe koncepcje różnych rodzajów bezpieczeństwa opisywanych w poszczególnych dyscyplinach naukowych. Rozpoznaje relacje jakie zachodzą pomiędzy naukami o bezpieczeństwie i ich związek z naukami humanistycznymi i społecznymi.	
			BW1_W02	potrafi identyfikować i rozumieć zjawiska społeczne i humanistyczne w tym globalizację, umiędzynarodowienie gospodarcze a także inne formy integracji i wynikające z nich uwarunkowania procesów cywilizacyjnych i ich wpływu na bezpieczeństwo wewnętrzne państwa.	
			BW1_W03	posiada podstawową wiedzę o kulturowych, komunikacyjnych, politycznych, prawnych i ekonomicznych procesach na poziomie państwa i układów międzynarodowych oraz ich wpływ na problemy bezpieczeństwa wewnętrznego.	
			BW1_W04	zna rolę oraz znaczenie prawnych i ekonomicznych uwarunkowań bezpieczeństwa wewnętrznego.	
			BW1_W05	wyjaśnia i ilustruje zagrożenia wynikające z rozwoju cywilizacji i gospodarki, degradacji środowiska naturalnego, eksploatacji zasobów naturalnych oraz ze strony przyrody.	
			BW1_W06	zna zasady międzynarodowych form i płaszczyzn współpracy politycznej, kulturowej, gospodarczej, militarnej i wpływu takiej współpracy na bezpieczeństwo wewnętrzne.	

			BW1_W07	rozumie fundamentalne zasady i koncepcje dot. miejsca, znaczenia, roli i zadań instytucji bezpieczeństwa w wymiarze krajowym i międzynarodowym.
			BW1_W08	ma wiedzę dotyczącą identyfikacji i opisywania więzi społecznych i kształtujących je czynników. a także wyzwania i zagrożenia dla bezpieczeństwa.
			BW1_W09	objaśnia i ilustruje sposoby przeciwdziałania stanom zagrożenia życia i zdrowia, ładu społecznego, porządku konstytucyjnego i innych żywotnych interesów kraju.
			BW1_W10	wyjaśnia i ilustruje kluczowe koncepcje potrzeb człowieka, gospodarstw domowych, społeczności lokalnych, narodu w zakresie kultury, ekonomii, politycznym, religijnym, których zachwianie może grozić powstaniem zagrożeń.
			BW1_W11	posiada znajomości podstawowych zasad klasyfikacji bezpieczeństwa narodowego uwzględniających różnice i podobieństwa charakteryzujące system bezpieczeństwa.
			BW1_W12	zna rolę i znaczenie struktur poszczególnych podmiotów bezpieczeństwa wewnętrznego oraz jego miejsce i rolę w systemie bezpieczeństwa państwa.
			BW1_W13	zna i charakteryzuje historyczne uwarunkowania bezpieczeństwa wewnętrznego, jego ewaluację z uwzględnieniem warunków formalno-prawnych bezpieczeństwa wewnętrznego.
			BW1_W14	rozumie podstawowe dziedziny i gałęzie prawa oraz jego wpływ na kształtowanie stanu bezpieczeństwa wewnętrznego.
			BW1_W15	rozumie podstawowe pojęcia i zasady ochrony własności intelektualnej.
			BW1_W16	posiada znajomość funkcjonowania i rozwoju instytucji kultury oraz organizacji rządowych, samorządowych i pozarządowych na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego.
			BW1_W17	zna zasady podstawowych metod badawczych do identyfikacji, weryfikacji i analizy różnego rodzaju danych dla potrzeb bezpieczeństwa wewnętrznego.
			BW1_W18	posiada znajomość metod, technik i narzędzi umożliwiających identyfikację i zastosowanie różnych informacji dla potrzeb bezpieczeństwa wewnętrznego.
			BW1_W19	rozdziela i wyjaśnia zasady tworzenia struktur organizacyjnych i mechanizmów warunkujących osiągnięcie założonych celów.
P6S_WK Kontekst / uwarunkowania, skutki	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji	podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form indywidualnej przedsiębiorczości	BW1_W20	zna podstawowe zagadnienia z zakresu ekonomii i instrumentów finansowych.
			BW1_W21	zna podstawowe zagadnienia o ochronie własności intelektualnej i prawie patentowym.
			BW1_W22	zna podstawowe zagadnienia w zakresie prawa krajowego i międzynarodowego dotyczącą bezpieczeństwa wewnętrznego w zakresie ochrony ludności, zarządzania i reagowania kryzysowego, działań ratowniczych, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska, współpracy z administracją publiczną oraz międzynarodowej współpracy ratowniczej.
			BW1_W23	zna podstawowe zagadnienia z zakresu zasad funkcjonowania podmiotów ratowniczych w systemie ochrony ludności, krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego i innych systemów ratowniczych.

	podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości		BW1_W24	zna i rozumie rolę i znaczenie podmiotów gospodarczych dla bezpieczeństwa wewnętrznego.
			BW1_W25	zna i rozumie zagadnienia o aspektach prawnych, ekonomicznych i organizacyjnych pracy w sektorze gospodarczym, z zakresu praw i obowiązków, a także odpowiedzialności za bezpieczeństwo powierzonego mienia osób trzecich.
			BW1_W26	ma wiedzę o wyzwaniach współczesnego świata i wynikających z nich zagrożeniach politycznych, społecznych, gospodarczych, etnicznych, wyznaniowych, środowiskowych, klimatycznych i wyzwaniach państwa w zakresie przeciwdziałania tym zagrożeniom i ograniczania ich skutków.
			BW1_W27	rozumie stosowanie zasad logiki, wnioskowania i metodologii badań w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego.
			BW1_W28	rozumie zasady tworzenia i rozwoju form aktywności w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego stosując wiedzę nauk społecznych.
			BW1_W29	rozumie związki przyczynowo -skutkowe pomiędzy stanem bezpieczeństwa wewnętrznego a poczuciem bezpieczeństwa osobistego społeczeństwa.
			BW1_W30	w pełni rozumie znaczenie obowiązującego prawa karnego materialnego w kształtowaniu bezpieczeństwa wewnętrznego a państwie.
UMIEJĘTNOŚCI – absolwent POTRAFI				
P6U_U	<p>innowacyjnie wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach</p> <p>samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie</p> <p>komunikować się z otoczeniem, uzasadniać swoje stanowisko</p>			
6S_UW Wykorzystanie wiedzy / rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	<p>wykorzystywać posiadaną wiedzę</p> <p>- formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych przez:</p> <p>- właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących,</p>		BW1_U01	pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł, powiązywać z sobą, dokonywać ich krytycznej analizy i interpretacji, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie.
			BW1_U02	identyfikować zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego wynikające ze zjawisk naturalnych, cywilizacyjnych, społecznych, politycznych, prawnych, ekonomicznych, kulturowych, itp.
			BW1_U03	identyfikować i analizować różne zjawiska zachodzące w otoczeniu wewnątrz państwa jak i w skali międzynarodowej i określać zależności pomiędzy przyczynami zagrożeń a ich częstotliwością i skutkami.

	<p>dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji, - dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych</p> <p>wykorzystywać posiadaną wiedzę - formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów - w przypadku studiów o profilu praktycznym</p>		<p>BW1_U04</p> <p>BW1_U05</p> <p>BW1_U06</p> <p>BW1_U07</p> <p>BW1_U08</p> <p>BW1_U09</p> <p>BW1_U10</p> <p>BW1_U11</p> <p>BW1_U12</p> <p>BW1_U13</p> <p>BW1_U14</p> <p>BW1_U15</p>	<p>wykonywać analizy bezpieczeństwa i ryzyka oraz w oparciu o nie zarządzać bezpieczeństwem i ryzykiem.</p> <p>kontrolować przestrzeganie przepisów i zasad bezpieczeństwa, w tym kontrolować warunki pracy i standardy bezpieczeństwa.</p> <p>dobierać metody i narzędzia badawcze dostosowane do możliwości badania stanu bezpieczeństwa wewnętrznego i określania strategii jego rozwoju.</p> <p>potrafi zastosować pozyskaną wiedzę w praktycznym rozwiązywaniu problemów bezpieczeństwa wewnętrznego w różnych formach zajęć praktycznych.</p> <p>posiada umiejętność stosowania pozyskanej wiedzy o bezpieczeństwie wewnętrznym dla rozwiązywania problemów z odpowiednią argumentacją proponowanych rozwiązań.</p> <p>posiada umiejętność analizowania, oceny i wnioskowania zjawisk mających bezpośredni związek z obszarem bezpieczeństwa wewnętrznego.</p> <p>redagowania tekstów w oparciu o nabyte informacje z obszaru wiedzy o bezpieczeństwie wewnętrznym.</p> <p>umiejętność publicznego wypowiedzania się na tematy objęte programem studiów w języku polskim i języku angielskim.</p> <p>umiejętnie posługuje się w języku obcym adekwatnym do zagadnień opisujących bezpieczeństwo wewnętrzne.</p> <p>umiejętnie posługuje się przepisami prawnymi oraz dokumentami normującymi zagadnienia w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego.</p> <p>umiejętność w nawiązywaniu merytorycznych rozmów z podmiotami realizującymi zadania z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego.</p> <p>w sposób skuteczny komunikować się ze środowiskiem administracyjno – gospodarczym w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego.</p>
<p>P6S_UK Komunikowanie się - odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym</p>	<p>komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii</p> <p>brać udział w debacie - przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich</p> <p>posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego</p>		<p>BW1_U16</p> <p>BW1_U17</p> <p>BW1_U18</p> <p>BW1_U19</p>	<p>pracować samodzielnie i współpracować w zespole nad realizowanymi zadaniami.</p> <p>być odpowiedzialnym za realizowane zadania grupy pracowników, dla których jest przełożonym.</p> <p>umiejętność występowania podczas debat na temat bezpieczeństwa wewnętrznego i przedstawiania swoich wniosków ocen i opinii.</p> <p>porozumiewać się językiem obcym, łącznie ze znajomością języka fachowego z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego.</p>

P6S_UO Organizacja pracy/ planowanie i praca zespołowa	planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym)		BW1_U20	umiejętność opracowywania planów zadań i przedsięwzięć zmierzających do poprawy stanu bezpieczeństwa wewnętrznego.
P6S_UU Uczenie się/planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie		BW1_U21	planować i realizować własne uczenie się przez całe życie; ma świadomość konieczności podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych.
KOMPETENCJE – absolwent JEST GOTÓW DO				
P6U_K	kultywowania i upowszechniania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i poza nim samodzielnego podejmowania decyzji, krytycznej oceny działań własnych, działań zespołów, którymi kieruje i organizacji, w których uczestniczy, przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań			
P6S_KK Oceny/krytyczne podejście	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu		BW1_K01	opisu i interpretacji wyników prac własnych.
			BW1_K02	formułowania wniosków i opinii na temat zagadnień z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego.
			BW1_K03	ciągłego dokształcania się, podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych.
			BW1_K04	posiada kompetencje do aktywnej postawy współpracy i współdziałania w zespole w postaci różnych ról, rozumie potrzebę podporządkowania się celom grupy, umiejętność pełnienia funkcji lidera zespołu.

6S_KO Odpowiedzialność/wypełnianie zobowiązań społecznych na rzecz interesu publicznego	wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego		BW1_K05	uwzględnienia wszystkich aspektów i skutków działań prowadzonych w ramach szeroko rozumianego bezpieczeństwa, w tym jej wpływu na środowisko społeczne.
	inicjowania działań na rzecz interesu publicznego		BW1_K06	konstruktywne uczestnictwo w zespołach projektowych rozwiązujących problemy w różnych obszarach bezpieczeństwa wewnętrznego.
	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy		BW1_K07	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, a także określania priorytetów czynności i decyzji służbowych.
			BW1_K08	zdolność do planowania zadań własnych w zależności od czasu zespołu rozwiązującego zadania wspólne grupy.
6S_KR Rola zawodowa/niezależność i rozwój etosu	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym: - przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych		BW1_K09	rozumiejąc motywacje członków zespołu posiada zdolność do przewidywania zachowań i postaw członków zespołu.
			BW1_K10	świadomość odpowiedzialności za wykonywanie zadań, podejmowane decyzje i wynikające z nich skutki i konsekwencje.

Efekty uczenia się dla kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, studia drugiego stopnia, profil ogólnoakademicki.

Uniwersalne charakterystyki poziomu 7 w PRK oraz charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 PRK	Charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 PRK umożliwiających uzyskanie kompetencji magistra	Kierunkowe efekty uczenia się	
		Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty uczenia się odniesione do poszczególnych kategorii i zakresów
WIEDZA – absolwent ZNA i ROZUMIE			
P6U_W	w pogłębiony sposób wybrane fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi, także w powiązaniu z innymi dziedzinami różnorodne, złożone uwarunkowania i aksjologiczny kontekst prowadzonej działalności		

P6S_WG Zakres i głębia - kompletność perspektywy poznawczej i zależności	w pogłębionym stopniu - wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz		BW2_W01	posiada rozszerzoną wiedzę o charakterze nauk o bezpieczeństwie, ich miejscu w systemie nauki i metodologii badań.	
	dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne, uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą kluczowe zagadnienia oraz wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej - właściwe dla programu studiów, a w przypadku studiów o profilu praktycznym – również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem	główne tendencje rozwojowe dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których jest przyporządkowany kierunek studiów - w przypadku studiów o profilu ogólnoakademickim		BW2_W02	w pogłębiony sposób posiada wiedzę w zakresie regulacji prawnych dotyczących bezpieczeństwa wewnętrznego.
				BW2_W03	ma pogłębioną wiedzę o problemach ochrony ludności i obrony cywilnej a także systemach bezpieczeństwa i systemach ratowniczych.
				BW2_W04	zna zasady organizowania i funkcjonowania podmiotów odpowiedzialnych za funkcjonowanie systemów kierowania i dowodzenia.
				BW2_W05	rozumie istotę i funkcje kierowania oraz dowodzenia jako formy zarządzania w podmiotach i organizacjach systemów bezpieczeństwa.
				BW2_W06	zna zagadnienia z zakresu prawidłowości i problemów związanych z zarządzaniem kryzysowym oraz rozpoznawania działań obejmujących sytuacje kryzysowe.
				BW2_W07	zna zagadnienia dotyczące przyczyn powstawania zagrożeń, niebezpiecznych zdarzeń i ich analizowania z uwzględnieniem wskaźników ekonomicznych, społecznych i profilaktycznych bezpieczeństwa.
				BW2_W08	rozumie terminologię, teorię i zaawansowane techniki pozyskiwania danych z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego.
				BW2_W09	ma pogłębioną wiedzę o terroryzmie i czynnikami masowego rażenia.
				BW2_W10	posiada rozszerzoną wiedzę z zakresu zagadnień filozoficznych, kulturowych, komunikacyjnych, społecznych i psychologicznych wpływających bezpośrednio albo pośrednio na bezpieczeństwo wewnętrzne.
				BW2_W11	posiada wiedzę w zakresie głównych tendencji rozwojowych nauk o bezpieczeństwie w tym bezpieczeństwie wewnętrznym
P6S_WK Kontekst / uwarunkowania, skutki	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form indywidualnej przedsiębiorczości	BW2_W12	zagadnienia niezbędne do podejmowania decyzji z uwzględnieniem uwarunkowań technicznych, prawnych, administracyjnych i logistycznych – w warunkach zagrożenia, niebezpiecznego zdarzenia i stresu.	
			BW2_W13	pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej; potrafi korzystać z zasobów informacji patentowej.	
			BW2_W14	zagadnienia dotyczące zarządzania zasobami ludzkimi oraz zarządzania jakością.	
			BW2_W15	ma wiedzę w zakresie ochrony własności przemysłowej i praw autorskich, kontroli i audytu, zarządzania jakością w instytucjach bezpieczeństwa wewnętrznego.	

	podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości		BW2_W16	ma pogłębioną wiedzę o organizacji i zarządzaniu, zna zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości.
			BW2_W17	zna regulacje prawne i rozwiązania administracyjno – organizacyjne dotyczące ochrony granic i wykonywania transportu na terenie Unii Europejskiej.
			BW2_W18	zna problematykę przestępczości zorganizowanej, gospodarczej w cyberprzestrzeni i jej wpływ na stan bezpieczeństwa wewnętrznego.
			BW2_W19	zna formy i metody szkolenia społeczeństwa na rzecz bezpieczeństwa.
			BW2_W20	ma pogłębioną wiedzę w zakresie kryminologii i kryminalistyki jako nauk prawa karnego i ich wykorzystania działaniach na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego.
UMIEJĘTNOŚCI – absolwent POTRAFI				
P6U_U	<p>wykonywać zadania oraz formułować i rozwiązywać problemy, z wykorzystaniem nowej wiedzy, także z innych dziedzin</p> <p>samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie</p> <p>komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców, odpowiednio uzasadniać stanowiska</p>			
6S_UW Wykorzystanie wiedzy / rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	<p>wykorzystywać posiadaną wiedzę - formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz innowacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidywalnych warunkach przez:</p> <p>- właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji tych informacji,</p>	<p>planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski</p> <p>przy identyfikacji i formułowaniu specyfikacji zadań na rzecz bezpieczeństwa</p>	BW2_U01	korzystać z profesjonalnego oprogramowania, prowadzić badania, analizować, oceniać i porównywać alternatywne rozwiązania z zakresu bezpieczeństwa.
			BW2_U02	proponować i optymalizować nowe rozwiązania oraz samodzielnie analizować problemy z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego.
			BW2_U03	pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł; potrafi integrować uzyskane informacje, dokonywać ich interpretacji i krytycznej oceny, a także wyciągać wnioski oraz formułować i wyczerpująco uzasadniać opinie.
			BW2_U04	wykorzystać poznane metody i modele zarządzania bezpieczeństwem – w razie potrzeby odpowiednio je modyfikując – do analizy i rozwiązywania zadań z bezpieczeństwa.
			BW2_U05	zaproponować ulepszenia (usprawnienia) istniejących rozwiązań organizacyjno-prawnych w zakresie systemów bezpieczeństwa wewnętrznego.

	<p>- dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych</p> <p>- przystosowanie istniejących lub opracowanie nowych metod i narzędzi</p> <p>wykorzystywać posiadaną wiedzę</p> <p>- formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów - w przypadku studiów o profilu praktycznym</p> <p>formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami badawczymi - w przypadku studiów o profilu ogólnoakademickim</p> <p>formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami wdrożeniowymi - w przypadku studiów o profilu praktycznym</p>	<p>wewnętrznego oraz ich rozwiązywaniu:</p> <p>- wykorzystywać metody analityczne, symulacyjne i eksperymentalne,</p> <p>- dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne, w tym aspekty etyczne,</p> <p>- dokonywać wstępnej oceny ekonomicznej proponowanych rozwiązań i podejmowanych działań</p> <p>dokonywać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania istniejących rozwiązań prawnych i organizacyjnych i oceniać te rozwiązania</p> <p>projektować - zgodnie z zadaną specyfikacją - oraz wykonywać typowe dla kierunku studiów proste symulacje w zakresie podejmowania decyzji</p>	BW2_U06	formułować, symulować i testować hipotezy związane z funkcjonowaniem systemów bezpieczeństwa wewnętrznego.
			BW2_U07	uwzględniać ryzyko i przewidywać skutki podejmowanych decyzji – szczególnie w sytuacjach zagrożenia i niebezpiecznych zdarzeń.
			BW2_U08	rozwiązywać problemy związane z zarządzaniem jakością w zarządzaniu bezpieczeństwem.
			BW2_U09	rozpoznać źródła zagrożeń bezpieczeństwa; ocenić wartość i wielkość sił ratowniczych i środków, i sposobów kształtujących poziom bezpieczeństwa.
			BW2_U10	analizować i interpretować dane statystyczne, używać metod, narzędzi statystyki i wnioskować statystycznie.
			BW2_U11	identyfikować parametry systemów bezpieczeństwa, ich projektowania, testowania, wdrażania i potrafi przeprowadzić kontroling systemów bezpieczeństwa.
			BW2_U12	potrafi opracować dokumenty planistyczne i sprawozdawcze w zakresie bezpieczeństwa.
			BW2_U13	ocenić prawdziwość i problemy związane z zarządzaniem kryzysowym; rozpoznawaniem działań obejmujących sytuacje kryzysowe; diagnozowaniem zagrożeń uwzględniających wskaźniki ekonomiczne, społeczne i profilaktyczne bezpieczeństwa.
			BW2_U14	określić cele działań zgrupowań i zespołów zadaniowych w sytuacjach zagrożeń i niebezpiecznych zdarzeń; organizować i prowadzić działania w sytuacjach kryzysowych oraz podczas zagrożeń i niebezpiecznych zdarzeń wpływających na poziom bezpieczeństwa.
			BW2_U15	analizować i wykorzystywać wiedzę w zakresie współpracy z podmiotami pozarządowymi.
BW2_U16	potrafi przeprowadzić szkolenia na różnych poziomach w zakresie problematyki bezpieczeństwa osób i mienia.			
P6S_UK Komunikowanie się - odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w	<p>komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców</p> <p>prowadzić debatę</p>		BW2_U17	przygotować i przedstawić prezentację na temat realizacji zadania projektowego lub badawczego z zakresu bezpieczeństwa oraz poprowadzić dyskusję dotyczącą przedstawionej prezentacji.

	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią		BW2_U18	posługiwać się językiem obcym właściwym dla poziomu B2+ w stopniu wystarczającym do porozumiewania się, również w sprawach zawodowych, czytania ze zrozumieniem literatury fachowej, a także przygotowania i wygłoszenia krótkiej prezentacji na temat realizacji zadania projektowego lub badawczego z zakresu bezpieczeństwa.
P6S_UO Organizacja pracy/ planowanie i praca zespołowa	kierować pracą zespołu współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych i podejmować wiodącą rolę w zespołach		BW2_U19	pracować indywidualnie i w zespole, ocenić czasochłonność zadania, kierować małym zespołem w sposób zapewniający realizację zadania w założonym terminie, kierować zespołami ludzkimi w zakresie planowania bezpieczeństwa. Posiada umiejętności pracy w warunkach kryzysu i stresu.
P6S_UU Uczenie się/planowanie własnego rozwoju i rozwój innych osób	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie		BW2_U20	określać kierunki dalszego uczenia się i realizować proces samokształcenia w zakresie problematyki i bezpieczeństwa wewnętrznego; potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób.
KOMPETENCJE – absolwent JEST GOTÓW DO				
P6U_K	tworzenia i rozwijania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i życia podejmowania inicjatyw, krytycznej oceny siebie oraz zespołów i organizacji, w których uczestniczy, przewodzenia grupie i ponoszenia odpowiedzialności za nią			
P6S_KK Oceny/krytyczne podejście	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści		BW2_K01	odpowiedzialnej i rzetelnej analizy i oceny wyników prac własnych.
	uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów		BW2_K02	formułowania wniosków i opinii na temat zagadnień z zakresu bezpieczeństwa oraz komunikatywnego ich przekazania w sposób powszechnie zrozumiały.
			BW2_K03	ciągłego dokształcania się, podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych.

	w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu			
6S_KO Odpowiedzialność/ wypełnianie zobowiązań społecznych na rzecz interesu publicznego	wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego		BW2_K04	uwzględnienia pozatechnicznych aspektów i skutków działań prowadzonych w ramach szeroko rozumianego bezpieczeństwa, w tym jej wpływu na środowisko społeczne.
	inicjowania działań na rzecz interesu publicznego myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy		BW2_K05	tworzenia i rozwoju form indywidualnej aktywności zawodowej, działania w sposób przedsiębiorczy, uwzględniając aspekty szeroko rozumianego bezpieczeństwa.
6S_KR Rola zawodowa/ niezależność i rozwój etosu	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym: - rozwijania dorobku zawodu, - podtrzymywania etosu zawodu, - przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad		BW2_K06	postępowania zgodnie z zasadami etyki zawodowej i działania na rzecz przestrzegania i rozwoju tych zasad.
			BW2_K07	jest przygotowany do pracy w instytucjach administracji publicznej w wykonywaniu zadań z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego.
			BW2_K08	ma świadomość zachowywania się w sposób profesjonalny i etyczny.
			BW2_K09	potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonych zadań w sferze bezpieczeństwa wewnętrznego.
			BW2_K10	identyfikuje się ze społecznością lokalną i poczuwa się do odpowiedzialności za jej bezpieczeństwo. Jest przygotowany do opracowywania i realizacji projektów na rzecz bezpieczeństwa.

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Zdzisław Salamonowicz	st. bryg. dr hab. inż. prof. Uczelni/Przewodniczący Zespołu/Prorektor ds. Kształcenia i Studentów
Adrian Bralewski	mł. bryg. dr inż./Zastępca Przewodniczącego Zespołu/Dziekan Wydziału
Marcin Łapicz	mł. bryg. dr inż./Prodziekan Wydziału
Izabella Grabowska-Lepczak	bryg. dr/Kierownik Katedry
Monika Tryboń	bryg. dr/Kierownik Katedry
Szymon Ptak	mł. bryg. dr/Kierownik Katedry
Grzegorz Cisek	bryg. dr inż./Kierownik Studium Wychowania Fizycznego
Barbara Szykuła-Piec	mł. bryg. dr/Kierownik Zakładu
Rafał Wróbel	kpt. dr inż./Kierownik Zakładu
Anna Prędecka	bryg. dr inż./Kierownik Zakładu
Oksana Telak	mł. kpt. dr/Kierownik Zakładu
Aneta Majkowska	dr hab./prof. uczelni
Paweł Gromek	mł. bryg. dr hab. inż./prof. uczelni
Mariusz Nepelski	dr hab./prof. uczelni
Tomasz Zwęgliński	st. bryg. dr inż./adiunkt
Karol Kreński	bryg. mgr inż.
Aneta Kułakowska	mł. bryg. dr/adiunkt
Monika Wojakowska	st. kpt. dr/adiunkt
Magdalena Gikiewicz	dr inż./Kierownik Zakładu
Karolina Tyrańska-Wizner	dr inż./adiunkt
Radosław Fellner	dr/adiunkt
Małgorzata Ciuka-Witrylak	st. kpt. mgr inż.
Klaudia Madej-Węgier	st. bryg. mgr inż.
Marek Kwiatkowski	bryg. mgr inż.
Dominik Durański	mł. kpt. mgr inż.
Katarzyna Sota	mgr/Kierownik Dziekanatu
Bogna Jobda	mgr/Kierownik Działu Kadr
Edyta Jobda	st. kpt. mgr inż./Kierownik Rektoratu
Magdalena Dąbkowska	mgr inż./Kierownik Działu Organizacji Dydaktyki
Agata Almert	mgr/Kierownik Biblioteki
Mateusz Banaś	kpt. mgr inż.
Jan Berny	dr inż.
Katarzyna Mojska	mgr inż./Kierownik Działu Spraw Studenckich
Marlena Dytrych	mgr inż./Pracownik Dziekanatu
Monika Osiewicz	mgr/Pracownik Dziekanatu
Justyna Buta	mł. kpt. mgr inż./ Pracownik Działu Spraw Studenckich
Iwona Rosiak	lic./Pracownik Działu Spraw Studenckich
Monika Komendarska	str. mgr inż.
Ewa Juchimowicz	mgr

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Prezentacja uczelni	16
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	17
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	17
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	37
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	56
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	70
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	76
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	93
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	96
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	107
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	118
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów.	121
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	127
Część III. Załączniki	129
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów – wersja elektroniczna	129
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających, które należy dołączyć do raportu – w wersji elektronicznej	129

Prezentacja uczelni

Akademia Pożarnicza (APoż) jest uczelnią służb państwowych, kształcąca funkcjonariuszy pożarnictwa i innych służb i straży oraz osoby cywilne. 1 sierpnia 2023 r., zgodnie z założeniami Ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r. o zmianie nazw uczelni służb państwowych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o zmianie ustawy o Policji, ustawy o Straży Granicznej, ustawy o Państwowej Straży Pożarnej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1088), Szkoła Główna Służby Pożarniczej (SGSP) oficjalnie zmieniła swoją nazwę na Akademia Pożarnicza (APoż). Ta przełomowa decyzja podkreśla rozwój dydaktyczny i naukowy Uczelni.

Akademia kształci studentów na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa i Ochrony Ludności. Rolą APoż jest tworzenie i poszerzanie wiedzy oraz umiejętności, a także propagowanie tych kompetencji poprzez edukację obecnej i przyszłej kadry oficerskiej Państwowej Straży Pożarnej (PSP). Celem jest sprostanie dynamicznym wyzwaniom w dziedzinie ochrony przeciwpożarowej, ratownictwa oraz szkolenia cywilnych specjalistów o najwyższych kwalifikacjach. Akademia dąży do efektywnego przygotowania kadr do oceny sytuacji zagrożeń cywilizacyjnych i naturalnych, a także do skutecznej ochrony życia, zdrowia, mienia, środowiska oraz innych wartości przed tymi zagrożeniami. Poprzez to kompleksowe podejście, APoż wspiera rozwój profesjonalizmu i doskonałości w obszarze bezpieczeństwa, dbając o najwyższe standardy kształcenia. Jednym z priorytetów Akademii jest udział w budowaniu efektywnego systemu ratowniczego. Istotną rolę odgrywa także współpraca z zagranicznymi instytucjami partnerskimi.

W 2022 roku Uczelnia uzyskała najwyższe kategorie w ewaluacji jakości działalności naukowej za lata 2017-2021 w dwóch dyscyplinach naukowych. W dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie uczelni przyznano kategorię naukową A+, a w dyscyplinie inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka kategorię naukową A.

W 2022 r. dokonano ewaluacji programu studiów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Opracowano nowe przedmioty, zakresy, które z jednej strony miały sprostać oczekiwaniom interesariuszy, zaś z drugiej podkreślić charakter Uczelni jako ośrodka wiodącego w zakresie ochrony ludności, inżynierii bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1.1. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni, oczekiwań formułowanych wobec kandydatów, oferowanych specjalności/specjalizacji

Zgodnie ze statutem APOż zatwierdzonym Decyzją nr 36 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 września 2023 r. w sprawie zatwierdzenia statutu Akademii Pożarniczej (Załącznik Nr 1.1.) „Misją Akademii Pożarniczej jest kreowanie wiedzy i umiejętności jej rozpowszechniania i wykorzystania przez kształcenie przyszłej i obecnej kadry oficerskiej Państwowej Straży Pożarnej dla potrzeb dynamicznego rozwoju ochrony przeciwpożarowej, w tym ratownictwa oraz kadr cywilnych o najwyższych kwalifikacjach w zakresie oceny stanu zagrożeń cywilizacyjnych i naturalnych, ochrony życia, zdrowia, mienia, środowiska i innych wartości przed tymi zagrożeniami, także wychowanie studentów w poczuciu patriotyzmu, ofiarności w służbie i w pracy, w poszanowaniu dyscypliny służby i pracy oraz prowadzenie badań istotnie wzbogacających wiedzę związaną z bezpieczeństwem obywateli w zakresie bezpieczeństwa powszechnego, w szczególności inżynierii bezpieczeństwa, ochrony przeciwpożarowej i ochrony ludności. APOż, pielęgnując najlepsze tradycje i pomnażając dorobek przeszłości, podejmuje wszechstronne działania na rzecz nauki oraz kształcenia zgodnie z potrzebami państwa i narodu. W swojej działalności APOż kieruje się zasadami wolności i rzetelności w dążeniu do prawdy, szacunku i życzliwości w stosunku do strażaków, pracowników i studentów, bez względu na różnice poglądów, przestrzegając zasady transparentności procedur i wzajemnego zaufania”.

Programy studiów licencjackich i magisterskich na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* zostały przyjęte Uchwałą nr 13/06/2022 Senatu Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 22 czerwca 2022 roku w sprawie ustalenia programu stacjonarnych i niestacjonarnych studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* (Załącznik Nr 1.2.). Wpisują się w główne założenia misji APOż, a w szczególności „kreowanie wiedzy i umiejętności jej rozpowszechniania”. Ten zapis misji stanowi o bezpośrednim związku działalności naukowej prowadzonej w Uczelni z kształceniem na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Istotnym zapisem misji APOż jest realizowanie starannej edukacji, która ma zapewnić wykształcenie „kadr cywilnych o najwyższych kwalifikacjach w zakresie oceny stanu zagrożeń cywilizacyjnych i naturalnych, ochrony życia, zdrowia, mienia, środowiska i innych wartości przed tymi zagrożeniami”, co stanowi o potrzebie kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*.

W kontekście celów strategicznych APOż istotne jest zauważenie, że osiągnięcie wysokiej jakości kształcenia i prowadzenie zaawansowanych badań naukowych w obszarze bezpieczeństwa stanowi fundamentalny element koncepcji edukacyjnej na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Tak przyjęta koncepcja na tym kierunku oraz podejmowane działania z zakresu zarządzania nim doskonale wpisują się we wszystkie cele strategiczne (KS) i cele pośrednie (KP) w obszarze Kształcenia, jak to zostało określone w "Strategii Szkoły Głównej Służby Pożarniczej na lata 2021-2024". Ta strategia została formalnie zatwierdzona uchwałą nr 13/04/2021 Senatu SGSP z dnia 22 kwietnia 2021 roku, potwierdzając jednocześnie spójność działań z określonymi priorytetami strategicznymi szkoły na najbliższe lata (Załącznik Nr 1.3.).

Jednym z kluczowych celów strategicznych naszej uczelni jest zapewnienie wyjątkowej jakości kształcenia oraz jego nieustanne doskonalenie (KS1). Aby to osiągnąć, konsekwentnie przeprowadzamy ewaluację i modernizację programów kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* (KP1). Przykładowo, reagując na dynamicznie zmieniające się wymogi rynku pracy oraz nowoczesne wyzwania związane z bezpieczeństwem, wprowadzamy nowe przedmioty i specjalności.

Realizacja tego celu obejmuje również konieczność opracowywania i udoskonalania materiałów dydaktycznych, wydawnictw dydaktycznych, a następnie skutecznego wdrażania ich do programów kształcenia (KP2). Pragniemy, aby nasi studenci mieli dostęp do aktualnych i interaktywnych materiałów, które w pełni odzwierciedlają najnowsze osiągnięcia w dziedzinie bezpieczeństwa wewnętrznego.

W kontekście doskonalenia procesu dydaktycznego (KP3) skupiamy się na umiędzynarodowieniu i stałym zwiększaniu mobilności. To oznacza, że nasi studenci mają szansę uczestniczyć w międzynarodowych programach wymiany, zdobywając cenne doświadczenia i budując globalne perspektywy (KP4).

Aby wzmocnić potencjał edukacyjny, niezbędne jest doskonalenie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich i pozostałej kadry (KP5). Przykładowo, organizujemy regularne szkolenia i warsztaty dla kadry nauczycielskiej, zapewniając im dostęp do najnowszych metod nauczania i technologii edukacyjnych.

Ważnym elementem jest również efektywne wykorzystywanie dostępnej i stale modernizowanej infrastruktury dydaktycznej (KP7). Zainwestowaliśmy, na przykład, w nowoczesne laboratoria, symulatory i sprzęt specjalistyczny, co umożliwia praktyczne szkolenie studentów na najwyższym poziomie.

Wszelkie nasze inicjatywy zmierzające do zwiększenia jakości kształcenia i potencjału dydaktycznego są systematycznie monitorowane i oceniane, co stanowi integralną część podejścia do realizacji celów strategicznych (KP8). Poprzez te działania dążymy do tworzenia systemu edukacji w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego, który nie tylko spełnia, ale przewyższa oczekiwania, przyczyniając się jednocześnie do ogólnego bezpieczeństwa społeczeństwa.

Istotna jest realizacja celu strategicznego (KS2), jakim jest wzmocnienie potencjału edukacyjnego poprzez doskonalenie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich i pozostałej kadry (KP5), a także wykorzystywanie dostępnej i stale modernizowanej infrastruktury dydaktycznej (KP7). Podejmowane będą wszelkie działania mające na celu zwiększenie jakości kształcenia i potencjału dydaktycznego (KP8).

Kształcenie specjalistów w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego stanowi istotny element w tworzeniu systemu bezpieczeństwa publicznego i tworzenia nowej wiedzy i wysokich kompetencji w zakresie szeroko pojętego bezpieczeństwa. Celem kształcenia na tym kierunku jest zapewnienie odpowiedniego poziomu ochrony obywateli Polski, poprzez wprowadzenie do systemu bezpieczeństwa państwa wysokiej klasy specjalistów przygotowanych do pełnienia obowiązków związanych z ochroną ludności.

Nabór kandydatów na studia na kierunku jest zgodny z podstawowymi celami strategicznym Uczelni w obszarze kształcenia, zakładającym zarówno zapewnienie wysokiej jakości kształcenia, jak i wzmocnienie potencjału edukacyjnego.

Studia pierwszego stopnia są przeznaczone dla osób gotowych podjąć wyzwanie w postaci poznania zagadnień z obszaru bezpieczeństwa wewnętrznego. Kierunek w szczególności dedykowany jest osobom pragnących zdobywać wiedzę, umiejętności oraz kształtować kompetencje niezbędne podczas działań mających wpływ na bezpieczeństwa obywateli. Także tym zainteresowanym pracą w resorcie spraw wewnętrznych i administracji, gotowym przyjąć na siebie odpowiedzialność za bezpieczeństwo w organizacjach publicznych oraz z sektora prywatnego, oferujemy treści kształcenia pomocne w zdobywaniu oraz piastowaniu stanowisk przyszłych dyrektorów, naczelników, prezesów, ekspertów czy doradców zarówno w instytucjach rządowych, samorządowych, pozarządowych jak i w sektorze prywatnym.

Od przyszłych studentów wymagamy ogólnej wiedzy i umiejętności z obszaru nauk społecznych, w dyscyplinie nauk o bezpieczeństwie oraz podstawowej wiedzy humanistycznej. Treści z zakresu wiedzy o społeczeństwie, historii, edukacji dla bezpieczeństwa czy ekonomii wraz z umiejętnościami i kompetencjami społecznymi takimi jak praca w zespole, samodzielność, otwartość, umiejętność dedukcji, syntetyczne myślenie, ale i wyobraźnia, i zdolność twórczego rozwiązywania pojawiających się problemów traktujące je jako wyzwania, stanowią istotne warunki wejściowe z punktu widzenia podjęcia studiów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Od kandydatów na studia pierwszego stopnia nie wymaga się zaawansowanej wiedzy o bezpieczeństwie.

Studia pierwszego stopnia, zarówno stacjonarne i niestacjonarne, trwają 6 semestrów. Po czwartym semestrze następuje wybór jednego zakresu tematycznego zajęć spośród dwóch proponowanych:

- Ochrony przeciwpożarowej,
- Ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego.

Ochrona przeciwpożarowa (OP) to zakres studiów obejmujący przedmioty ściśle związane z obecnym charakterem APOż z długoletnią tradycją kształcenia pożarniczego realizowanego w Uczelni. W ramach zakresu, studenci cywilni, zarówno związani ze środowiskiem pożarniczym jak i Ci wszyscy, którzy chcieliby aspirować w jego szeregi, angażując się, w ramach społeczności lokalnych, w działania na rzecz rozwoju ochrony przeciwpożarowej. Dodatkowo w ramach zajęć studenci nabędą wiedzę, umiejętności oraz kompetencje ułatwiające im ukończenie szkoleń właściwych dla szkolenia podstawowego strażaka ratownika Ochotniczych Straży Pożarnych. W treściach modułu znajduje się wiedza z zakresu systemu oraz organizacji ochrony przeciwpożarowej, taktyki działań ratowniczych, prewencji społecznej, bezpieczeństwa pożarowego budynków, ewakuacji. Wszystkie przedmioty, realizowane w ramach opracowanego zakresu, pozostają w charakterze nauk społecznych i mają na celu przekazanie podstawowych informacji o funkcjonowaniu systemu ochrony przeciwpożarowej. Studenci w ramach ukończonych zajęć otrzymają zaświadczenie ukończenia kursu właściwego szkoleniu podstawowemu strażaka ratownika OSP. Absolwenci zakresu OP z powodzeniem odnajdą się w pracy w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, administracji publicznej, szczególnie tej ściśle współpracującej z OSP, jak również innych służbach ratowniczych i instytucjach działających w sferze ogólnie pojętego bezpieczeństwa (w tym organizacjach międzynarodowych).

Ochrona ludności, obrona cywilna i zarządzanie kryzysowe (OL, OC i ZK) to zakres pozwalający na uzyskanie specjalistycznej wiedzy z zakresu bezpieczeństwa powszechnego, ze szczególnym

uwzględnieniem regulacji, zasad funkcjonowania, potencjału i przyszłych kierunków rozwoju systemów wchodzących w skład tworzonego powszechnego systemu ochrony ludności, w tym jego filarów tj. Systemu Zarządzania Kryzysowego, krajowego systemu ratowniczego (uwzględniającego m.in. Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy, System Państwowe Ratownictwo Medyczne, System Powiadomienia Ratunkowego, itp.) i Obrony Cywilnej Kraju. W ramach zajęć studenci będą mieli możliwość wzięcia udziału w szkoleniu właściwym dla instruktorów obrony cywilnej. W ramach zajęć zapoznają się z zasadami działania systemów OL, OC i ZK, zasadami planowania cywilnego, ochrony infrastruktury krytycznej, ewakuacji, działania systemów wykrywania skażeń i alarmowania czy wykorzystania Sił Zbrojnych RP do działań kryzysowych. Studenci w ramach ukończonego zakresu otrzymają zaświadczenie ukończenia kursu właściwego na instruktora obrony cywilnej. Absolwenci zakresu OL, OC i ZK z powodzeniem odnajdą się w pracy na stanowiskach administracji publicznej związanych z ochroną ludności, jak np. centra zarządzania kryzysowego czy wydziały bezpieczeństwa, będą przygotowani do pracy w służbach związanych z bezpieczeństwem i ochroną obywateli oraz w instytucjach rządowych i pozarządowych związanych z bezpieczeństwem (w tym międzynarodowych instytucjach bezpieczeństwa).

Studia drugiego stopnia są przeznaczone dla osób związanych zawodowo z bezpieczeństwem wewnętrznym bądź planujących podjąć współpracę z podmiotami realizującymi zadania w jego obszarze, w szczególności osób pragnących zgłębić praktyczny wymiar pracy zawodowej w tej dziedzinie oraz rozszerzyć dotychczas zdobytą wiedzę oraz kompetencje w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego.

Absolwenci studiów drugiego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* są przygotowani do obejmowania stanowisk wszystkich szczebli zarówno w instytucjach sektora publicznego, w komórkach organizacyjnych zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej, oraz prywatnego, m.in. związanego z analizą danych na rzecz szeroko definiowanego bezpieczeństwa. Otrzymują uniwersalną wiedzę możliwą do wykorzystania nie tylko w krajowych, ale także międzynarodowych instytucjach.

Mogą znaleźć zatrudnienie jako eksperci z zakresu prewencji społecznej, edukacji dla bezpieczeństwa (po ukończeniu szkolenia pedagogicznego), projektowania bezpieczeństwa cywilnego, pozyskiwania i analizy danych, zarządzania kryzysowego, ochrony ludności, bezpieczeństwa imprez masowych. Nabędą umiejętności realizacji szkoleń, warsztatów, treningów oraz poznają tajniki liderowania oraz inspirowania m.in. członków ochotniczych straży pożarnych w działaniach na rzecz poprawy bezpieczeństwa. Należy podkreślić, że nasi absolwenci zostaną wyposażeni w wiedzę oraz umiejętności możliwe do wykorzystania w pracy we wszystkich formacjach i służbach podległych MSWiA.

Studia drugiego stopnia, stacjonarne i niestacjonarne, trwają 4 semestry. Pierwsze dwa semestry obejmują zajęcia obowiązkowe dla wszystkich studentów. Po trzecim semestrze następuje wybór jednego z dwóch modułów zajęć: Zarządzanie w formacjach mundurowych lub Analityk bezpieczeństwa.

Zarządzanie w formacjach mundurowych – celem studiów jest zdobycie wiedzy na temat funkcjonowania formacji i służb takich, jak Państwowa Straż Pożarna, Policja, Służba Ochrony Państwa, Straż Graniczna, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencja Wywiadu itp. Studenci będą mieli możliwość zapoznania m.in. z zasadami audytu, zarządzania kadrami wraz z kształtowaniem roli lidera i dowódcy. W ramach zajęć, zostaną wykształceni specjaliści, eksperci, gotowi do podjęcia wyzwań stawianych przed adeptami służb państwowych. W ramach studiów studenci ukończą szkolenie dla kierowników ds. bezpieczeństwa imprez masowych. Otrzymają

zaświadczenie ukończenia kursu uprawniające do podjęcie i wykonywanie określonych czynności w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego.

Analitik bezpieczeństwa – celem studiów jest wykształcenie i wychowanie absolwentów gotowych do podjęcia wyzwań wynikających z analizy danych związanych z bezpieczeństwem. Studenci będą mieli możliwość zapoznania się z gotowymi bazami danych o zagrożeniach, ale także nabeżdą umiejętności tworzenia takich baz na potrzeby interesariuszy. W toku studiów dowiedzą się jak wykorzystywać w praktyce dane, m.in. do tworzenia modeli (modelowania) zagrożeń, jak również do projektowania bezpieczeństwa cywilnego w ramach zakresu zostaną wykształceni specjaliści gotowi podjąć pracę w sektorze prywatnym i publicznym związanym z pozyskiwaniem i analizą danych. W ramach koncepcji uzyskiwania dodatkowych uprawnień przez studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* studenci ukończą szkolenie z oprogramowania do statystycznej obróbki danych SPSS. Otrzymają zaświadczenie ukończenia kursu uprawniające do podjęcie i wykonywanie określonych czynności w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego.

Koncepcja kształcenia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych drugiego stopnia zawiera zajęcia pozwalające na przygotowanie studenta do prowadzenia badań naukowych. Wspomniana koncepcja uwzględnia również zajęcia promujące otwarte podejście do pracy ze studentem, z uwzględnieniem praktyk zawodowych, języka obcego, a także promuje nowatorskie, indywidualistyczne przygotowania do pracy dyplomowej. Wymienione zajęcia dydaktyczne są wliczane do sumarycznej wartości punktów ECTS związanych z koniecznością umożliwienia studentowi wyboru zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na danym poziomie.

1.2. Związek kształcenia z prowadzoną w uczelni działalnością naukową

Aktualnie w APoż działalność naukowa prowadzona jest w trzech dyscyplinach: nauki o bezpieczeństwie, inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka oraz inżynieria bezpieczeństwa. W wyniku ewaluacji działalności naukowej 2017-2022 wszystkie ewaluowane w Uczelni dyscypliny otrzymały bardzo wysokie oceny kolejno A+ (nauki o bezpieczeństwie), a (inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka).

Kierunek *bezpieczeństwo wewnętrzne* w APoż stanowi bezpośredni związek prowadzonej działalności naukowej w obszarze nauk o bezpieczeństwie z realizowanym kształceniem. Otrzymanie w 2022 najwyższej kategorii naukowej w dyscyplinie nauk o bezpieczeństwie zobowiązuje pracowników do utrzymania wysokiego poziomu w zakresie nauki i dydaktyki. W ewaluacji działalności naukowej uczelnia uzyskała bardzo dobre wyniki we wszystkich trzech kryteriach, co prezentuje poniższa tabela.

	Kryterium I	Kryterium II	Kryterium III
Wartość referencyjna	209,782	22,668	77,35
Wartość uzyskana przez APoż	221,32	70,61	84

Do ewaluacji zaklasyfikowano m.in. 4 publikacje, które ukazały się w czasopismach posiadających 140 pkt., 23 publikacji, które ukazały się w czasopismach posiadających 100 pkt., 46 publikacji, które ukazały się w czasopismach posiadających 70 pkt. Szczegóły o doświadczeniu i kompetencjach kadry, w tym o dorobku naukowym kadry można znaleźć w Rozdziale 4.1 i 4.2. Dodatkowo w ewaluowanym okresie zrealizowano m.in. następujące projekty badawcze:

- Czynniki kształtujące poczucie bezpieczeństwa w sieciowej redukcji ryzyka katastrof w Polsce,
- Wspólnotowe działanie w zakresie bezpieczeństwa wspierające adaptację do zmian i rozwoju klimatu,
- Symulator wspomagający szkolenie policjantów w realizacji czynności na miejscu zdarzenia drogowego,
- Poprawa redukcji ryzyka występowania katastrof w regionie Zakarpacia,
- System zabezpieczania dużych zgromadzeń publicznych w miejscach kultu religijnego,
- Wprowadzenie innowacji w zarządzaniu kryzysowym w Europie.

Jako element stanowiący implementację prowadzonych badań naukowych w środowisku społeczno-gospodarczym wskazać należy wykonywane usługi badawcze obejmujące m.in:

- Usprawnienie zarządzania kryzysowego na poziomie europejskim poprzez wdrożenie metod organizacji i oceny symulacyjnych ćwiczeń zarządzania kryzysowego i ochrony ludności,
- Wpływ infrastruktury i organizacji ochrony przeciwpożarowej na proces zarządzania kryzysowego (ang. Influence of the infrastructure and organization of fire protection infrastructure on the crisis management process).

Potwierdzeniem wysokiej jakości działalności naukowej prowadzonej w uczelni są nagrody przyznane realizowanym w uczelni projektom:

- Projekt: Opracowanie innowacyjnego systemu zarządzania bezpieczeństwem obiektów zabytkowych w zurbanizowanych centrach miast, został wyróżniony nagrodą Lider Innowacji w kategorii Pro Publico Bono - nagroda MNiSW na targach INTARG 2018 oraz brązowym medalem na targach INTARG 2018 (więcej: https://www.sapsp.pl/index.php/pl_pl/aktualnosci-3/1380-brazowy-medal-dla-projektu-ozab-na-targach-wynalazkow-i-innowacji-intarg-2018)
- Projekt DRIVER+ został wyróżniony przez Agencję REA UE Research Executive Agency (REA) jako success story (więcej: <https://www.eos-eu.com/newspagedetails/?listid=15&rowid=263>)
- Projekt Innowacyjne stanowisko badawczo-treningowe „Trenażer LNG” służące do opracowania taktyki działań z wykorzystaniem sprzętu będącego na wyposażeniu PSP podczas zdarzeń LNG otrzymał nagrodę Złoty medal – LNG Training Simulator, podczas targów INOVA CROATIA, Srebrny medal - Integrated LNG incident training facility for firefighters oraz nagrodę specjalną targów ITE w Londynie, nagrody uzyskane podczas targów INOVA CROATIA, Srebrny medal w konkursie podczas XV Międzynarodowych Targów Wynalazków i Innowacji INTARG 2022, dyplom Ministra Edukacji i Nauki.

Prowadzenie zajęć przez pracowników badawczo-dydaktycznych stanowi bezpośrednie powiązanie kształcenia z prowadzoną działalnością. Uzyskiwane przez poszczególnych nauczycieli akademickich kolejnych stopni naukowych wiąże się z ciągłym doskonaleniem warsztatu naukowego pracowników. Od 2018 r. W dyscyplinie nauk o bezpieczeństwie przyznano stopień doktora 9 osobom, w dyscyplinie inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka - 10 osobom stopień doktora. Rozwój pracowników wiąże się to z rozwojem programów studiów i podnoszeniem jakości kształcenia, wprowadzaniem najnowszych osiągnięć naukowych oraz innowacji do programów studiów. W tym m.in. przedmiotów związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową. Wskazanie związku i zmian

zaimplementowanych w program studiów z prowadzoną działalnością naukową omówiono w Rozdziale 1.5.

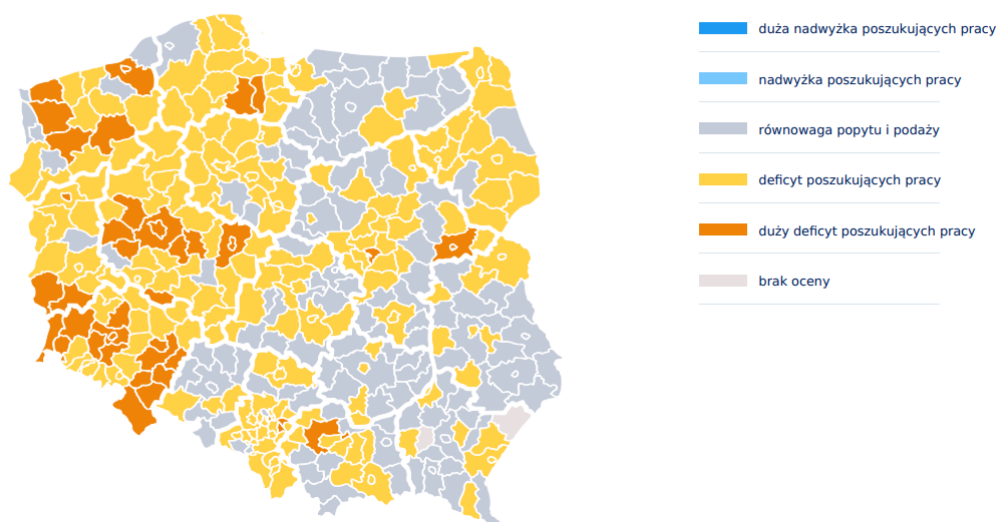
W procesie kształcenia niesłychanie ważne w APOż jest angażowanie studentów w badania naukowe. Praktyką realizowaną w tym zakresie jest bezpośredni udział studentów w projektach naukowych, jak również zachęcanie studentów do pierwszej działalności publikacyjnej (szerzej opisane w rozdziale 4.2 oraz 8.3.2).

1.3. Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, roli i znaczenia interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia

Analiza oczekiwań społeczno-gospodarczych w tym potrzeb wynikających ze zmiennej sytuacji bezpieczeństwa międzynarodowego stanowi istotny element konstruowania elementów programu studiów w czasie ostatniej ewaluacji. Uczelnia na bieżąco monitoruje sytuację na rynku zawodów w Polsce oraz przez to wprowadza aktualizację programów studiów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Dla przykładu analizy związane z bieżącym monitorowaniem Barometru Zawodów <https://barometrzwodow.pl/> w zawodzie „pracowników służb mundurowych” były jednym z powodów wprowadzenia zakresu ochrona przeciwpożarowa na studiach pierwszego stopnia oraz zakresu zarządzanie w formacjach umundurowanych na studiach drugiego stopnia. Specjalności te mają stanowić wprowadzenie do pracy w służbach podległych ministrowi właściwemu ds. wewnętrznych. Poniżej przedstawiamy zapotrzebowanie na pracowników służb mundurowych w perspektywie 2024 r. według Barometru Zawodów.

Prognoza na 2024, Polska

Relacja między dostępnymi pracownikami a potrzebami pracodawców - **pracownicy służb mundurowych**

Rys. Nr 1 Zapotrzebowanie na pracowników mundurowych w perspektywie 2024.

Źródło Barometr Zawodów

W 2023 roku Akademia Pożarnicza podjęła działania mające na celu uzyskanie akredytacji z zakresu Zarządzania Projektami dla kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. International Project Management Association Polska (IPMA) prowadzi program akredytacji IPMA-Student. Program ten oferuje uczelniom wyższym możliwość potwierdzenia zgodności programów przedmiotów z zakresem

zarządzania projektami, oferowanych w ramach studiów wyższych I stopnia, studiów wyższych II stopnia, studiów podyplomowych z wymaganiami kompetencyjnymi, zgodnymi ze światowym standardem IPMA 4-L-C. System certyfikacji IPMA 4-L-C jest powszechnie rozpoznawany i stosowany w procesach rekrutacji pracowników, budowania ścieżek rozwoju pracowników i doskonalenia dojrzałości projektowej organizacji. Posiadanie takiego certyfikatu podnosi atrakcyjność absolwenta uczelni wchodzącego na rynek pracy.

W wyniku analizy zmian w międzynarodowym środowisku bezpieczeństwa (w tym doświadczenia wynikające z trwającej wówczas epidemii COVID 19 oraz konfliktu zbrojnego na Ukrainie) w programie studiów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* zostały wyraźnie wyodrębnione treści kształcenia w wybranych przedmiotach np. W przedmiotach związanych z definiowaniem, analizą i monitorowaniem zagrożeń np. Zagrożenia bezpieczeństwa, Systemy wykrywania skażeń, Alarmowania i monitorowania zagrożeń, Taktyka działań ratowniczych czy Zagrożenia w ochronie przeciwpożarowej. Obejmują w swoich treściach również zagadnienia związane z zagrożeniem epidemicznym oraz doświadczenia zdobyte przez Państwową Straż Pożarną w tym zakresie. Z kolei przedmioty tj. Bezpieczeństwo międzynarodowe czy Geopolityczne uwarunkowania bezpieczeństwa wewnętrznego bazują na doświadczeniach Uczelni w czasie prowadzenia działań pomocowych wobec ludności ukraińskiej.

Jednym z kluczowych elementów w aktualizacji programu studiów było poznanie opinii i potrzeb interesariuszy zewnętrznych. W tym celu w czasie prac nad aktualizacją programu studiów zostało przeprowadzone spotkanie online mające na celu poznanie potrzeb interesariuszy zewnętrznych/potencjalnych pracodawców absolwentów kierunku. Zaproszenie zostało wysłane do około 40 interesariuszy. W spotkaniu udział wzięli m.in. przedstawiciele MSWiA, funkcjonariusze Komendy Głównej PSP, przedstawiciele Polskiego Czerwonego Krzyża, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania kryzysowego m.st. Warszawy i inni. W wyniku spotkania duży nacisk został postawiony na rozwój umiejętności analitycznych, w tym związanych z analizą danych związanych z zapewnieniem Bezpieczeństwa. W związku z sugestiami i jako wynik przedmiotowego spotkania zdecydowano się na utworzenie w programie studiów drugiego stopnia zakresu analityk bezpieczeństwa. Zakres ten odnosi się do prowadzonej w Uczelni działalności naukowej w inżynierii bezpieczeństwa. APOż jako jednostka Państwowej Straży Pożarnej, jest zobligowana do realizacji misji i kierunków, w jakich podąża formacja. Co za tym idzie niezwykle ważne w czasie aktualizacji programu studiów było ukierunkowanie go w aktualnie realizowanych przez PSP aktywnościach. Wynikiem tego, m.in. po uwzględnieniu sugestii przedstawicieli PSP w programie studiów pierwszego stopnia pojawił się zakres ochrona przeciwpożarowa. Ma on stanowić podkreślenie charakteru APOż. Z kolei umieszczenie w programie studiów Szkolenia podstawowego strażaków ratowników OSP podkreśla znaczenie współpracy na linii PSP – OSP, jak również odpowiedź na potrzebę wynikająca z wprowadzenia Ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych.

W aktualizacji programu studiów nie mniej ważni byli interesariusze wewnętrzni. Tą grupę podzielić można na dwa rodzaje interesariuszy: pierwsza grupa to nauczyciele akademicki, druga to studenci kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Ewaluacja programu studiów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* polegała na zaangażowaniu w proces ewaluacji szerokiego grona nauczycieli akademickich. Skład zespołu przygotowującego ewaluację został ustalony decyzją nr 20/2022 Rektora-Komendanta Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 14 kwietnia 2021 r. w sprawie powołania

Zespołu ds. ewaluacji programu studiów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* w Szkole Głównej Służby Pożarniczej (Załącznik Nr 1.4.). Zespół ewaluacyjny zbierał opinie nauczycieli dot. programów studiów. Znaczna część uwag dotyczyła aktualizacji treści kształcenia czy liczby godzin przeznaczonych na dany przedmiot. Niebywale ważnym elementem ewaluacji programu studiów było uwzględnienie uwag studentów. W tym celu przeprowadzono cykl trzech spotkań z różnymi poziomami i rocznikami studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Na spotkaniach w formie dyskusji przeprowadzone były krótkie analizy SWOT kierunku, które doprowadziły m.in. do:

- uwzględnienia w programie studiów więcej zajęć praktycznych np. w formie laboratoriów czy ćwiczeń projektowych,
- wykorzystania w pełni z dostępnej w uczelni infrastruktury, w tym poligonu za sprawą szkolenia podstawowego strażaka ratownika OSP czy pracowni ratownictwa medycznego za sprawą kursu pierwszej pomocy,
- uwzględnienia w programie studiów możliwości wizyt w instytucjach odpowiedzialnych za *bezpieczeństwo wewnętrzne* realizowane np. w ramach przedmiotu Organizacja i instytucje bezpieczeństwa wewnętrznego na studiach pierwszego stopnia czy pragmatyka służby na studiach drugiego stopnia.

1.4. Sylwetka absolwenta, przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów

Absolwenci studiów pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* są przygotowani do wykonywania funkcji doradczych, kontrolnych i administracyjnych na różnych szczeblach administracji publicznej. Absolwent powinien:

- rozumieć i umieć analizować procesy dokonujące się w społecznościach lokalnych, państwie i przyrodzie oraz badać wpływ relacji: człowiek – środowisko – infrastruktura,
- posiadać umiejętności aktywnego uczestniczenia w pracy grupowej, kierowania zespołami ludzkimi wykonującymi zadania zlecone oraz posługiwania się fachową literaturą, łącznie z przepisami prawnymi w zakresie bezpieczeństwa, działalności służb, straży i inspekcji oraz działalności gospodarczej,
- znać podstawowe procesy technologiczne, mające wpływ na funkcjonowanie społeczeństwa.

Absolwent powinien posiadać umiejętność korzystania z tej wiedzy w życiu zawodowym, komunikowania się z otoczeniem zewnętrznym, wewnętrznym w zakresie niezbędnym dla skutecznego zrealizowania swojej misji społecznej i pomocowej jaką jest ochrona życia i zdrowia człowieka, środowiska, infrastruktury, w tym krytycznej.

Absolwent studiów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* będzie spełniał nowoczesne wymagania zawodowe, które predysponują go do wykonywania funkcji kierowniczych, doradczych i administracyjnych na różnych szczeblach administracji publicznej (rządowej i samorządowej) zarządzania bezpieczeństwem. Posiada kompleksowe przygotowanie do prowadzenia i realizacji wszystkich elementów i procedur zintegrowanego systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym, ochroną ludności i zarządzania ryzykiem w każdej jednostce administracyjnej i każdym przedsiębiorstwie. Jest także przygotowany do stosowania nowych dyrektyw, zasad i procedur obowiązujących w Polsce i wynikających z dostosowania tego obszaru problemowego do wymagań Unii Europejskiej i standardów światowych.

Szeroka interdyscyplinarność problemowa kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* powoduje, że Absolwenci tego kierunku nabędą wiedzę ze skutecznego kierowania zespołami oraz teoretyczną i umiejętności praktyczne między innymi w takich obszarach jak:

- identyfikacja i inwentaryzacja zagrożeń oraz określenie ich źródeł,
- analizy ryzyka zagrożeń i prognozy ich potencjalnych skutków,
- projektowanie i wdrażanie nowoczesnych i skutecznych systemów zarządzania bezpieczeństwem w jednostkach administracji państwowej,
- identyfikacja, prognozowanie i diagnozowanie zagrożeń oraz opracowywanie metod zapobiegania, przeciwdziałania i przygotowania działań na wypadek niekorzystnych zdarzeń i sytuacji kryzysowych,
- tworzenie warunków zapewniających ciągłość funkcjonowania infrastruktury krytycznej,
- planowanie działań zapobiegawczych,
- projektowanie systemów zarządzania bezpieczeństwem, obsługa oraz doskonalenie procedur tego systemu,
- uświadamianie społeczeństwa i powszechna edukacja w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom,
- tworzenie warunków organizacyjnych, technicznych i finansowych sprawnego zarządzania kryzysowego,
- organizacja systemów łączności i monitorowania,
- organizacja i utrzymywanie systemów ostrzegania i alarmowania,
- tworzenie warunków przetrwania ludności w sytuacjach kryzysowych,
- tworzenie warunków zapewniających ciągłość funkcjonowania administracji publicznej,
- szacowanie szkód i strat powstałych w wyniku katastrof i sytuacji kryzysowych,
- prognozowanie sytuacji nadzwyczajnych i opracowywanie środków i sposobów przeciwdziałania,
- współpraca z instytucjami porządku publicznego,
- wykorzystanie znajomości prawa cywilnego, administracyjnego i karnego.

Absolwent nabędzie umiejętność posługiwania się komputerowymi technikami wspomaganie prognozowania zdarzeń niekorzystnych. Nabyte przez Absolwenta umiejętności pozwalają:

- projektować i zarządzać bezpieczeństwem,
- efektywnie stosować programy komputerowe w pracach prognostycznych i projektowych oraz w zarządzaniu,
- stosować systemy informatyczne w zagadnieniach planowania i organizacji działań zmierzających do minimalizacji skutków sytuacji kryzysowych,
- rozwijać innowacyjność w zakresie bezpieczeństwa.

Ponadto, Absolwent będzie dobrze przygotowany do wykonywania zadań w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego realizowanych przez organy państwowe i samorządowe, a także podmioty gospodarcze i instytucje pozarządowe zgodnie z ich statutowymi obowiązkami w tym obszarze. Poprzez naukę języka obcego absolwent będzie przygotowany do zrozumiałego komunikowania się w zakresie skutecznego pozyskiwania, przekazywania i stosowania wiedzy i informacji z zakresu bezpieczeństwa państwa w tym informacji wynikających z Europejskiej Strategii Bezpieczeństwa i Obrony. Przekazana wiedza ogólna pozwoli absolwentowi kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* na rozumienie

mechanizmów i warunków tworzących *bezpieczeństwo wewnętrzne* państwa, wiedzy z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk społecznych, ekonomicznych i prawnych, które kształtują procesy i stan bezpieczeństwa, prawa człowieka, zasad funkcjonowania państwa w ochronie żywotnych jego interesów oraz interesu jednostek: życia, zdrowia, mienia, środowiska, itp. Szczególnie cechy w zakresie znajomości zasad zarządzania bezpieczeństwem, absolwent kierunku zdobędzie w systemie praktyk zawodowych, które będą organizowane w organach państwowych i samorządowych, instytucjach gospodarczych i pozarządowych, które wykonują zadania na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego państwa. Absolwent kierunku studiów *bezpieczeństwo wewnętrzne* będzie ponadto przygotowany do aktywnego uczestnictwa w badaniach stanu bezpieczeństwa wewnętrznego, tworzenia dokumentacji opisującej stan bezpieczeństwa, wyciągania krytycznych wniosków i formułowania nowych założeń i tworzenia projektów. Cechy absolwenta kierunku będą osiągnięte w oparciu o przekazaną wiedzę obejmującą wieloaspektowe problemy bezpieczeństwa wewnętrznego jak i praktyczne umiejętności niezbędne do realizacji zadań w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego. Absolwent kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* będzie posiadać zdolność twórczego myślenia i rozwiązywania problemów. Sprawdza się w toku pracy indywidualnej i zespołowej, zarówno w roli kierownika, jak i członka grupy. Potrafi szybko podejmować trafne decyzje oraz wykazuje chęć ciągłego podnoszenia kwalifikacji.

Ponadto, Absolwenci studiów drugiego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* będą przygotowywani do obejmowania stanowisk wszystkich szczebli zarówno w instytucjach sektora publicznego, m.in. w komórkach organizacyjnych zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej, oraz prywatnego, m.in. związanego z analizą danych na rzecz szeroko definiowanego bezpieczeństwa. Otrzymają uniwersalną wiedzę możliwą do wykorzystania nie tylko w krajowych, ale także międzynarodowych instytucjach. Będą mogli znaleźć zatrudnienie jako eksperci z zakresu prewencji społecznej, edukacji dla bezpieczeństwa (po ukończeniu szkolenia pedagogicznego), projektowania bezpieczeństwa cywilnego, pozyskiwania i analizy danych, zarządzania kryzysowego, ochrony ludności, bezpieczeństwa imprez masowych. Nabędą umiejętności realizacji szkoleń, warsztatów, treningów oraz poznają tajniki liderowania oraz inspirowania m.in. członków ochotniczych straży pożarnych w działaniach na rzecz poprawy bezpieczeństwa. Należy podkreślić, że nasi Absolwenci zostaną wyposażeni w wiedzę oraz umiejętności możliwe do wykorzystania w pracy we wszystkich formacjach i służbach podległych MSWiA.

1.5. Cechy wyróżniających koncepcję kształcenia oraz wykorzystanych wzorców krajowych lub międzynarodowych

Przygotowując program studiów pierwszego stopnia przyjęto następujące założenia (w tym wynikające z uwzględnienia wyników ewaluacji programu studiów oraz wymagań legislacyjnych), które w części stanowią kompensację wzorców krajowych i międzynarodowych, a jednocześnie stanowią cechy wyróżniające, kierunek *bezpieczeństwo wewnętrzne* w APOż:

- Studia są studiami 6 semestralnymi.
- Program studiów przyporządkowany jest wyłącznie do dyscypliny naukowej nauki o bezpieczeństwie.
- W wyniku ewaluacji programu studiów nie dokonano zmian w zakresie ogólnej liczby efektów uczenia się.

- Ewaluacja programu studiów odbywała się w wyniku konsultacji ze środowiskiem akademickim Uczelni, studentami oraz interesariuszami zewnętrznymi. Wszystkie zmiany w programie wynikają z potrzeb i oczekiwań poszczególnych grup.
- Ewaluacja programu uwzględnia doświadczenia Uczelni zdobyte w czasie realizacji projektów badawczo-rozwojowych realizowanych przez pracowników prowadzących zajęcia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, w tym:
  - Umieszczenie w treściach programowych elementów związanych z monitorowaniem i rozpoznawaniem zagrożeń z udziałem LNG, w tym elementy oceny ryzyka zdarzeń z udziałem LNG – jako pochodna projektu o akronimie „Trenażer LNG” – przedmiot Monitorowanie i rozpoznawanie zagrożeń oraz Procesy decyzyjne i analiza ryzyka w zarządzaniu bezpieczeństwem.
  - Doświadczenia wynikające z przygotowania, realizacji i ewaluacji ćwiczeń i gier decyzyjnych, jako pochodna projektu „FP7 DRIVER +” i uczestnictwa SGSP w programie treningowym Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności (High Level Coordination Course) ujęte w przedmiocie Symulacyjna gra decyzyjna.
  - Uwzględnienie w treściach programowych elementów związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczestników zgromadzeń religijnych oraz kwestii związanych z organizacją imprez masowych, jako doświadczenie pochodzące z realizacji projektu „ISFP ProSPeReS” ujęte w przedmiocie Zbiorowe formy ochrony ludności.
  - Czerpanie doświadczeń z realizacji projektu „DG ECHO CASCADE” w treściach związanych z metodologią oceny ryzyka.
  - Wykorzystanie metodologii opracowanej w projekcie „EU CP ImProDiReT” w zajęciach z Mediów i komunikowania społecznego oraz Edukacji dla bezpieczeństwa.
- Program studiów umożliwia studentowi wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% ECTS koniecznych do ukończenia studiów. Jako zajęcia do wyboru w programie studiów zostały wskazane:
  - zajęcia z danego zakresu kształcenia (OP lub OL, OC i ZK),
  - zajęcia z języka obcego, gdzie studenci mają do wyboru język angielski, niemiecki lub rosyjski,
  - praktyki zawodowe, gdzie studenci wybierają miejsce realizacji praktyki zawodowej,
  - praca dyplomowa, gdzie studenci dokonują wyboru tematu pracy dyplomowej.
- Studia przewidują w programie studiów stacjonarnych realizację zajęć z wychowania fizycznego w wymiarze 60 h, którym nie przypisuje się punktów ECTS.
- Wszystkie zajęcia przewidziane w programie studiów, którym przypisano punkty ECTS związane są z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową, do której przypisany jest kierunek studiów. Program studiów uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności (np. w ramach przedmiotów Metodologia i metodyka pisania prac dyplomowych i opracowań naukowych w naukach o bezpieczeństwie, Seminarium dyplomowe, Zarządzanie projektami bezpieczeństwa I).
- W programie studiów uwzględniono zajęcia o charakterze praktycznym w tym w formie ćwiczeń projektowych (np. Edukacja dla bezpieczeństwa, Bezpieczeństwo społeczności lokalnych i kształtowanie bezpiecznych przestrzeni, Zarządzanie projektami bezpieczeństwa) oraz zajęć laboratoryjnych (Technologie informacyjne, Media i komunikowanie społeczne, Inżynieria ochrony przeciwpożarowej czy Planowanie cywilne).

- Zakłada się, że program kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* wychodzi naprzeciw aktualnym zmianom w środowisku związanym z ochroną ludności i ochroną przeciwpożarową. W myśl tego zakres studiów Ochrona przeciwpożarowa stanowi odpowiedź na Ustawę z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych, natomiast zakres Ochrona ludności, obrona cywilna i zarządzanie kryzysowe pozostaje w nurcie prac prowadzonych nad przygotowaniem ustawy o ochronie ludności.
  - W programie studiów uwzględniono nowe przedmioty w tym: Negocjacje i mediacje, Podstawy cyberbezpieczeństwa, Pierwszą pomoc medyczną, Elementy protokołu dyplomatycznego w służbie oraz Zarządzanie projektami bezpieczeństwa.
  - Zakłada się, że praca własna studentów na studiach stacjonarnych w ramach poszczególnych przedmiotów wynosi nie więcej niż liczba godzin przeznaczonych na realizację tych przedmiotów wynikająca z planu studiów. Zakłada się, że liczba godzin przewidziana w programie studiów (z wyjątkiem pracy dyplomowej) to liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem prowadzącego zajęcia dydaktyczne i studentów. Jako zajęcia prowadzone z bezpośrednim udziałem prowadzącego zajęcia dopuszcza się wykłady realizowane w sposób bezpośredni z użyciem narzędzi komunikacji elektronicznej (np. MS Teams), jak również zajęcia realizowane w formie nauczania synchronicznego i asynchronicznego z wykorzystaniem platformy elearningowe.
  - Dopuszcza się realizację wybranych form zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Sumaryczna liczba punktów ECTS zrealizowana z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie może przekraczać 75% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów. Monitoring nad powyższym prowadzi Dziekan przy wsparciu działu ds. e-nauczania.
  - Jako godziny z bezpośrednim udziałem prowadzącego zajęcia dydaktyczne wlicza się godziny konsultacji z wykładowcą w wymiarze minimum 2 h konsultacji w tygodniu.
  - Praca dyplomowa realizowana jest w wymiarze 12 punktów ECTS (około 300h), w ramach tego student zobowiązany jest określić temat pracy dyplomowej, przygotować kwestionariusz dyplomowy, brać udział w konsultacjach z promotorem, przeprowadzić badania, opisać je w ramach pracy oraz przygotować się oraz wziąć udział w egzaminie dyplomowym. Stały nadzór nad powstawaniem pracy pełni promotor pracy dyplomowej w ramach godzin przeznaczonych na nadzór nad przygotowaniem pracy dyplomowej.
- 1) Liczba godzin kontaktowych na studiach niestacjonarnych jest równa 60% godzin na studiach niestacjonarnych pozostałe godziny wynikające z różnicy na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych realizowane są w ramach pracy własnej studentów.
- Obecnie w kontekście zmian społecznych, kulturowych i ekonomicznych, wiele uwagi poświęca się również problemowi przestrzeni życiowej osób ze szczególnymi potrzebami. Mając na uwadze konieczność niwelowania barier w dostępie do nauki, projektowania bezpiecznej przestrzeni publicznej i podejmowania w tym zakresie decyzji na szczeblu samorządowym realizujemy programy poprawy dostępności naszej bazy naukowo/dydaktycznej (np. po przez projekty pn. „Kompleksowy program dostępności SGSP w Warszawie” czy „Wdrożenie Zintegrowanego Programu Rozwoju Szkoły Głównej Służby Pożarniczej”) oraz dostawania treści programowych (np. poprzez wprowadzenie zajęć laboratoryjnych z przedmiotu Bezpieczeństwo społeczności lokalnych i kształtowanie bezpiecznych przestrzeni). Program studiów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* zakłada również ułatwienia dostępu do studiowania osobom z Ukrainy, w tym celu planowane rozszerzenie oferty kursów językowych m.in. o język polski.

Przygotowując program studiów drugiego stopnia przyjęto następujące założenia (w tym wynikające z uwzględnienia wyników ewaluacji programu studiów oraz wymagań legislacyjnych), stanowiące w części implikację wzorców krajowych i międzynarodowych:

- Studia są studiami 4 semestralnymi.
- Program studiów przyporządkowany jest wyłącznie do dyscypliny naukowej: nauki o bezpieczeństwie.
- W wyniku ewaluacji programu studiów nie dokonano zmian w zakresie ogólnej liczby efektów uczenia się.
- Ewaluacja programu studiów odbywała się w wyniku konsultacji ze środowiskiem akademickim Uczelni, studentami oraz interesariuszami zewnętrznymi. Wszystkie zmiany w programie wynikają z apeli poszczególnych grup.
- Ewaluacja programu uwzględnia doświadczenia uczelni zdobyte w czasie realizacji projektów badawczo-rozwojowych realizowanych przez pracowników prowadzących zajęcia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, w tym:
  - Umieszczenie w treściach programowych elementów związanych z monitorowaniem i rozpoznawaniem zagrożeń z udziałem LNG, w tym elementy oceny ryzyka zdarzeń z udziałem LNG – jako pochodna projektu o akronimie „Trenażer LNG” – przedmiot Analiza ryzyka oraz Rozpoznawanie i prognozowanie stanów zagrożeń.
  - Doświadczenia wynikające z przygotowania, realizacji i ewaluacji ćwiczeń i gier decyzyjnych, jako pochodna projektu „FP7 DRIVER +” i uczestnictwa SGSP w programie treningowym Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności (High Level Coordination Course) ujęte w przedmiocie Symulacyjna gra decyzyjna.
  - Uwzględnienie w treściach programowych elementów związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczestników zgromadzeń religijnych oraz kwestii związanych z organizacją imprez masowych, jako doświadczenie pochodzące z realizacji projektu „ISFP ProSPeReS” ujęte w szkoleniu dla kierowników ds. bezpieczeństwa.
  - Czerpanie doświadczeń z realizacji projektu „DG ECHO CASCADE” w przedmiotach związanych z analizą ryzyka, w tym wykorzystanie metodologii opracowanej w czasie projektu.
  - Wykorzystanie metodologii opracowanej w projekcie „EU CP ImProDiReT” w zajęciach Komunikowanie społeczne.
- Program studiów umożliwia studentowi wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% ECTS koniecznych do ukończenia studiów. Jako zajęcia do wyboru w programie studiów zostały wskazane:
  - zajęcia z danego zakresu kształcenia (ZFU i AB),
  - zajęcia z języka obcego, gdzie studenci mają do wyboru język angielski, niemiecki lub rosyjski,
  - praktyki zawodowe, gdzie studenci wybierają miejsce realizacji praktyki zawodowej,
  - praca dyplomowa, gdzie studenci dokonują wyboru tematu pracy dyplomowej.
- Wszystkie zajęcia przewidziane w programie studiów, którym przypisano punkty ECTS związane są z prowadzoną w uczelni działalnością naukową, do której przypisany jest kierunek studiów. Program studiów uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności (np. w ramach przedmiotów Metodologia badań nad bezpieczeństwem, Seminarium dyplomowe, Zarządzanie projektami bezpieczeństwa II).

- W programie studiów uwzględniono zajęcia o charakterze praktycznym w tym w formie ćwiczeń projektowych (np. Metodologia badań nad bezpieczeństwem, Zarządzanie projektami bezpieczeństwa czy Komunikowanie społeczne) oraz zajęć laboratoryjnych (Nowoczesne technologie w bezpieczeństwie, Symulacyjna gra decyzyjna).
- Zakłada się, że program kształcenia na studiach drugiego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* wychodzi naprzeciw aktualnym potrzebom interesariuszy zewnętrznych i studentów. w związku z tym w programie uwzględnione zostały dwa zakresy kształcenia. Zakres Zarządzenie w formacjach umundurowanych przygotować ma studentów do pracy w służbach zhierarchizowanych. Zakres Analityk bezpieczeństwa jest odpowiedzią na potrzeby sektora prywatnego oraz administracji publicznej, gdzie kluczowe z punktu widzenia podejmowanych decyzji jest bazowanie na dużej liczbie różnych danych.
- Zakłada się, że praca własna studentów na studiach stacjonarnych w ramach poszczególnych przedmiotów wynosi nie więcej niż liczba godzin przeznaczonych na realizację tych przedmiotów wynikająca z planu studiów. Zakłada się, że liczba godzin przewidziana w programie studiów to liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem prowadzącego zajęcia dydaktyczne i studentów. Jako zajęcia prowadzone z bezpośrednim udziałem prowadzącego zajęcia dopuszcza się wykłady realizowane w sposób bezpośredni z użyciem narzędzi metod i technik kształcenia na odległość (np. MS Teams), jak również zajęcia realizowane w formie nauczania synchronicznego i asynchronicznego z wykorzystaniem platformy e-learningowe.
- Dopuszcza się realizację wybranych form zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Sumaryczna liczba punktów ECTS zrealizowana z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie może przekraczać 75% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów. Monitoring nad powyższym prowadzi Dziekan przy wsparciu działu ds. e-nauczania.
- Jako godziny z bezpośrednim udziałem prowadzącego zajęcia dydaktyczne wlicza się godziny konsultacji z wykładowcą w wymiarze minimum 2 h konsultacji w tygodniu. Godziny te nie są uwzględnione w planie studiów.
- Praca dyplomowa realizowana jest w wymiarze 12 punktów ECTS (około 300 h), w ramach tego student zobowiązany jest określić temat pracy dyplomowej, przygotować kwestionariusz dyplomowy, brać udział w konsultacjach z promotorem, przeprowadzić badania, opisać je w ramach pracy oraz przygotować się oraz wziąć udział w egzaminie dyplomowym. Stały nadzór nad powstawaniem pracy pełni promotor pracy dyplomowej w ramach godzin przeznaczonych na nadzór nad przygotowaniem pracy dyplomowej.
- Liczba godzin kontaktowych na studiach niestacjonarnych jest równa 60% godzin na studiach niestacjonarnych pozostałe godziny wynikające z różnicy na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych uzupełniana jest w ramach pracy własnej studentów.
- Obecnie w kontekście zmian społecznych, kulturowych i ekonomicznych, wiele uwagi poświęca się również problemowi przestrzeni życiowej osób ze szczególnymi potrzebami. Mając na uwadze konieczność niwelowania barier w dostępie do nauki, projektowania bezpiecznej przestrzeni publicznej i podejmowania w tym zakresie decyzji na szczeblu samorządowym realizujemy programy poprawy dostępności naszej bazy naukowo/dydaktycznej (np. poprzez projekty pn. „Kompleksowy program dostępności SGSP w Warszawie” czy „Wdrożenie Zintegrowanego Programu Rozwoju Szkoły Głównej Służby Pożarniczej”) oraz dostawania treści. Program studiów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* zakłada również ułatwienia dostępu do studiowania

osobom z Ukrainy, w tym celu planowane rozszerzenie oferty kursów językowych m.in. o język polski.

1.6. Kluczowych kierunkowych efektów uczenia się, z ukazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z dyscypliną/dyscyplinami, do której kierunek jest przyporządkowany

Zgodnie z Uchwałą nr 13/06/2022 Senatu Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 22 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia programu stacjonarnych i niestacjonarnych studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, studia pierwszego stopnia stacjonarne i niestacjonarne przewidują kolejno następujące efekty uczenia się:

30 (49,2%) efektów uczenia się w zakresie zdobywanej wiedzy – z których kluczowe efekty uczenia się są ukierunkowane na prawidłowe nazywanie haseł związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym; na wiedzę o kulturowych, komunikacyjnych, politycznych, prawnych i ekonomicznych procesach na poziomie państwa i układów międzynarodowych oraz ich wpływu na problemy bezpieczeństwa wewnętrznego; znajomość podstawowych zasad klasyfikacji bezpieczeństwa narodowego; rolę i znaczenie struktur poszczególnych podmiotów bezpieczeństwa wewnętrznego oraz jego miejsce i rolę w systemie bezpieczeństwa państwa; związki przyczynowo - skutkowe pomiędzy stanem bezpieczeństwa wewnętrznego a poczuciem bezpieczeństwa osobistego społeczeństwa;

21 (34,4%) efektów uczenia się w zakresie zdobywanych umiejętności – podstawowe kierunkowe efekty uczenia się opierają się o identyfikację zagrożeń bezpieczeństwa wewnętrznego wynikające ze zjawisk naturalnych, cywilizacyjnych, społecznych, politycznych, prawnych, ekonomicznych, kulturowych oraz w środowisku międzynarodowym; umiejętność stosowania pozyskanej wiedzy o bezpieczeństwie wewnętrznym dla rozwiązywania problemów z odpowiednią argumentacją proponowanych rozwiązań; dobór metod i narzędzi badawczych dostosowanych do możliwości badania stanu bezpieczeństwa wewnętrznego i określania strategii jego rozwoju; prawidłowe posługiwanie się słownictwem z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego;

10 (16,4%) efektów uczenia się w zakresie kształtowanych kompetencji społecznych – kierunkowe efekty uczenia się w grupie kompetencji społecznych są zogniskowane na formułowanie wniosków i opinii na temat zagadnień z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego; współpracy w grupie i zespołach projektowych jak również zarządzania czasem własnym i grup, odpowiedzialności za podejmowane decyzje; ciągłego dokształcania się i podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych.

Studia drugiego stopnia stacjonarne i niestacjonarne zakładają z kolei:

20 (40%) efektów uczenia się w zakresie wiedzy – ukierunkowanych na zdobycie pogłębionej wiedzy w zakresie nauk o bezpieczeństwie w tym ich miejsca w systemie nauki i metodologii badań; terminologii, teorii i zaawansowanych technik pozyskiwania danych z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego; regulacji prawnych związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym; zagadnień dotyczących przyczyn powstawania zagrożeń z uwzględnieniem wskaźników ekonomicznych, społecznych i profilaktycznych bezpieczeństwa; zagadnień niezbędnych do podejmowania decyzji w warunkach zagrożenia, niebezpiecznego zdarzenia i stresu z uwzględnieniem uwarunkowań technicznych, prawnych, administracyjnych i logistycznych; form i metod szkolenia społeczeństwa na rzecz bezpieczeństwa;

20 (40%) efektów kierunkowych w zakresie umiejętności – opierających się o umiejętności korzystania z profesjonalnego oprogramowania, prowadzenia badań, analiz, ocen i porównań alternatywnych

rozwiązań z zakresu bezpieczeństwa; identyfikowania parametrów systemów bezpieczeństwa, ich projektowania, testowania, wdrażania; przeprowadzenia kontroingu systemów bezpieczeństwa; opracowania dokumentów planistycznych i sprawozdawczych w zakresie bezpieczeństwa; przygotowania i przedstawienia prezentacji na temat realizacji zadania projektowego lub badawczego z zakresu bezpieczeństwa oraz poprowadzenia dyskusji dotyczących tego zagadnienia;

10 (20%) efektów w zakresie kompetencji społecznych – w tym kluczowe efekty uczenia się ukierunkowane na formułowanie wniosków i opinii na temat zagadnień z zakresu bezpieczeństwa oraz komunikatywnego ich przekazania w sposób powszechnie zrozumiały; uwzględnienie pozatechnicznych aspektów i skutków działań prowadzonych w ramach szeroko rozumianego bezpieczeństwa, w tym jej wpływu na środowisko społeczne; ciągłego dokształcania się i podnoszenia kompetencji zawodowych i społecznych.

Studia pierwszego i drugiego stopnia stacjonarne i niestacjonarne na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* w nawiązaniu do obszarowych efektów uczenia się odnoszą się w 100% do nauk o bezpieczeństwie. W liczbie efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia stacjonarne i niestacjonarne na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* w różnych zakresach widać znaczną przewagę efektów uczenia się w zakresie wiedzy nad liczbą efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych. Wynika to ze ścisłego związku efektów kształcenia z ogólnoakademickim profilem kształcenia, ukierunkowanym na zdobywanie przez studentów wiedzy, a co za tym idzie umiejętności teoretycznych z zakresu szeroko pojętego bezpieczeństwa wewnętrznego. Na studiach drugiego stopnia efekty uczenia się w zakresie wiedzy pokrywają się z efektami uczenia się w zakresie umiejętności.

Zarówno na studiach pierwszego i drugiego stopnia można zaobserwować zbieżność kierunkowych efektów uczenia się z koncepcją oraz poziomem kształcenia studentów. Dla przykładu efekty kształcenia BW1_W01, BW1_W03, BW1_W04, BW1_W06, BW1_W11, BW1_W12, BW1_W13, BW1_W15, BW1_W16, BW1_W17, BW1_W18, BW1_W20, BW1_W21, BW1_W22, BW1_W23, BW1_W24, BW1_W25, BW1_U01, BW1_U04, BW1_U05, BW1_U06, BW1_U07, BW1_U09, BW1_U10, BW1_K03, BW1_K04, BW1_K05, BW1_K07 dla studiów pierwszego stopnia odnoszą się bezpośrednio do pojęcia bezpieczeństwa wewnętrznego, a co za tym idzie koncepcji kształcenia mającej na celu odkrywanie rozwiązań pożądaných w sferze bezpieczeństwa wewnętrznego. Efekty BW1_W06, BW1_W07, BW1_W08, BW1_U03, BW1_U08, BW1_U09 na studiach pierwszego stopnia oraz efekty BW2_W12, BW2_W17; BW2_U09 ściśle odnoszą się do zgodnej z koncepcją kształcenia koniecznością umiędzynarodowienia treści kształcenia, jak również zdobycia przez studentów wiedzy i umiejętności w zakresie funkcjonowania w międzynarodowym środowisku bezpieczeństwa wewnętrznego.

W analizie kierunkowych efektów uczenia się na różnych poziomach kształcenia wskazuje się również na różnice. Studenci studiów pierwszego stopnia są ukierunkowani na zdobywanie podstawowej wiedzy z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego (wynikającej np. z efektów BW1_W01, BW1_W03, BW1_W08, BW1_W11, BW1_W14, BW1_W15, BW1_W20, BW1_W21, BW1_W22, BW1_W23, BW1_W25), studenci studiów drugiego stopnia są ukierunkowane na zdobywanie pogłębionej wiedzy z zakresu nauk o bezpieczeństwie (np. BW2_W01, BW2_W02, BW2_W03, BW2_W08, BW2_W09, BW2_W10, BW2_W16, BW2_W20). Studenci drugiego stopnia mają większą wiedzę w zakresie badań prowadzonych w naukach o bezpieczeństwie oraz źródeł danych wykorzystywanych w badaniach, co przekłada się na tworzenie pracy końcowej studiów opartej o badania własne dyplomanta.

Poniżej przedstawiono przykładowe rozwinięcia kierunkowych efektów uczenia się na poziomie poszczególnych przedmiotów zajęć.

Przedmiot: Bezpieczeństwo społeczności lokalnych i kształtowanie bezpiecznych przestrzeni – studia pierwszego stopnia

Wzorcowy kierunkowy efekt uczenia się w zakresie wiedzy: BW1_W08 - ma wiedzę dotyczącą identyfikacji i opisywania więzi społecznych i kształtujących je czynników a także wyzwania i zagrożenia dla bezpieczeństwa. Rozwinięcie kierunkowego efektu kształcenia: wyjaśnia i ilustruje kluczowe koncepcje potrzeb społeczności lokalnych gospodarstw domowych, społeczności lokalnych, narodu w zakresie obszarów stanowiących wartość dla społeczności lokalnych, których zachwianie może wyzwolić zagrożenia.

Wzorcowy kierunkowy efekt kształcenia w zakresie umiejętności: BW1_U02 - identyfikuje zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego wynikające ze zjawisk naturalnych, cywilizacyjnych, społecznych, politycznych, prawnych, ekonomicznych, kulturowych, itp. Rozwinięcie kierunkowego efektu kształcenia: wyjaśnia i ilustruje zagrożenia dla społeczności lokalnych wynikające z rozwoju cywilizacji i gospodarki, degradacji środowiska naturalnego, eksploatacji zasobów naturalnych ze strony przyrody dla Polski nawiązaniu do podziału administracyjnego państwa i specyfiki poszczególnych regionów Polski.

Wzorcowy kierunkowy efekt kształcenia w zakresie kompetencji społecznych: BW1_K02 - formułuje wnioski i opinie na temat zagadnień z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego. Rozwinięcie kierunkowego efektu kształcenia: rozumie fundamentalne zasady i koncepcje dot. miejsca, znaczenia, roli i zadań instytucji bezpieczeństwa w wymiarze krajowym oraz zadań organów samorządowych w procesie zapewniania bezpieczeństwa.

Przedmiot: Kryminalistyka i kryminologia – studia pierwszego stopnia

Wzorcowy kierunkowy efekt uczenia się w zakresie wiedzy: BW1_W01 - posiada wiedzę w zakresie rozróżniania i opisywania podstawowych elementów programu studiów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Potrafi objaśnić podstawowe koncepcje różnych rodzajów bezpieczeństwa opisywanych w poszczególnych dyscyplinach naukowych. Rozpoznaje relacje jakie zachodzą pomiędzy naukami o bezpieczeństwie i ich związek z naukami humanistycznymi i społecznymi. Rozwinięcie kierunkowego efektu kształcenia: rozumie znaczenie kryminalistyki oraz kryminologii jako nauk prawa karnego w procesie utrzymania bezpieczeństwa wewnętrznego.

Wzorcowy kierunkowy efekt kształcenia w zakresie umiejętności: BW1_U01 - pozyskiwanie informacji z literatury, baz danych i innych źródeł, dokonywanie ich krytycznej analizy i interpretacji, a także wyciąganie wniosków oraz formułowanie i uzasadnianie opinii. Rozwinięcie kierunkowego efektu kształcenia: umiejętność stosowania norm prawnych z zakresu kryminalistyki i kryminologii w działaniach związanych ze sferą bezpieczeństwa wewnętrznego.

Wzorcowy kierunkowy efekt kształcenia w zakresie kompetencji społecznych: BW1_K05 - uwzględnia wszystkie aspekty i skutki działań prowadzonych w ramach szeroko rozumianego bezpieczeństwa, w tym jej wpływu na środowisko społeczne. Rozwinięcie kierunkowego efektu kształcenia: świadoma odpowiedzialność za wykonywane zadania z wykorzystaniem wiedzy kryminalistycznej i kryminologicznej.

Przedmiot: Metodologia badań nad bezpieczeństwem - studia drugiego stopnia

Wzorcowy kierunkowy efekt kształcenia w zakresie wiedzy: BW2_W01 - posiada rozszerzoną wiedzę o charakterze nauk o bezpieczeństwie, ich miejsca w systemie nauki i metodologii badań. Rozwinięcie

kierunkowego efektu kształcenia: poznanie i zrozumienie podstawowych pojęć z zakresu nauki i badań naukowych; poznanie i uzyskanie umiejętności metodologii poznania naukowego; poznania struktury procesu badań naukowych.

Wzorcowy kierunkowy efekt kształcenia w zakresie umiejętności: BW2_U03 - pozyskuje informacje z literatury, baz danych i innych źródeł; potrafi integrować uzyskane informacje, dokonywać ich interpretacji i krytycznej oceny, a także wyciągać wnioski oraz formułować i wyczerpująco uzasadniać opinie. Rozwinięcie kierunkowego efektu kształcenia: zrozumienie przedmiotu badań nauk o bezpieczeństwie; poznanie i uzyskanie umiejętności zastosowania wybranych metod badawczych; uzyskanie umiejętności budowania założeń badawczych.

Wzorcowy kierunkowy efekt kształcenia w zakresie kompetencji społecznych: BW2_K03 - ciągłe doksztalcenie się, podnoszenie kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych. Rozwinięcie kierunkowego efektu kształcenia: uzyskanie kompetencji w organizacji badań naukowych i prezentacji wyników badań.

Przedmiot: Rozpoznawanie i prognozowanie stanów zagrożeń - studia drugiego stopnia

Wzorcowy kierunkowy efekt kształcenia w zakresie wiedzy: BW2_W09 - ma pogłębioną wiedzę o terroryzmie i czynnikami masowego rażenia. Rozwinięcie kierunkowego efektu kształcenia: Zna sposoby identyfikacji zagrożeń metodami eksperckimi.

Wzorcowy kierunkowy efekt kształcenia w zakresie umiejętności: BW2_U07 - uwzględnia ryzyko i przewiduje skutki podejmowanych decyzji – szczególnie w sytuacjach zagrożenia i niebezpiecznych zdarzeń. Rozwinięcie kierunkowego efektu kształcenia: potrafi półościowo oszacować zagrożenia związane z wartościami poddanymi ryzyku.

Wzorcowy kierunkowy efekt kształcenia w zakresie kompetencji społecznych: BW2_K03 - uwzględnia pozatechniczne aspekty i skutki działań prowadzonych w ramach szeroko rozumianego bezpieczeństwa. Rozwinięcie kierunkowego efektu kształcenia: jest gotów do ciągłego doksztalcenia się, podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych. Rozumie wpływ oceny posiadanej wiedzy i odbierania treści w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych.

ZAŁĄCZNIKI DO KRYTERIUM 1

Numer załącznika	Nazwa załącznika
Załącznik 1.1	Decyzja nr 36 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 września 2023 r. w sprawie zatwierdzenia statutu Akademii Pożarniczej
Załącznik 1.2	Uchwała nr 13/06/2022 Senatu Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 22 czerwca 2022 roku w sprawie ustalenia programu stacjonarnych i niestacjonarnych studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku <i>bezpieczeństwo wewnętrzne</i>
Załącznik 1.3	Uchwała nr 13/04/2021 Senatu SGSP z dnia 22 kwietnia 2021 r. w sprawie uchwalenia strategii Szkoły Głównej Służby Pożarniczej na lata 2021-2024
Załącznik 1.4	Decyzja nr 20/2022 Rektora-Komendanta Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 14 kwietnia 2021 r. w sprawie powołania Zespołu ds. ewaluacji programu studiów na kierunku <i>bezpieczeństwo wewnętrzne</i> w Szkole Głównej Służby Pożarniczej

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku *studiów*, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń wymienionych w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku <i>studiów</i> , która poprzedziła bieżącą ocenę	

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

2.1. Dobór kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z wynikami działalności naukowej uczelni w dyscyplinie, do której jest przyporządkowani kierunek

Treści kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia służą przekazaniu wiedzy z zakresu organizacyjno-prawnej specyfiki funkcjonowania systemu bezpieczeństwa RP. Treści kształcenia myśli przeprowadzonej aktualizacji programu studiów korespondują z prowadzoną w uczelni działalnością naukową, szczególnie w zakresie nauki o bezpieczeństwie oraz częściowo z elementami inżynierii bezpieczeństwa. W tym miejscu warto zwrócić uwagę na przedmioty tj. Zarządzanie projektami bezpieczeństwa i oraz Metodologia i metodyka pisania prac dyplomowych i opracowań naukowych w naukach o bezpieczeństwie, na studiach pierwszego stopnia, Zarządzanie projektami II oraz Metodologia badań nad bezpieczeństwem, które stanowią bezpośrednie połączenie pomiędzy prowadzoną w Uczelni działalnością naukową a przekazywanymi w czasie zajęć treściami kształcenia. Dla przykładu przedmiot Zarządzanie projektami bezpieczeństwa i (realizowany na studiach pierwszego stopnia) zakłada teoretyczne przygotowanie studentów do zarządzania projektami. W związku z tym w ramach przedmiotu osiągnęte są m.in. następujące efekty uczenia się BW1_W17 - zna zasady podstawowych metod badawczych do identyfikacji, weryfikacji i analizy różnego rodzaju danych dla potrzeb bezpieczeństwa wewnętrznego; BW1_W18 - posiada znajomość metod, technik i narzędzi umożliwiających identyfikację i zastosowanie różnych informacji dla potrzeb bezpieczeństwa wewnętrznego. BW1_W19 - rozróżnia i wyjaśnia zasady tworzenia struktur organizacyjnych i mechanizmów warunkujących osiągnięcie założonych celów. Efekty te realizowane są poprzez treści kształcenia realizowane przez osoby z doświadczeniem w realizacji projektów b+n, obejmujące cykl przygotowania, realizacji i rozliczenia projektu. Z kolei przedmiot Zarządzanie projektami II (realizowany na studiach drugiego stopnia) ma wprowadzić studentów do praktycznej realizacji projektów na rzecz bezpieczeństwa, które są realizowane w Uczelni. Co za tym idzie treści kształcenia bezpośrednio korespondują z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową.

Dodatkowo w ramach poszczególnych przedmiotów odnaleźć można treści bezpośrednio korespondujące z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową związaną z realizacją projektów badawczo-naukowych. Dla przykładu w przedmiocie Symulacyjna Gra Decyzyjna znajdują się treści związane z konstruowaniem, scenariusza i osi czasu gry decyzyjnej, co jest bezpośrednim nawiązaniem do doświadczeń zdobytych w czasie realizacji projektu Driver+. Z kolei w przedmiocie Zagrożenia bezpieczeństwa pojawiły się zagadnienia związane z LNG, jako efekt projektu o akronimie „Trenażer LNG”. Związek z treścią kształcenia z prowadzoną działalnością naukową jest na bieżąco aktualizowany w ramach aktualizacji kart przedmiotów.

Na stacjonarnych i niestacjonarnych studiach pierwszego stopnia treści kształcenia zostały pogrupowane w następujące bloki tematyczne:

- 1) przedmioty ogólne – obejmujące przedmioty pozwalające na osiągnięcie efektów uczenia się właściwych dla nauk społecznych
- 2) przedmioty kierunkowe – obejmujące przedmioty charakterystyczne dla kierunku studiów *bezpieczeństwo wewnętrzne* oraz pozwalające osiągnąć efekty uczenia się charakterystyczne dla kierunku studiów

3) przedmioty specjalistyczne (w tym dwa zakresy do wyboru: ochrona ludności, obrona cywilna i zarządzanie kryzysowe oraz ochrona przeciwpożarowa) – obejmujące przedmioty o specjalistycznej wiedzy związanej z charakterem Akademii.

4) inne – obejmujące praktyki zawodowe, prace dyplomową, lekcję biblioteczną czy szkolenie bhp.

Na studiach pierwszego stopnia studenci mają do wyboru dwa zakresy kształcenia: ochrona przeciwpożarowa oraz ochrona ludności, obrona cywilna i zarządzanie kryzysowe. Treści kształcenia realizowane w zakresie ochrona przeciwpożarowa pozwalają na zdobycie elementarnej wiedzy z zakresu ochrony przeciwpożarowej, jako istotnego elementu bezpieczeństwa wewnętrznego. Co za tym idzie treści kształcenia bazują na zagadnieniach związanych z organizacją ochrony przeciwpożarowej, taktyką działań ratowniczych, podstaw bezpieczeństwa pożarowego budynków czy prewencji społecznej. Z kolei zakres ochrona ludności, obrona cywilna i zarządzanie kryzysowe bazuje na teściach związanych z organizacją ochrony ludności, obrony cywilnej zarządzania kryzysowego, w tym praktycznych aspektach zbiorowych form ochrony ludności, ochrony infrastruktury krytycznej, czy współpracy wojskowo-cywilnej. Ważnym elementem treści kształcenia w obu zakresach jest implementacja pełnych szkoleń, które może realizować Uczelnia, i które dają studentom konkretne uprawnienia tj. Szkolenie podstawowe strażaka ratownika OSP (w zakresie ochrona przeciwpożarowa) oraz Szkolenie na instruktorów obrony cywilnej (w zakresie ochrona ludności, obrona cywilna i zarządzanie kryzysowe). Takie podejście otwiera studentom perspektywę zdobywania kwalifikacji już w czasie trwania studiów.

Kluczowe treści kształcenia na studiach pierwszego stopnia bazują m.in. na takich przedmiotach jak Nauki o państwie i prawie, Edukacja dla bezpieczeństwa, Podstawy zarządzania kryzysowego, Ratownictwo czy Podstawy nauk o bezpieczeństwie.

Dla przykładu bezpośredni związek efektów uczenia się z treściami kształcenia realizowanym na przedmiocie Podstawy zarządzania kryzysowego został zawarty w tabeli poniżej. Dla przykładu efekt BW1_U02 potrafi identyfikować zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego wynikające ze zjawisk naturalnych, cywilizacyjnych, społecznych, politycznych, prawnych, ekonomicznych, kulturowych, itp., jest realizowany na zajęciach programowych poprzez realizację treści kształcenia takich jak: Identyfikacja źródeł zagrożeń prowadzących do powstania sytuacji kryzysowych i kryzysów oraz Doświadczenia/przykłady w zakresie powstania sytuacji kryzysowych i kryzysów (narodowe i międzynarodowe).

PRZEDMIOT: PODSTAWY ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO		
KOD EFEKTU	ROZWIINIĘCIE EFEKTU	POWIĄZANA TREŚĆ KSZTAŁCENIA ZAŁOŻONA w PROGRAMIE STUDIÓW
BW1_W05	Wyjaśnia i ilustruje zagrożenia wynikające z rozwoju cywilizacji i gospodarki, degradacji środowiska naturalnego, eksploatacji zasobów naturalnych oraz ze strony przyrody.	Identyfikacja źródeł zagrożeń prowadzących do powstania sytuacji kryzysowych i kryzysów. Doświadczenia/przykłady w zakresie powstania sytuacji kryzysowych i kryzysów (narodowe i międzynarodowe). Organizacja reagowania na sytuacje kryzysów i kryzysy.
BW1_W06	Zna zasady międzynarodowych form i płaszczyzn współpracy politycznej, kulturowej, gospodarczej, militarnej i wpływu takiej współpracy na bezpieczeństwo wewnętrzne.	Organizacja reagowania na sytuacje kryzysów i kryzysy.

		Współdziałanie i koordynacja działań w trakcie reagowania na sytuacje kryzysowe i kryzys Współpraca podmiotów w rozwiązaniu sytuacji kryzysowe.
BW1_W07	Rozumie fundamentalne zasady i koncepcje dot. miejsca, znaczenia, roli i zadań instytucji bezpieczeństwa w wymiarze krajowym i międzynarodowym.	Analiza podmiotów odpowiedzialnych za zarządzanie kryzysowe na poszczególnych szczeblach administracji. Zadania i kompetencje. Plany zarządzania kryzysowego. Siatka bezpieczeństwa.
BW1_W12	Zna rolę i znaczenie struktur poszczególnych podmiotów bezpieczeństwa wewnętrznego oraz jego miejsce i rolę w systemie bezpieczeństwa państwa.	Analiza podmiotów odpowiedzialnych za zarządzanie kryzysowe na poszczególnych szczeblach administracji. Zadania i kompetencje.
BW1_W16	Posiada znajomość funkcjonowania i rozwoju instytucji kultury oraz organizacji rządowych, samorządowych i pozarządowych na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego.	Analiza podmiotów odpowiedzialnych za zarządzanie kryzysowe na poszczególnych szczeblach administracji. Zadania i kompetencje.
BW1_W29	Rozumie związki przyczynowo -skutkowe pomiędzy stanem bezpieczeństwa wewnętrznego a poczuciem bezpieczeństwa osobistego społeczeństwa.	Struktura funkcje i zadania ZZK i CZK. Ocena uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych powstałej sytuacji kryzysowej.
BW1_U01	Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł, powiązywać z sobą, dokonywać ich krytycznej analizy i interpretacji, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie.	Diagnoza prawno-organizacyjna zarządzania kryzysowego.
BW1_U02	Potrafi identyfikować zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego wynikające ze zjawisk naturalnych, cywilizacyjnych, społecznych, politycznych, prawnych, ekonomicznych, kulturowych, itp.	Identyfikacja źródeł zagrożeń prowadzących do powstania sytuacji kryzysowych i kryzysów. Doświadczenia/przykłady w zakresie powstania sytuacji kryzysowych i kryzysów (narodowe i międzynarodowe).
BW1_U03	Potrafi identyfikować i analizować różne zjawiska zachodzące w otoczeniu wewnątrz państwa jak i w skali międzynarodowej i określać zależności pomiędzy przyczynami zagrożeń a ich częstotliwością i skutkami.	Rozwój sytuacji kryzysowych i powstanie kryzysów (scenariusze rozwoju i harmonogram czasowy). Doświadczenia/przykłady w zakresie powstania sytuacji kryzysowych i kryzysów (narodowe i międzynarodowe).
BW1_U06	Potrafi dobierać metody i narzędzia badawcze dostosowane do możliwości badania stanu bezpieczeństwa wewnętrznego i określania strategii jego rozwoju.	Proces podejmowania decyzji sposobu reagowania na sytuacje kryzysowe i kryzysy. Ocena uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych powstałej sytuacji kryzysowej. Potrzeby w zakresie sił i środków do rozwiązania sytuacji kryzysowej i kryzysu (w dyspozycji powiatu, województwa i kraju). Strategia i koncepcja rozwiązania sytuacji kryzysowej i kryzysu.
BW1_U13	Umiejętnie posługuje się przepisami prawnymi oraz dokumentami normującymi zagadnienia w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego.	Diagnoza prawno-organizacyjna zarządzania kryzysowego.

BW1_U14	Posada umiejętność w nawiązywaniu merytorycznych rozmów z podmiotami realizującymi zadania z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego.	Współpraca podmiotów w rozwiązaniu sytuacji kryzysowe. Charakterystyka elementów infrastruktury krytycznej w systemach. Współpraca z administracją publiczną. Współpraca z biznesem.
BW1_U16	Potrafi pracować samodzielnie i współpracować w zespole nad realizowanymi zadaniami.	Współpraca podmiotów w rozwiązaniu sytuacji kryzysowe.
BW1_U19	Potrafi porozumiewać się językiem obcym, łączenie ze znajomością języka fachowego z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego.	Strategia i koncepcja rozwiązania sytuacji kryzysowej i kryzysu. Współpraca podmiotów w rozwiązaniu sytuacji kryzysowe.
BW1_U20	Posiada umiejętność opracowywania planów zadań i przedsięwzięć zmierzających do poprawy stanu bezpieczeństwa wewnętrznego.	Proces planowania i organizowania. Plany zarządzania kryzysowego. Siatka bezpieczeństwa. Załączniki funkcjonalne.
BW1_K01	Jest zdolny do opisu i interpretacji wyników prac własnych.	Strategia i koncepcja rozwiązania sytuacji kryzysowej i kryzysu.
BW1_K10	Posiada świadomość odpowiedzialności za wykonywanie zadań, podejmowane decyzje i wynikające z nich skutki i konsekwencje.	Ocena uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych powstałej sytuacji kryzysowej.

Z kolei, treści kształcenia w programie stacjonarnych i niestacjonarnych studiów drugiego stopnia zostały pogrupowane w następujące bloki tematyczne:

- 1) przedmioty podstawowe – warunkujące wiedzę ogólną z obszaru nauk społecznych,
- 2) przedmioty kierunkowe – charakteryzujące kierunek i poziom studiów,
- 3) przedmioty specjalistyczne – zawierające dwa możliwe do wyboru zakresy kształcenia: zakres zarządzanie w formacjach umundurowanych oraz zakres analityk bezpieczeństwa,
- 4) inne – obejmujące praktykę zawodową, pracę dyplomową, lekcję biblioteczną i szkolenie BHP.

Studenci realizujący program studiów drugiego stopnia mają do wyboru dwa zakresy kształcenia. Zakres zarządzanie w formacjach umundurowanych pozwala na zdobycie podstawowej wiedzy z zakresu zarządzania z służbach funkcjonujących w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego, zaś zakres analityk bezpieczeństwa jest zakresem, w którym treści kształcenia zostały dobrane tak, aby wyposażać studenta w niezbędne narzędzia do rozwiązywania skomplikowanych ilościowych i jakościowych problemów sfery bezpieczeństwa wewnętrznego. Na studiach drugiego stopnia, podobnie jak na studiach pierwszego stopnia student ma możliwość uczestniczenia w szkoleniach ujętych w programie studiów, mowa tu o szkoleniu kierowników ds. bezpieczeństwa oraz szkolenie SPSS.

Kluczowe treści kształcenia na studiach drugiego stopnia bazują na takich przedmiotach, jak Bezpieczeństwo państwa i obywateli, Metodologia badań nad bezpieczeństwem czy Instytucje i organizacje bezpieczeństwa. Dla przykładu przedmiot metodologia badań nad bezpieczeństwem, który jest bezpośrednim połączeniem między kształceniem, a prowadzoną działalnością naukową zawiera efekt BW2_W01 Posiada s wiedzę o charakterze nauk o bezpieczeństwie, ich miejscu w systemie nauki i metodologii badań. Efekt ten bezpośrednio wiąże się z treściami kształcenia przewidzianymi dla tego przedmiotu tj. omówieniem podstawowych pojęć, istoty nauki i metodologii nauki, czy zagadnień dotyczący dyscypliny nauk o bezpieczeństwie, czy znaczenia metodologii nauki.

Powiązanie wszystkich treści kształcenia dla wskazanego przedmiotu z efektami uczenia się prezentuje tabela poniżej.

PRZEDMIOT: METODOLOGIA BADAŃ NAD BEZPIECZEŃSTWEM		
KOD EFEKTU	ROZWINIĘCIE EFEKTU	POWIĄZANA TREŚĆ KSZTAŁCENIA ZAŁOŻONA W PROGRAMIE STUDIÓW
BW2_W01	Posiada rozszerzoną wiedzę o charakterze nauk o bezpieczeństwie, ich miejscu w systemie nauki i metodologii badań.	Podstawowe pojęcia, istota nauki i metodologii nauk. Dyscyplina nauki o bezpieczeństwie <ul style="list-style-type: none"> • Podział nauki na dziedziny i dyscypliny <ul style="list-style-type: none"> • Terminologia i zakres badań bezpieczeństwa • Przedmiot badań • Cel i funkcje badań w naukach o bezpieczeństwie Metodologia nauk (znaczenie, istota, podziały, opis, itp.).
BW2_W05	Rozumie istotę i funkcje kierowania oraz dowodzenia jako formy zarządzania w podmiotach i organizacjach systemów bezpieczeństwa.	Cele i funkcje nauki. Determinanty rozwoju nauki. Zasady i dobre obyczaje badań naukowych. Praktyczne określanie założeń badawczych i organizowanie procesu badań - projekt.
BW2_U01	Potrafi korzystać z profesjonalnego oprogramowania, prowadzić badania, analizować, oceniać i porównywać alternatywne rozwiązania z zakresu bezpieczeństwa.	Podziały metod badawczych. Charakterystyka głównych metod badawczych stosowanych w naukach o bezpieczeństwie.
BW2_U03	Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł; potrafi integrować uzyskane informacje, potrafi dokonywać ich interpretacji i krytycznej oceny, a także wyciągać wnioski oraz formułować i wyczerpująco uzasadniać opinie.	Praktyczne formułowanie założeń badawczych. Organizacja procesu badań naukowych.
BW2_U07	Potrafi uwzględniać ryzyko i przewidywać skutki podejmowanych decyzji – szczególnie w sytuacjach zagrożenia i niebezpiecznych zdarzeń.	Organizacja procesu badań naukowych.
BW2_U09	Potrafi rozpoznać źródła zagrożeń bezpieczeństwa; ocenić wartość i wielkość sił ratowniczych i środków i sposobów kształtujących poziom bezpieczeństwa.	Praktyczne określanie założeń badawczych i organizowanie procesu badań - projekt.
BW2_U17	Potrafi przygotować i przedstawić prezentację na temat realizacji zadania projektowego lub badawczego z zakresu bezpieczeństwa oraz poprowadzić dyskusję dotyczącą przedstawionej prezentacji	Prezentacja wyników badań naukowych.
BW2_K03	Jest zdolny do tworzenia i rozwoju form indywidualnej aktywności zawodowej, działania w sposób przedsiębiorczy, uwzględniając aspekty szeroko rozumianego bezpieczeństwa.	Etapy procesu badań naukowych. Zasady i dobre obyczaje badań naukowych.
BW2_K05	Jest zdolny do tworzenia i rozwoju form indywidualnej aktywności zawodowej, działania w sposób przedsiębiorczy, uwzględniając aspekty szeroko rozumianego bezpieczeństwa.	Organizacja procesu badań naukowych. Praktyczne formułowanie założeń badawczych.

BW2_K07	Jest zdolny do jest przygotowany do pracy w instytucjach administracji publicznej w wykonywaniu zadań z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego.	Praktyczne formułowanie założeń badawczych.
---------	--	---

Studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego oraz drugiego stopnia w ramach programu studiów realizują zajęcia z języka obcego w czasie czterech semestrów w wymiarze kolejno 30 i 18 godzin. Zakłada się, że studenci po ukończeniu cyklu kształcenia na zajęciach językowych na studiach pierwszego stopnia osiągają znajomość języka obcego na poziomie B2, zaś po ukończeniu cyklu drugiego stopnia B2+. W ramach treści kształcenia na zajęciach językowych studenci mają możliwość zapoznania się z językiem specjalistycznym związanym z zagadnieniami ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego. W ramach zajęć językowych studenci mają do wyboru język angielski, niemiecki lub rosyjski.

2.2. Dobór metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych

Dobór metod kształcenia uzależniony jest od formy, w jakiej prowadzone są zajęcia oraz celów określonych zajęć. Dobór zróżnicowanych metod kształcenia w APOż, zwłaszcza w kontekście przygotowania studentów do prowadzenia działalności naukowej w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego, jest kluczowy dla osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Poniżej przedstawiono metody kształcenia wyróżniające dla kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* w APOż.

- **Wykład tradycyjny** – służy przekazywaniu wiedzy teoretycznej, ogólnej prezentacji tematu z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego. W programie studiów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* zostały wykłady zostały zaplanowane dla większości przedmiotów. Stanowią one wprowadzenie teoretyczne do zagadnień rozwijanych w innych formach zajęć. Dla przykładu treści kształcenia na przedmiocie Podstawy zarządzania kryzysowego dotyczące teoretycznych aspektów zarządzania kryzysowego realizowane poprzez wykład służy realizacji efektu BW1_W07-rozumiem fundamentalne zasady i koncepcje dot. miejsca, znaczenia, roli i zadań instytucji bezpieczeństwa w wymiarze krajowym i międzynarodowym.
- **Ćwiczenia praktyczne na poligonie** – to jedna z metod i potrzeb, która w czasie aktualizacji programu studiów została zaproponowana przez interesariuszy wewnętrznych. Ćwiczenia praktyczne na poligonie służą realizacji znajdującego się w programie studiów szkolenia podstawowego strażaka ratownika OSP, gdzie część ćwiczeniowa planowana jest do realizacji na posiadamy przez Uczelnie poligonie w Nowym Dworze Mazowieckim. Ćwiczenia poligonowe mają służyć zdobyciu podstawowych umiejętności z zakresu stosowania sprzętu pożarniczego w czasie symulowanych sytuacji awaryjnych, jak również służą budowaniu umiejętności współpracy między studentami. Ćwiczenia poligonowe mają prowadzić do efektów uczenia się, takich jak: BW1_U07_ potrafi zastosować pozyskaną wiedzę w praktycznym rozwiązywaniu problemów bezpieczeństwa wewnętrznego w różnych formach zajęć praktycznych oraz BW1_U16_ pracować samodzielnie i współpracować w zespole nad realizowanymi zadaniami.
- **Gra decyzyjna** – to narzędzie edukacyjne, wykorzystywane m.in. na przedmiocie Symulacyjna gra decyzyjna, które umożliwia studentom wykorzystanie w praktyce wiedzy uzyskanej

w czasie studiów, poprzez podejmowanie decyzji w symulowanym środowisku. Przedmiot Symulacyjna gra decyzyjna przeprowadzany jest w grupach laboratoryjnych (około 15 osób), które to w toku zajęć mają przygotować i przeprowadzić grę decyzyjną. Przeprowadzenie samej gry służy realizacji wielu efektów uczenia się w tym między innymi BW1_U06_ dobierać metody i narzędzia badawcze dostosowane do możliwości badania stanu bezpieczeństwa wewnętrznego i określania strategii jego rozwoju, które w odniesieniu do treści uczenia się nawiązują do narzędzi, które służą realizacji gry.

- **Projekty badawcze** – to metoda wykorzystywana w celu rozwinięcia umiejętności badawczych studentów, dlatego bezpośrednio odnosi się do związku wykorzystywanych w czasie studiów metod z prowadzona działalnością naukową. Projekt badawczy w formie pracy dyplomowej omawiany jest na przedmiocie Seminarium dyplomowe a studenci w ramach treści kształcenia zdobywają wiedzę o planowanie i organizacja procesu badawczego, harmonogram realizacji pracy dyplomowej, zbieranie i segregowanie koniecznych informacji o badanych zjawiskach co służy realizacji efektu BW1_W27_ rozumie stosowanie zasad logiki, wnioskowania i metodologii badań w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego.
- **Debata oksfordzka** – jako dynamiczna forma dyskusji z zachowaniem określonych reguł, stanowi ważną forę angażowania studentów w dyskusję. Metoda stosowana m.in. w przedmiocie Nauki o państwie i prawie w celu uporządkowania wiedzy na temat współczesnych koncepcji rozwoju państwa.
- **Analiza dokumentów źródłowych** – metoda wykorzystywana na wszystkich przedmiotach i służąca osiągnięciu w zasadzie wszystkich efektów uczenia się na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* w APOż.
- **Analiza studium przypadku** – wykorzystywana na przedmiocie Taktyka działań ratowniczych podczas katastrof służy zapoznaniu studentów ze zdarzeniami kryzysowymi, które miały miejsce w rzeczywistości, a które stanowią formę nauki „na błędach poprzedników”, co stanowi o osiągnięciu efektu uczenia się BW1_U20_ posiada umiejętność opracowywania planów zadań i przedsięwzięć zmierzających do poprawy stanu bezpieczeństwa wewnętrznego.

Zajęcia dydaktyczne prowadzone w ramach studiów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* są dodatkowo realizowane z wykorzystaniem wielu innych form i metod kształcenia np. ćwiczeń laboratoryjnych, konwersatoriów, laboratoriów, pogadanek, metody problemowej, dyskusji, burzy mózgów, ThinkingTool, scribble. W APOż wykładowcy na bieżąco wprowadzają nowe metody i narzędzia kształcenia do toku studiów czego przykładem może być wprowadzanie metody Thinking Tool, początkowo w pracach kół naukowych, aktualnie wdrażanie w czasie zajęć dydaktycznych.

2.3. Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość

Kształcenie na odległość stanowi ważny element procesu kształcenia studentów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Zajęcia przewidziane w programie studiów stwarzają możliwość realizacji z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość jest co roku ustalany i monitorowany przez Dziekana z założeniem zapisów Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów. Celem bieżącego ustalania wymiaru dopuszczalnej liczby godzin związanych z kształceniem na odległość zostało stworzone narzędzie e-learning w systemie SONDA

dostępnym z sieci wewnętrznej uczelni, które stanowi zbiór maksymalnej liczby godzin z danego przedmiotu jaka może być realizowana z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Co do zasady praktyką funkcjonującą w uczelni jest dbanie o to, aby liczba godzin z wykorzystaniem kształcenia na odległość przewidziana dla danego przedmiotu w programie studiów zrealizowana była w wymiarze nie większym niż 50%. Przykłady planowanych liczby godzin w elearningu dla 1s semestru studiów drugiego stopnia przedstawia tabela poniżej.

NAZWA PRZEDMIOTU	FORMA ZAJĘĆ	LICZBA GODZIN z PROGRAMU STUDIÓW	PLANOWANA LICZBA GODZIN w ELEARNINGU
Administracja publiczna	WYK	30	4
Bezpieczeństwo państwa i obywateli	ĆW	30	15
Bezpieczeństwo państwa i obywateli	WYK	15	7
Geopolityczne uwarunkowania bezpieczeństwa	WYK	15	2
Instytucje i organizacje bezpieczeństwa	WYK	30	14
Podstawy cyberbezpieczeństwa	WYK	15	2
Prawno - funkcjonalne aspekty bezpieczeństwa	ĆW	30	14
Prawno - funkcjonalne aspekty bezpieczeństwa	WYK	30	14
System bezpieczeństwa narodowego	WYK	15	2
Współpraca międzynarodowa w bezpieczeństwie	ĆW	30	0
Współpraca międzynarodowa w bezpieczeństwie	WYK	15	1

Przełomem w zakresie korzystania z metod i technik kształcenia na odległość był okres pandemii, przypadającej na rok akademicki 2019/2020 i 2020/2021. Wówczas konieczne było prowadzenie działalności dydaktycznej w formie zdalnej oraz hybrydowej. W tym momencie też znaczna część zajęć była przeprowadzana z zastosowaniem komunikatorów elektronicznych. Okres ten w dużym stopniu przyczynił się do rozwoju i upowszechnienia form kształcenia na odległość w tym również na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Władze Uczelni na bieżąco monitorowały sytuację epidemiczną w kraju i Uczelni i udzielały stosownych wytycznych co do zakresu stosowania metod i technik kształcenia na odległość, aby zadbać o najwyższy poziom zajęć realizowanych zdalnie. Działo się to za sprawą stosownych Decyzji i Zarządzeń Rektora Komendanta.

- Decyzja 21/20 w sprawie powołania Zespołu do opracowania harmonogramu, wytycznych i wdrożenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w warunkach zagrożenia wirusem SARS-CoV-2 (Zał. Nr 2.1.);
- Zarządzenie 19/20 w sprawie ustalenia harmonogramu, wytycznych i wdrożenia zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w warunkach zagrożenia koronawirusem SARS-CoV-2 (Zał. Nr 2.2.);
- Zarządzenie 24/20 zmieniające zarządzenie w sprawie ustalenia harmonogramu, wytycznych i wdrożenia zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w warunkach zagrożenia koronawirusem SARS-CoV-2 (Zał. Nr 2.3.);

- Zarządzenie 49/20 zmieniające zarządzenie w sprawie ustalenia harmonogramu, wytycznych i wdrożenia zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w warunkach zagrożenia koronawirusem SARS-CoV-2 (Zał. Nr 2.4.);

Dodatkowo warto nadmienić, że w latach 2020 -2021 wszystkie egzaminy dyplomowe były przeprowadzane zdalnie z wykorzystaniem aplikacji GoToMeeting oraz Teams.

Aktualnie najpowszechniej stosowanymi w uczelni narzędziami umożliwiającymi wykorzystanie metod i technik kształcenia na odległość są Microsoft Teams oraz Platforma elearningowa (szerzej opisane w kryterium 5).

Dostęp do wszystkich narzędzi wykorzystywanych w procesie kształcenia na odległość jest możliwy z poziomu przeglądarki internetowej. Każdy student w czasie lekcji organizacyjnej otrzymuje informacje na temat możliwości i zasad korzystania z narzędzi. Dodatkowo w Uczelni funkcjonuje Dział Informatycznej Obsługi Kształcenia, który to stanowi wsparcie dla nauczycieli i studentów w stosowaniu platformy elearningowej. Szczegółowy zakres zadań Działu określa Zarządzenie 8/2023 Rektora-Komendanta Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 17 marca 2023 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Szkoły Głównej Służby Pożarniczej (obowiązujące również w APOż), (Zał. Nr 2.5.).

2.4. Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów

APOż stwarza studentom kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* możliwość wybrania indywidualnej i grupowej ścieżki studiowania poprzez liczne działania organizacyjne i aktywizacyjne studentów. W procesie określania indywidualnej ścieżki kształcenia oraz wychodzenia naprzeciw potrzebom studentów, ważną rolę odgrywa indywidualna organizacja studiów (IOS) zapewniona studentom w decyzji nr 28 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 15 września 2021 r. w sprawie zatwierdzenia regulaminu studiów w Szkole Głównej Służby Pożarniczej (Zał. Nr 2.6.). Dodatkowo celem zapewnienia wysokiej jakości studiowania w ramach IOS w Uczelni został wprowadzony Zarządzenie nr 63/2023 z dnia 14 listopada 2023 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu studiowania według indywidualnej organizacji studiów na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa i Ochrony Ludności (Zał. Nr 2.7.) Regulamin określa komu i w jakich okolicznościach przysługuje IOS oraz określa procedurę i niezbędne dokumenty do wnioskowania o IOS. Osobą sprawującą bezpośredni nadzór nad studentem objętym IOS jest opiekun IOS, wybierany spośród nauczycieli akademickich. Opiekun studenta studiującego według IOS dokonuje bieżącego monitorowania terminów zaliczeń, a w przypadku studentów szczególnie uzdolnionych w nauce i/lub sporcie monitoruje również ich bieżące osiągnięcia.

APOż stwarza studentom z orzeczoną niepełnosprawnością i szczególnymi potrzebami warunki do odbywania kształcenia. Postanowienia dot. studentów z orzeczoną niepełnosprawnością zostały zawarte w Rozdziale 3 Regulaminu studiów. Zgodnie z zapisami w APOż działa koordynator do spraw studentów z orzeczoną niepełnosprawnością. Do zadań koordynatora należy bieżąca analiza trudności w odbywaniu kształcenia wynikające z niepełnosprawności oraz pomoc w rozwiązywaniu tych trudności. Koordynator stanowi wsparcie dla studentów, nauczycieli oraz osób zarządzających Uczelnią. Dostrzegając konieczność indywidualnego podejścia do studentów nie tylko z orzeczoną niepełnosprawnością w nowym Regulaminie Studiów, nad którym prace trwają, zakres działania koordynatora rozszerzony został o studentów ze szczególnymi potrzebami.

Ważnym działaniem w zakresie poprawy dostępności była Projektu „Kompleksowy Program dostępności SGSP w Warszawie” nr POWR.03.05.00-00-A035/21 (Uczelnia Dostępna III), który pozwolił infrastrukturalnie dostosować Uczelnię do wymagań związanych z dostępnością (dokładniej opisane w kryterium 5). Za sprawą projektu dokonano przeglądu aktów prawnych oraz dobrych praktyk w uczelniach związanych z dostępnością, a jednym z efektów pracy jest procedowanie aktualnie Zarządzenia Rektora-Komendanta APOż w sprawie wprowadzenia Strategii dostępności APOż. W ramach projektu został również przeprowadzony cykl szkoleń dla kadry nauczycielskiej w zakresie technik nauczania dostosowanych do różnorodności grup i indywidualnych potrzeb studentów, jak również mających na celu podniesienie świadomości nauczycieli dotyczącej różnych form niepełnosprawności i dostępnych narzędzi wspierających.

APOż stwarza możliwość realizacji indywidualnych ścieżek kształcenia studentom m.in. poprzez:

- uwzględnienie w programie studiów przedmiotów i zakresów do wyboru,
- wsparcie działalności kół naukowych,
- działalność sekcji sportowych,
- ofertę kursów i szkoleń o otwartym dostępie.

Programy studiów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* przewidują możliwość wyboru indywidualnej ścieżki kształcenia poprzez wybór zakresów kształcenia i przedmiotów do wyboru. Na kolejnych rodzajach studiów możliwości zajęć wyboru przedstawiają się następująco, w stosunku do liczby ECTS wymaganej do ukończenia studiów:

- na stacjonarnych studiach pierwszego stopnia - 37%
- na niestacjonarnych studiach pierwszego stopnia – 37%
- na stacjonarnych studiach drugiego stopnia – 43%
- na niestacjonarnych studiach drugiego stopnia – 43%.

Warunkuje to możliwość kreowania przez studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* indywidualnej ścieżki kształcenia zgodnej z kierunkiem kształcenia.

Dodatkowo celem aktywizacji studentów jest także rozwijanie ofert edukacyjno-badawczych naszych Kół Naukowych i sekcji sportowych. W APOż działają koła i sekcje naukowe oraz sekcje sportowe. Celem funkcjonowania kół naukowych jest zrzeszanie studentów o podobnych zainteresowaniach naukowych celem rozwoju tych zainteresowań. Poniżej przedstawiono wykaz kół i sekcji naukowych funkcjonujących w uczelni. Więcej na ich temat można dowiedzieć się <https://apoz.edu.pl/student/kola-naukowe/>.

KOŁA I SEKCJE NAUKOWE FUNKCJONUJĄCE w APOŻ
FireWeb – Studenckie Koło Naukowe
Koło Naukowe Działań Gaśniczych SGSP
Koło Naukowe Środków Gaśniczych
Koło Naukowe Ratownictwa Chemicznego
Koło Naukowe Ratownictwa Technicznego
Koło Naukowe „Liderzy Bezpieczeństwa”
Koło Naukowe Potrafię Szybko Pomóc
Sekcja ratownictwa wysokościowego
Sekcja ratownictwa wodno-nurkowego
Sekcja ratownictwa medycznego
Sekcja działań poszukiwawczo ratowniczych

Oprócz tego celem wyjścia naprzeciw potrzebom związanym z rozwojem fizycznym studentów w APOż funkcjonują sekcje sportowe (tabela poniżej). Dodatkowo w sposób nieregularny funkcjonuje sekcja FCC (Firefighter Combat Challenge).

SEKCJE SPORTOWE FUNKCJONUJĄCE w APOŻ
Sekcja futsalu
Sekcja piłki siatkowej
Sekcja koszykówki
Sekcja pływania
Sekcja biegowa
Sekcja sportów-pożarniczych

2.5. Harmonogram realizacji studiów

Organizacja roku akademickiego w APOż odbywa się zgodnie z zapisami § 10.Regulaminu studiów. W pierwszej kolejności Rektor-Komendant nie później niż 90 dni przed rozpoczęciem roku akademickiego poddaje do wiadomości terminarz roku akademickiego. Terminarz na rok 2023/2024 został przyjęty na mocy Zarządzenia Nr 28/2023 Rektora-Komendanta Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 27 czerwca 2023 r. w sprawie określenia szczegółowej organizacji roku akademickiego 2023/2024 w formie terminarza (Zał. Nr 2.8.) Terminarz zawiera informacje na temat okresów, w których prowadzone są zajęcia dydaktyczne, okresy i dni wolne od zajęć dydaktycznych czy okresy sesji egzaminacyjnych. Na podstawie terminarza roku akademickiego Dziekan ustal szczegółowe harmonogramy roku akademickiego dla poszczególnych kierunków studiów po uzyskaniu akceptacji prorektora właściwego do spraw kształcenia, a w przypadku podchorążych – dodatkowo prorektora właściwego do spraw operacyjnych oraz podaje do wiadomości nie później niż na 30 dni przed rozpoczęciem roku akademickiego. Harmonogramy roku akademickiego znajdują się https://s.apoz.edu.pl/sonda_portal/harmonogram_roku.php. Harmonogramy roku akademickiego tworzone są oddzielnie dla dwóch semestrów. Zawierają one szczegółowe informacje na temat terminu: inauguracji roku akademickiego, początku zajęć dydaktycznych, dni wolnych od zajęć dydaktycznych, terminu wyboru zakresów kształcenia, terminów świąt Uczelni, terminów złożenia tytułów prac dyplomowych, terminów złożenia prac dyplomowych, terminów praktyk, terminów sesji i sesji poprawkowej, terminów egzaminów dyplomowych oraz okresów przerw międzysemestralnej i wakacyjnej. Na podstawie terminarza i harmonogramu roku akademickiego tworzone są plany zajęć dydaktycznych. Informacja o planach zajęć dydaktycznych dostępna jest: <https://apoz.edu.pl/student/plany-zajec/>. Zajęcia dla studentów studiów stacjonarnych co do zasady planowane są w terminie od poniedziałku do czwartku, zaś dla studentów studiów niestacjonarnych od piątku do niedzieli. Plany zajęć zawierają szczegółowe informacje na temat nazwy zajęć, formy zajęć, sali, w której zajęcia są prowadzone (wraz ze wskazówką na mapie) i informacje o prowadzącym zajęcia.

Na stacjonarnych studiach pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* plan studiów uwzględnia 2346 godzin dydaktycznych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich bądź innych osób prowadzących zajęcia oraz 2237 godzin pracy własnej studenta na zakresie ochrona przeciwpożarowa oraz kolejno 2342 i 2241 godzin na zakresie ochrona ludności, obrona cywilna i pomoc humanitarna. Podział szczegółowy uwzględniający liczbę godzin w poszczególnych semestrach, punktów ECTS i liczbę egzaminów uwzględnia tabela poniżej.

STACJONARNE STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA NA KIERUNKU BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE			
	Liczba godzin	Liczba ECTS	Liczba egzamin
Semestr 1	413	30	4
Semestr 2	435	30	3
Semestr 3	405	30	3
Semestr 4 (w tym praktyka zawodowa)	510	30	3
Semestr 5 OP	364	30	3
Semestr 5 OL,OCiZK	369	30	3
Semestr 6 OP	219	30	1
Semestr 6 OL,OCiZK	210	30	1

Na niestacjonarnych studiach pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* plan studiów uwzględnia 1536 godzin dydaktycznych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich bądź innych osób prowadzących zajęcia oraz 2987 godzin pracy własnej studenta na zakresie ochrona przeciwpożarowa oraz kolejno 1490 i 3033 godzin na zakresie ochrona ludności, obrona cywilna i pomoc humanitarna. Przy konstruowaniu programu studiów niestacjonarnych starano się trzymać zasady, w której liczba godzin z bezpośrednim udziałem prowadzącego zajęcia jest równa 0,6 x liczba tożsamyh godzina na studiach stacjonarnych na tym samym kierunku. Podział szczegółowy uwzględniający liczbę godzin w poszczególnych semestrach, punktów ECTS i liczbę egzaminów uwzględnia tabela poniżej.

NIESTACJONARNE STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA NA KIERUNKU BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE			
	Liczba godzin	Liczba ECTS	Liczba egzamin
Semestr 1	233	30	4
Semestr 2	255	30	3
Semestr 3	243	30	3
Semestr 4 (w tym praktyka zawodowa)	402	30	3
Semestr 5 OP	244	30	3
Semestr 5 OL,OCiZK	231	30	3
Semestr 6 OP	159	30	1
Semestr 6 OL,OCiZK	126	30	1

Na stacjonarnych studiach drugiego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* plan studiów uwzględnia 1518 godzin dydaktycznych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich bądź innych osób prowadzących zajęcia oraz 1495 godzin pracy własnej studenta na zakresie zarządzanie w formacjach umundurowanych oraz kolejno 1513 i 1500 godzin na analityk bezpieczeństwa. Podział szczegółowy uwzględniający liczbę godzin w poszczególnych semestrach, punktów ECTS i liczbę egzaminów uwzględnia tabela poniżej.

STACJONARNE STUDIA DRUGIEGO STOPNIA NA KIERUNKU BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE			
	Liczba godzin	Liczba ECTS	Liczba egzamin
Semestr 1	428	30	4
Semestr 2	405	30	2
Semestr 3 ZFU	430	30	2
Semestr 4 AB	455	30	2
Semestr 3 AB	255	30	2
Semestr 4 ZFU	225	30	2

Na niestacjonarnych studiach drugiego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* plan studiów uwzględnia 978 godzin dydaktycznych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich bądź innych osób prowadzących zajęcia oraz 2035 godzin pracy własnej studenta na zakresie zarządzanie w formacjach umundurowanych oraz kolejno 967 i 2046 godzin na analityk bezpieczeństwa. Podział szczegółowy uwzględniający liczbę godzin w poszczególnych semestrach, punktów ECTS i liczbę egzaminów uwzględnia tabela poniżej.

STACJONARNE STUDIA DRUGIEGO STOPNIA NA KIERUNKU BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE			
	Liczba godzin	Liczba ECTS	Liczba egzamin
Semestr 1	260	30	4
Semestr 2	243	30	2
Semestr 3 ZFU	310	30	2
Semestr 4 AB	317	30	2
Semestr 3 AB	165	30	2
Semestr 4 ZFU	147	30	2

2.6. Dobór form zajęć, proporcji liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebności grup studenckich oraz organizacji procesu kształcenia

Zgodnie z zatwierdzonym przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, Decyzją nr 28 z 15 września 2021 r. regulaminem studiów w Szkole Głównej Służby Pożarniczej (dotyczącym również APOż w roku akademickim 2023/2024) obowiązują następujące formy zajęć:

- wykład,
- ćwiczenia,
- ćwiczenia laboratoryjne,
- ćwiczenia projektowe,
- seminarium,
- lektorat,
- ćwiczenia terenowe,
- praktyki zawodowe.

Zgodnie z przyjętym uchwałą nr 13/06/2022 Senatu Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 22 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia programu stacjonarnych i niestacjonarnych studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* (Zał. Nr 1.2.) każdy objęty programem kształcenia przedmiot ma przypisaną formę zajęć. O formie zajęć decydował zespół przygotowujący program studiów z uwzględnieniem opinii studentów kierunku, prowadzących oraz samodzielnej analizie zorientowanej na umożliwienie osiągnięcia zakładanych efektów uczenia. Proces dydaktyczny oparty został w przypadku kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* na wykładach, ćwiczeniach, ćwiczeniach projektowych oraz laboratoriach. Proporce wykorzystania poszczególnych form zajęć przedstawiają się następująco:

- studia **stacjonarne** pierwszego stopnia (zakres ochrona przeciwpożarowa)
  - wykład: 852h- (36,5%)
  - ćwiczenia: 1014h- (43,5%)
  - ćwiczenia projektowe: 315h- (13%)
  - laboratorium: 165h- (7%)
- studia **stacjonarne** pierwszego stopnia (zakres ochrona ludności, obrona cywilna i zarządzanie kryzysowe)
  - wykład: 852h- (36,5%)

- ćwiczenia: 965h- (41%)
- ćwiczenia projektowe: 375h- (16%)
- laboratorium: 150h- (6,5%)
- studia **niestacjonarne** pierwszego stopnia (zakres ochrona przeciwpożarowa)
  - wykład: 540h- (35%)
  - ćwiczenia: 600h- (39%)
  - ćwiczenia projektowe: 285h- (19%)
  - laboratorium: 99h- (7%)
- studia **niestacjonarne** pierwszego stopnia (zakres ochrona ludności, obrona cywilna i zarządzanie kryzysowe)
  - wykład: 522h- (35%)
  - ćwiczenia: 545h- (37%)
  - ćwiczenia projektowe: 321h- (21%)
  - laboratorium: 90h- (7%)
- studia **stacjonarne** drugiego stopnia (zakres zarządzanie w formacjach mundurowych)
  - wykład: 610h- (40%)
  - ćwiczenia: 720h- (48%)
  - ćwiczenia projektowe: 120h- (8%)
  - laboratorium: 60h- (4%)
- studia **stacjonarne** drugiego stopnia (zakres analityk bezpieczeństwa)
  - wykład: 590h- (40%)
  - ćwiczenia: 615h- (40%)
  - ćwiczenia projektowe: 150h- (10%)
  - laboratorium: 150h- (10%)
- studia **niestacjonarne** drugiego stopnia (zakres zarządzanie w formacjach mundurowych)
  - wykład: 418h- (43%)
  - ćwiczenia: 432h- (45%)
  - ćwiczenia projektowe: 72h- (8%)
  - laboratorium: 36h- (4%)
- studia **niestacjonarne** drugiego stopnia (zakres analityk bezpieczeństwa)
  - wykład: 392h- (41%)
  - ćwiczenia: 369h- (39%)
  - ćwiczenia projektowe: 90h- (9,5%)
  - laboratorium: 96h- (10,5%)

Liczebność grup studenckich określona została zarządzeniem nr 53/2023 Rektora-Komendanta APOż z dnia 13 października 2023 r w sprawie liczebności grup studenckich (Zał. Nr 2.9.). Dla zajęć dydaktycznych realizowanych w formie ćwiczeń i seminarium przyjęto liczebność grupy studenckiej na poziomie 30 studentów. Dla ćwiczeń projektowych przyjęto liczebność grupy studenckiej na poziomie 30 lub w przypadkach uzasadnionych 18 studentów. Ćwiczenia laboratoryjne realizowane są w grupach studenckich o liczebności do 18 studentów, przy maksymalnie 10 studentach przypadających na jednego prowadzącego zajęcia dydaktyczne. Dziekan Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa i Ochrony Ludności monitoruje liczebność poszczególnych grup studenckich oraz dokonuje na początku każdego semestru niezbędnych korekt. W przytoczonym zarządzeniu określono

liczebność grupy podczas zajęć z wychowania fizycznego oraz zasady odstępstw od przyjętych rozwiązań.

Przed przyjęciem ww. zarządzenia stosowano rozwiązania tożsame (Zarządzenie 30/2022 – Zał. Nr 2.10.).

Harmonogram roku akademickiego jest dostępny dla studentów studiów stacjonarnych w systemie Sonda (https://s.apoz.edu.pl/sonda_portal/harmonogram_roku.php). Określono w nim najważniejsze daty w roku akademickim z uwzględnieniem m.in. początku zajęć dydaktycznych, dni wolnych od zajęć, początku sesji egzaminacyjnej i sesji poprawkowej (dla semestru zimowego i letniego) oraz koniec zajęć dydaktycznych. Harmonogram roku akademickiego jest znany studentom przed jego rozpoczęciem.

Harmonogram roku akademickiego oraz terminy zjazdów są dostępne dla studentów studiów niestacjonarnych w systemie Sonda (https://s.apoz.edu.pl/sonda_portal/harmonogram_roku.php). Określono w nim najważniejsze daty w roku akademickim z uwzględnieniem m.in. początku zajęć dydaktycznych, dni wolnych od zajęć, początku sesji egzaminacyjnej i sesji poprawkowej (dla semestru zimowego i letniego) oraz koniec zajęć dydaktycznych. Udostępniony terminarz zjazdów w sposób zdecydowany ułatwia studentom studiów niestacjonarnych organizację czasu w trakcie trwania studiów. Harmonogram roku akademickiego oraz terminarz zjazdów są znane studentom przed rozpoczęciem roku akademickiego.

Harmonogram zajęć dydaktycznych zorientowany jest na umożliwienie osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się przez studentów. Dąży się do tego, aby równomiernie obciążać poszczególne dni tygodnia zajęciami. Równocześnie, bazując na doświadczeniach pandemii COVID-19 praktykowanym rozwiązaniem są „dni wykładowe”, w których większość zajęć to wykłady. Jest to rozwiązanie umożliwiające przeprowadzenie wykładów w formie zdalnej oraz realizacji ćwiczeń i laboratoriów przy zmniejszonej liczbie studentów w sali w okresie ograniczonego funkcjonowania Uczelni. Dla studentów studiów niestacjonarnych zajęcia planowane są najczęściej w ten sposób, aby zapewnić minimum jedną dłuższą przerwę regeneracyjną w ciągu każdego dnia zjazdu. Harmonogram zajęć dydaktycznych zapewnia higienę umysłu studentów oraz umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia.

2.7. Program i organizacja praktyk, w tym w szczególności ich wymiaru i terminu realizacji oraz dobór instytucji, w których odbywają się praktyki

Zgodnie z przyjętym uchwałą nr 13/06/2022 Senatu Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 22 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia programu stacjonarnych i niestacjonarnych studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku "Bezpieczeństwo wewnętrzne" studenci kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* mają obowiązek odbycia praktyki zawodowej. Dodatkowo wprowadzono Regulamin praktyk zawodowych, który został przyjęty Uchwałą nr 6/2022 Rady Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa i Ochrony Ludności z dnia 24 maja 2022 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu praktyk zawodowych studentów SGSP.

W Programie studiów pierwszego stopnia określono, iż wymiar praktyki zawodowej wynosi 240 godzin. Praktyki zawodowe przewidziane zostały w semestrze czwartym. Jednocześnie praktykom zawodowym przypisano 9 punktów ECTS. Wymiar praktyki zawodowej jest identyczny dla studiów stacjonarnych i studiów niestacjonarnych.

W Programie studiów drugiego stopnia określono, iż wymiar praktyki zawodowej wynosi 80 godzin. Praktyki zawodowe przewidziane zostały w semestrze trzecim. Jednocześnie praktykom zawodowym

przypisano 3 punktów ECTS. Wymiar praktyki zawodowej jest identyczny dla studiów stacjonarnych i studiów niestacjonarnych.

Zasadniczym celem praktyki zawodowej jest potwierdzenie określonych cech i umiejętności nabytych w trakcie studiów, w warunkach pracy zawodowej w Instytucji wskazanej w Umowie, realizującej zadania z zakresu bezpieczeństwa a także zdobycie przez studentów umiejętności i doświadczeń zgodnie z kompetencjami określonymi w programie studiów. Sposób osiągnięcia tego celu wskazano w programie studiów w punkcie 5.4 oraz Ramowym Programie Praktyki Zawodowej dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne.

Akademia Pożarnicza zapewniła swobodny dostęp do wzorów dokumentów związanych z praktyką zawodową. Na stronie internetowej Uczelni (<https://apoz.edu.pl/student/praktyki-studenckie/>) umieszczono:

- Kartę praktyki zawodowej;
- Skierowanie na odbycie praktyki zawodowej;
- Program studenckiej praktyki zawodowej;
- Wniosek o zaliczenie pracy zawodowej na poczet studenckiej praktyki zawodowej.

Ponadto wyznaczono opiekunów studenckich praktyk zawodowych a na ww. stronie internetowej znajduje się ich wykaz oraz dane kontaktowe.

Na praktykach konieczne jest osiągnięcie szczegółowych efektów uczenia przewidzianych dla praktyk zawodowych. Efektami uczenia się uzyskiwanymi podczas praktyki zawodowej są umiejętności stosowania wiedzy uzyskiwanej w Uczelni podczas studiów i kompetencje społeczne ważne w środowisku pracy.

Praktykom zawodowym na studiach I stopnia przypisano następujące efekty kształcenia: BW1_W01, BW1_W02, BW1_W03, BW1_W04, BW1_W26, BW1_U01, BW1_U02, BW1_U05, BW1_U06, BW1_U07, BW1_U08, BW1_U09, BW1_U13, BW1_U14, BW1_U15, BW1_U16, BW1_U21, BW1_K02, BW1_K03, BW1_K04, BW1_K05, BW1_K06, BW1_K07, BW1_K08, BW1_K09, BW1_K10.

Praktykom zawodowym na studiach II stopnia przypisano następujące efekty kształcenia: BW2_W02, BW2_W03, BW2_W04, BW2_W10, BW2_W15, BW2_U01, BW2_U03, BW2_U05, BW2_U07, BW2_U08, BW2_U11, BW2_U17, BW2_U19, BW2_K01, BW2_K02, BW2_K04, BW2_K06, BW2_K07, BW2_K08.

W czasie trwania praktyki zawodowej student zobowiązany jest prowadzić kartę praktyki zawodowej, w której opiekun z ramienia Instytucji potwierdza zrealizowanie poszczególnych zadań. Po zakończeniu praktyki zawodowej opiekun praktyki zawodowej wpisuje do karty praktyki zawodowej opinię uwzględniającą całokształt działalności studenta i wystawia ocenę. Wśród zidentyfikowanych metod weryfikacji efektów uczenia się, które dotyczyć mogą praktyki zawodowej są m.in.: obserwacja zachowań i umiejętności zastosowania wiedzy nabytej w trakcie studiów w warunkach pracy zawodowej a także efektywność wykonywanych zadań i poleceń z wykorzystaniem nowoczesnych metod i narzędzi wykorzystywanych zarówno w Uczelni jak i Instytucji. Student w trakcie praktyki zawodowej oceniany jest również w obszarze aktywności, organizacji pracy własnej, efektywnego zarządzania czasem, sumienności, odpowiedzialności za powierzone zadanie, otwartości na nowe rozwiązania a także pracy w zespole, m.in. poprzez przedłużoną obserwację przez opiekuna (np. na

podstawie karty praktyk) i opinie innych pracowników Instytucji. Na podstawie zgromadzonej dokumentacji z przebiegu praktyki zawodowej zaliczenia praktyki zawodowej dokonuje Dziekan z uwzględnieniem opinii opiekuna z ramienia Instytucji i Uczelni.

Miejscem odbywania praktyki zawodowej mogą być m.in. jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej, Policji, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Straży Miejskiej, inne jednostki ochrony przeciwpożarowej, organy administracji rządowej i samorządowej w szczególności właściwe do spraw bezpieczeństwa wewnętrznego i zarządzania kryzysowego oraz przedsiębiorstwa i inne jednostki organizacyjne o profilu działalności obejmującym zagadnienia ujęte w programie studiów.

ZAŁĄCZNIKI DO KRYTERIUM 2

Numer załącznika	Nazwa załącznika
Załącznik 2.1	Decyzja 21/20 w sprawie powołania Zespołu do opracowania harmonogramu, wytycznych i wdrożenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w warunkach zagrożenia wirusem SARS-CoV-2;
Załącznik 2.2	Zarządzenie 19/20 w sprawie ustalenia harmonogramu, wytycznych i wdrożenia zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w warunkach zagrożenia koronawirusem SARS-CoV-2;
Załącznik 2.3	Zarządzenie 24/20 zmieniające zarządzenie w sprawie ustalenia harmonogramu, wytycznych i wdrożenia zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w warunkach zagrożenia koronawirusem SARS-CoV-2;
Załącznik 2.4	Zarządzenie 49/20 zmieniające zarządzenie w sprawie ustalenia harmonogramu, wytycznych i wdrożenia zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w warunkach zagrożenia koronawirusem SARS-CoV-2);
Załącznik 2.5.	Zarządzenie 8/2023 Rektora-Komendanta Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 17 marca 2023 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Szkoły Głównej Służby Pożarniczej (obowiązujące również w APOż
Załącznik 2.6	Decyzja nr 28 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 15 września 2021 r. w sprawie zatwierdzenia regulaminu studiów w Szkole Głównej Służby Pożarniczej
Załącznik 2.7	Zarządzenie nr 63/2023 z dnia 14 listopada 2023 r. w sprawie wprowadzenie Regulaminu studiowania według indywidualnej organizacji studiów na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa i Ochrony Ludności
Załącznik 2.8	Zarządzenia Nr 28/2023 Rektora-Komendanta Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 27 czerwca 2023 r. w sprawie określenia szczegółowej organizacji roku akademickiego 2023/2024 w formie terminarza
Załącznik 2.9	Zarządzeniem nr 53/2023 Rektora-Komendanta Akademii Pożarniczej z dnia 13 października 2023 r w sprawie liczebności grup studenckich
Załącznik 2.10	Zarządzenie NR 30/2022 Rektora-Komendanta Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 28 kwietnia 2022 r. w sprawie liczebności grup studenckich

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	<p>Zaleca się gruntowny przegląd kart przedmiotów pod kątem m.in. aktualizacji nazwisk prowadzących zajęcia nauczycieli akademickich, aktualizacji wskazywanej literatury przedmiotu, naliczania punktacji ECTS oraz metod osiągnięcia i weryfikacji osiągnięcia ustalonych efektów kształcenia.</p>	<p>Celem większej kontroli nad procesem aktualizacji kart przedmiotów w tym prowadzących, aktualizacji literatury, metod osiągnięcia efektów uczenia się i weryfikacji ustalonych efektów uczenia się Uczelnia od 2019 r. wprowadziła system SONDA (funkcjonalność PASJANS), która służyć ma zarządzaniu kartami przedmiotów ich bieżącej weryfikacji przed rozpoczęciem roku akademickiego oraz udostępniania studentom. Dostęp do systemu możliwy jest dla zalogowanych w sieci Uczelni pracowników, zaś same skończone karty przedmiotów udostępniane są studentom online. W 2023 r. nastąpiła aktualizacja systemu, dzięki której zautomatyzowano proces łączenia przedmiotów z przypisanymi im w programie efektami uczenia się, jak również usprawniono system kontroli nad pojawiającymi się w kartach przedmiotów aktualizacjach.</p> <p>Karty udostępnione studentom znaleźć można:</p> <p>https://s.sgsp.edu.pl/sgsp/pasjans/pasjansro.php</p>
2.	<p>Zaleca się przeprowadzenie szkolenia młodszych opiekunów prac dyplomowych pod kątem podstawowych zasad pisarstwa naukowego i przygotowywania prac dyplomowych.</p>	<p>Zrealizowano. Szkolenia realizowane są cyklicznie w zależności od potrzeb osób prowadzących prace dyplomowe. Ostatnie szkolenie miało miejsce we wrześniu przy okazji wyjazdu szkoleniowego pracowników Uczelni.</p> <p>Ważnym elementem w obszarze wdrażania w proces prowadzenia prac dyplomowych przez młodszych opiekunów prac opracowano w uczelni Regulamin dyplomowania. Regulamin pełni funkcję porządkującą, gdzie wszystkie akty prawne dotyczące procesu dyplomowania zostały zgromadzone w jednym miejscu. Dodatkowo w regulaminie opisane zostały szczegółowo: poszczególne elementy procesu dyplomowania, wymagania merytoryczne dla prac dyplomowych, wymagania edycyjne, arkusze recenzji (ze skalą punktową) itp. Z racji fluktuacji kadry Regulamin dyplomowania stał się bardzo dobrym narzędziem do wprowadzania nowych pracowników Uczelni w</p>

		proces dyplomowania. Patrząc z perspektywy czasu Regulamin dyplomowania przyczynił się do większej kontroli nad jakością prac a sam proces opracowania regulaminu stał się szansą do zestawienia różnych podejść do prowadzenia prac dyplomowych.
--	--	---

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Zgodnie z § 1 ust. Regulaminu studiów w SGSP, przyjętego decyzją nr 28 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 15 września 2021 r., przyjęcie na studia w APOz odbywa się w wyniku rekrutacji, potwierdzenia efektów uczenia się lub przeniesienia z innej uczelni krajowej lub zagranicznej.

3.1. Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów

Warunki i tryb rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* na rok akademicki 2023/2024 zawarte są w załączniku nr 2 z uwzględnieniem załącznika nr 3 do uchwały nr 17/06/2022 Senatu SGSP z dnia 22 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia w Szkole Głównej Służby Pożarniczej na rok akademicki 2023/2024 zmienionej uchwałą nr 04/02/2023 Senatu Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 8 lutego 2023 r. (Zał. Nr 3.1.; Zał. Nr 3.2.)

O przyjęcie na studia pierwszego stopnia ubiegać się mogą wyłącznie osoby posiadające świadectwo dojrzałości, które złożą wymagane dokumenty w wyznaczonym terminie. W postępowaniu rekrutacyjnym będą uwzględniane wyniki z części pisemnej egzaminu dojrzałości z przedmiotów: matematyka, język obcy oraz jeden z następujących przedmiotów dodatkowych: wiedza o społeczeństwie albo geografia, albo historia, albo informatyka. Oceny z przedmiotów przelicza się na punkty rekrutacyjne, uwzględniając odpowiednie przeliczniki dotyczące poziomu egzaminu oraz wagi przedmiotu zgodnie z zasadami określonymi w przywołanej uchwale. W przypadku kandydata, który zdał ww. przedmioty na różnych poziomach oraz na świadectwie dojrzałości ma więcej niż jeden przedmiot dodatkowy, punkty rekrutacyjne wylicza się z przedmiotów i poziomów najkorzystniejszych dla kandydata. Laureaci Olimpiady Wiedzy o Bezpieczeństwie i Obronności współorganizowanej przez Akademię Pożarniczą otrzymują w postępowaniu kwalifikacyjnym maksymalną liczbę punktów możliwych do uzyskania, zaś finaliści tej olimpiady maksymalną liczbę punktów z przedmiotu dodatkowego, możliwych do uzyskania. Listę rankingową kandydatów tworzy się na podstawie sumy punktów rekrutacyjnych z matematyki, języka obcego oraz wiedzy o społeczeństwie albo geografii, albo historii, albo informatyki. W przypadku uzyskania identycznej sumy punktów rekrutacyjnych po przeliczeniu wyników z matur, o zajęciu wyższej pozycji na liście rankingowej decydować będą wyższe wyniki na świadectwie dojrzałości z pierwszeństwem: matematyki, następnie wiedzy o społeczeństwie albo geografii, albo historii, albo informatyki i na końcu języka obcego.

O przyjęcie na studia drugiego stopnia mogą ubiegać się absolwenci studiów wyższych, którzy złożą wymagane dokumenty w wyznaczonym terminie. Listę rankingową kandydatów tworzy się na podstawie oceny ukończenia studiów wyższych widniejącej na dyplomie (w przypadku ukończenia studiów dwustopniowych – ze dyplomu pierwszego stopnia). W przypadku ocen równych, o kolejności na liście rankingowej decyduje średnia ze studiów, obliczona z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku, widniejąca w suplemencie do dyplomu lub na zaświadczeniu wydanym przez uczelnię wydającą dyplom ukończenia studiów wyższych.

Na studia pierwszego i drugiego stopnia kwalifikowane są osoby, które zostały umieszczone na liście rankingowej kandydatów na zasadach opisanych powyżej lub uzyskały potwierdzone efekty uczenia się odpowiadające minimum 10% punktów ECTS przypisanych do danego programu kształcenia, według kolejności na liście rankingowej dla osób ubiegających się o przyjęcie na studia w wyniku

potwierdzenia efektów uczenia się, aż do wypełnienia limitu miejsc dla tych osób. W stosunku do osób ubiegających się o przyjęcie na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się stosuje się postanowienia właściwej uchwały Senatu Szkoły Głównej Służby Pożarniczej w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się.

3.2. Zasady, warunki i trybu uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się, okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej, określone są w § 31 Regulaminu studiów.

W APOż dopuszcza się przeniesienie studenta z innego kierunku lub studiów w ramach Uczelni lub tego samego bądź z innego kierunku studiów z innej uczelni lub z jednej formy studiów na drugą. Przeniesienie może mieć miejsce po ukończeniu przez studenta co najmniej pierwszego roku dla studiów pierwszego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich albo co najmniej pierwszego semestru dla studiów drugiego stopnia, w ramach ustalonego limitu przyjęć, po wypełnieniu wszystkich obowiązków nałożonych na niego w Akademii lub w uczelni, którą opuszcza. Przeniesienia, dokonuje Rektor-Komendant za pośrednictwem Dziekana na wniosek studenta złożony nie później niż w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia semestru, którego decyzja dotyczy. Student ma obowiązek uzupełnić różnice programowe w osiągniętych efektach uczenia się wynikające z przeniesienia. Wykaz różnic programowych i termin ich uzupełnienia ustala Dziekan. Dziekan uznaje przeniesionemu studentowi efekty uczenia się osiągnięte przed przeniesieniem, jeśli są zgodne z efektami uczenia się obowiązującymi na kierunku studiów w Akademii, na który się przenosi.

Student nie ma prawa do przeniesienia, jeżeli: jest zawieszony w prawach studenta; toczy się wobec niego postępowanie dyscyplinarne; został ukarany karą dyscyplinarną, o której mowa w art. 308 pkt 2-5 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

3.3. Zasady, warunki i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce przyjęcie na studia następuje między innymi przez potwierdzenie efektów uczenia się.

Procedura dotycząca potwierdzania efektów uczenia się została wprowadzona zgodnie z ideą uczenia się przez całe życie oraz ułatwienia osobom posiadającym doświadczenie zawodowe dostępu do studiów wyższych, Regulaminem organizacji potwierdzania efektów uczenia się w Szkole Głównej Służby Pożarniczej, uzyskanych poza systemem studiów za sprawą uchwały Nr 37/09/2019 Senatu SGSP z dnia 25 września 2019 r. (Załącznik Nr 3.3). Potwierdzanie efektów uczenia się polega na przeprowadzeniu przez uczelnię formalnego procesu weryfikacji posiadanych przez daną osobę efektów uczenia się, mającego na celu przyjęcie jej na studia. Weryfikacji podlegają efekty uczenia się, potencjał wiedzy, umiejętności i kompetencje społeczne uzyskane w okresie przed ubieganiem się o status studenta. Efekty uczenia się są potwierdzane w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Potwierdzanie efektów uczenia się, uzyskanych poza systemem studiów, przeprowadza Komisja do spraw potwierdzania efektów uczenia się powoływana decyzją Rektora-Komendanta APOż. Zadaniem Komisji jest formalne potwierdzenie efektów uczenia się, określonych w obowiązujących w Akademii programach studiów, a uzyskanych uprzednio poza systemem studiów przez osobę

wnioskującą o ich potwierdzenie. Komisja przeprowadza potwierdzenie efektów uczenia się w celu zaliczenia Wnioskodawcy określonych modułów i/lub przedmiotów, zapisanych w programie studiów dla danego profilu, kierunku i poziomu studiów, które zostały opisane przez określone efekty uczenia się, oraz punktów ECTS, przyporządkowanych do tych modułów i/lub przedmiotów. Postępowanie w sprawie potwierdzenia efektów uczenia się inicjowane jest wpłynięciem do komisji wniosku osoby zainteresowanej w terminie do 31 marca danego roku. Komisja, po sprawdzeniu wniosku, ustala formę weryfikacji efektów uczenia się, a następnie ją przeprowadza, wystawia oceny pozytywne lub nie z modułów i/ lub przedmiotów podlegających potwierdzaniu. Komisja kończy swoją pracę wydaniem decyzji w sprawie potwierdzenia efektów uczenia się.

3.4. Zasady, warunki i tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów.

Ogólne zasady i procedury związane z dyplomowaniem zawarte są w rozdziale 17 Regulaminu studiów w SGSP. Z kolei w Regulaminie dyplomowania (wprowadzonym pierwotnie zarządzeniem nr 20/2022 Rektora-Komendanta SGSP z dnia 11.03.2022 r. (Załącznik Nr 3.4.)) opisane są dokładne zasady pisania prac dyplomowych (formalne i edycyjne) - dokumenty są podane do wiadomości studentów i dostępne na stronie internetowej uczelni (<https://apoz.edu.pl/student/dziedkanat/dyplomowanie/>)

W związku ze zmianą nazwy uczelni, 28 grudnia 2023 r. zarządzeniem nr 77/2023 Rektora-Komendanta APOż (Załącznik Nr. 3.5.) wprowadzono aktualizacje Regulaminu dyplomowania zawierające m.in. ujednoczony wzór okładek prac dyplomowych oraz nowe zapisy dotyczące wprowadzenia funkcjonalności w systemie USOS APD (Załącznik Nr 3.5.). Postanowienia Regulaminu będą stosowane do obron prac dyplomowych od roku akademickiego 2023/2024.

Praca dyplomowa licencjacka (na studiach pierwszego stopnia) lub magisterska (na studiach drugiego stopnia) na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* jest samodzielnym opracowaniem zagadnienia naukowego lub praktycznego prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta. Praca licencjacka ma na celu przedstawienie wybranego problemu badawczego obejmującego zakres tematyki kierunku studiów. Praca magisterska powinna bazować na zastosowaniu metod naukowych, w zakresie nauk technicznych lub nauk społecznych, i prowadzić do osiągnięcia celu pracy, którym powinno być rozwiązanie wcześniej sformułowanego problemu badawczego. Praca magisterska powinna mieć charakter badawczy i wykazywać umiejętność studenta w formułowaniu problemu badawczego i rozwiązania go metodami naukowymi. Pracę dyplomową może stanowić opracowany przez studenta artykuł naukowy opublikowany w czasopiśmie znajdującym się w wykazie czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji naukowych ogłoszonym komunikatem ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, a także rozdział w monografii naukowej lub monografia naukowa, opublikowany lub opublikowana w wydawnictwie znajdującym się w wykazie wydawnictw wydających recenzowane monografie naukowe ogłoszonym komunikatem ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Dopuszcza się uznanie za pracę dyplomową artykułu wieloautorskiego opublikowanego przez studenta i opiekuna naukowego z SGSP, przy wkładzie studenta w powstaniu artykułu min. 75%, które potwierdzone zostanie oświadczeniami autorów. O przyjęciu artykułu naukowego, rozdziału w monografii lub monografii jako pracy dyplomowej decyduje Dziekan.

Pracę dyplomową wykonuje student pod kierunkiem nauczyciela z co najmniej stopniem naukowym doktora, zwanym dalej „promotorem”. Propozycje tematów prac dyplomowych zgłaszają nauczyciele akademicki upoważnieni do prowadzenia prac. Dopuszcza się prowadzenie pracy dyplomowej

o temacie będącym propozycją studenta. Wybór promotora oraz tematu pracy dyplomowej następuje, co najmniej, na rok przed planowanym terminem ukończenia studiów i jest indywidualną decyzją studenta, związaną z jego zainteresowaniami naukowymi. Opracowany przez studenta, wspólnie z promotorem: temat oraz zdefiniowany zakres, cel i problem pracy dyplomowej wprowadzany jest do systemu Sonda. Następnie tematy prac dyplomowych są weryfikowane przez komisję ds. dyplomowania, która analizuje je pod względem poprawności i spójności z kierunkiem studiów. W następnej kolejności uwagi komisji przekazywane są promotorom. Promotor ma możliwość akceptacji bądź odrzucenia uwag komisji. Po zakończeniu pracy komisji, tematy prac dyplomowych są zatwierdzane przez dziekana i podawane do wiadomości studentów. Po zatwierdzeniu tematów prac dyplomowych następuje wybór recenzentów prac dyplomowych, który jest monitorowany przez dziekana. W dziekanacie, za pomocą systemu Sonda, generowane są kwestionariusze dyplomowe, które po zatwierdzeniu przez Dziekana są przekazywane studentom. Zatwierdzone tematy prac dyplomowych podawane są do wiadomości publicznej na stronie internetowej APoż oraz dostępne za pośrednictwem uczelnianego systemu informatycznego USOS.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest: wypełnienie wszystkich wymogów określonych w programie studiów; złożenie pracy dyplomowej w oznaczonym terminie; uzyskanie pozytywnych ocen pracy dyplomowej wystawionych przez promotora i recenzenta (gdy pracą dyplomową stanowi opublikowany artykuł lub monografia studenta, nie przydziela się promotora pracy), uwzględniających wyniki badania za pomocą Jednolitego Systemu Antyplagiatowego; uregulowanie wszystkich zobowiązań wobec Uczelni.

Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez Dziekana, w skład której wchodzi: przewodniczący komisji, którym może być Dziekan, prodziekan, kierownik katedry, nauczyciel akademicki zatrudniony na stanowisku profesora lub profesora uczelni; promotor; recenzent. Skład komisji może być rozszerzony przez Dziekana. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym.

Przebieg egzaminu dyplomowego oraz ustalenie ostatecznego wyniku studiów dokumentowane są w protokole egzaminu dyplomowego.

W trakcie trwania pandemii w latach akademickich 2019/2020 oraz 2020/2021 egzaminy dyplomowe były przeprowadzane w trybie zdalnym z użyciem aplikacji MS Teams. Przebieg egzaminów dyplomowych był rejestrowany. Egzaminy zdalne w APoż okazały się bezpiecznym i skutecznym sposobem na przeprowadzanie egzaminów dyplomowych w trakcie trwania pandemii. Zapewniły równe szanse dla wszystkich studentów biorących udział do procesie dyplomowania niezależnie od ich miejsca zamieszkania oraz stanu zdrowia.

3.5. Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów

Monitorowanie i nadzorowanie kandydatów na studia realizowane jest poprzez zadania wykonywane przez Komisję Rekrutacyjną powołaną decyzją nr 20/2021 Rektora-Komendanta Szkoły Głównej Służby Pożarnej z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie powołania komisji rekrutacyjnej dla kandydatów ubiegających się o przyjęcie na studia do Szkoły Głównej Służby Pożarnej. Ogólnym zadaniem komisji jest przeprowadzenie rekrutacji na wszystkie kierunki studiów w APoż. Celem bieżącego monitoringu nad zgłoszeniami, kontrolą przekazywanych dokumentów czy ustalania wyników rekrutacji w APoż został wprowadzony system Internetowej Rekrutacji Kandydatów (IRK) (dostęp: <https://irk.apoz.edu.pl/pl/>). System umożliwia monitorowanie zgłoszeń rekrutacyjnych, realizowanych przez kandydatów opłat, kompletności przekazywane dokumentacji, prowadzenie statystyki studiów

i zgłoszeń, czy bieżącą komunikacją z kandydatami na studia i wysyłanie im powiadomień o nadchodzących terminach. System zautomatyzował również proces tworzenia list rankingowych i list przyjętych na studia zgodnie z zasadami rekrutacji.

Liczba kandydatów wpisanych na listę studentów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* na rok akademicki 2023/2024:

	stacjonarne	niestacjonarne
Studia pierwszego stopnia	84	28
Studia drugiego stopnia	13	Studia nie uruchomione

Liczba kandydatów przyjętych na studia (po odjęciu osób, które ich nie podjęły) na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* na rok akademicki 2023/2024:

	stacjonarne	niestacjonarne
Studia pierwszego stopnia	78	23
Studia drugiego stopnia	12	Studia nie uruchomione

W aspekcie dbania o jakość prowadzonych zajęć prowadzony jest bieżący monitoring postępów studentów oraz realizacji efektów uczenia się na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Zajmuje się Dziekan wydziału oraz pracownicy dziekanatu na podstawie dokumentacji sesji semestralnych (karty okresowych osiągnięć studentów). Na kierunku obowiązuje rozliczenie semestralne, podstawą są uzyskane zaliczenia przedmiotów objętych planem i programem studiów. W związku z tym ocena dokonywana jest cyklicznie dwa razy w roku na podstawie danych zawartych w USOS (<https://usosweb.apoz.edu.pl/>). W ubiegłym roku akademickim, 2022/2023 odsiew studentów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* obserwowany po kolejnych sesjach egzaminacyjnych, wyniósł w przybliżeniu 13%. Odsiew ten dotyczył głównie studentów stacjonarnych pierwszego roku studiów pierwszego stopnia, którzy nie spełnili wymogów określonych w regulaminie studiów i nie uzyskali zaliczenia semestru bądź roku. Na studiach stacjonarnych drugiego stopnia, odsiew następuje po semestrze pierwszym, na poziomie ponad 30%, spowodowany jest głównie brakiem podejścia do sesji egzaminacyjnej, a nie trudnością w jej zaliczeniu. Począwszy od drugiego roku studiów pierwszego stopnia oraz drugiego semestru studiów drugiego stopnia liczba studentów staje się stabilna.

W roku akademickim 2022/2023 blisko 80% studentów studiów pierwszego i drugiego stopnia ukończyło studia w terminie. Pozostałe 20% wystąpiło z wnioskami o przedłużenie terminu złożenia pracy dyplomowej. Jest to wynik dobry, zważywszy na fakt, że są to studenci, którzy zaczęli swoje studia bezpośrednio po okresie pandemii i świadczy o wysokim poziomie nauczania na uczelni. W przypadku niezłożenia pracy dyplomowej w wymaganym terminie studenci mają możliwość obrony pracy dyplomowej w przeciągu najbliższego roku od skreślenia bez konieczności powtarzania zajęć.

Zgodnie z zarządzeniem nr 56/2023 Rektora-Komendanta APOż z dnia 16 października 2023 r. w sprawie planowania, monitorowania i rozliczania godzin zajęć dydaktycznych do planowania pensum tj. ustalania i przydzielania nauczycielom akademickim zajęć dydaktycznych na dany rok akademicki, zobowiązani są koordynatorzy zajęć dydaktycznych/kierownicy katedr/kierownicy zakładów/studiów zaś nadzór nad realizacją zajęć sprawują kolejno kierownicy katedr/ zakładów/ koordynatorzy przedmiotów/kierownicy studiów oraz Dziekan, zapewniając realizację obowiązków dydaktycznych, optymalne wykorzystanie zasobów kadrowych, ale przede wszystkim mając na uwadze jakość prowadzonego kształcenia (Zał. Nr 3.6.). Jednocześnie zarządzeniem nr 53/2023 Rektora-Komendanta APOż z dnia 13 października 2023 r. w sprawie liczebności grup studenckich Dziekan

zobowiązany jest do monitoringu liczebności grup studenckich i dokonywania stosownych korekt na początku każdego semestru.

APOż wykorzystuje analizę wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów. Analizowane są wyniki egzaminów, zaliczeń i innych form oceny studentów. Na podstawie tych analiz podejmowane są działania mające na celu poprawę jakości nauczania np. decyzje o przeprowadzeniu egzaminu komisyjnego czy wytyczne dla prowadzących zajęcia względem poprawy stopnia uzyskiwania przez studentów założonych efektów uczenia się.

APOż prowadzi również systematyczne badania ankietowe wśród studentów. Badania te mają na celu poznanie opinii studentów na temat procesu kształcenia i uczenia się. Opinie studentów są wykorzystywane do podejmowania działań mających na celu poprawę jakości kształcenia. Działania te opierają się głównie na umożliwieniu studentom dodatkowych, indywidualnych konsultacji z wykładowcami oraz z drugiej strony nieustającym doskonaleniem kompetencji kadry dydaktycznej.

3.6. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się.

Warunkiem zaliczenia semestru na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich zaliczeń i egzaminów z przedmiotów oraz uzyskanie niezbędnej liczby punktów ECTS, przewidzianych programem studiów. Natomiast warunkiem zaliczenia roku studiów jest zaliczenie każdego semestru studiów składającego się na rok akademicki. Wyznacznikami stopnia opanowania przez studentów efektów uczenia się są oceny uzyskane ze wszystkich form zajęć z przedmiotów przewidzianych programem studiów. Oceny semestralne z przedmiotów wpisywane są przez nauczyciela akademickiego prowadzącego egzamin lub zaliczenie do protokołów w uczelnianym systemie informatycznym USOS i za jego pośrednictwem podawane do wiadomości studentów. Do oceny stopnia opanowania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studentów APOż ustalone są skale ocen:

- 1) Szczegółowa:
  - bardzo dobry (ozn. cyfrowe:5,0; skrót: bdb)
  - dobry plus (ozn. cyfrowe: 4,5; skrót: db plus)
  - dobry (ozn. cyfrowe: 4,5; skrót db)
  - dostateczny plus (ozn. cyfrowe: 3,5; skrót: dst plus)
  - dostateczny (ozn. cyfrowe: 3,0; skrót: dst)
  - niedostateczny (ozn. cyfrowe: 2,0; skrót: ndst);
- 2) Uogólniona:
  - zaliczono (skrót: zal)
  - nie zaliczono (skrót: nzal)

Ćwiczenia projektowe, laboratoryjne, terenowe oraz lektoraty zaliczane są według skali ocen szczegółowych. SeminaRIA, praktyki zawodowe, ćwiczenia z wychowania fizycznego są oceniane według skali ocen uogólnionych. Zaliczenia wykładów z przedmiotów niekończących się egzaminem są oceniane według skali ocen szczegółowych. Zaliczenia wykładu z przedmiotu kończącego się egzaminem w kolejnym semestrze jest oceniane według skali ocen uogólnionych, natomiast zaliczenia wykładu z przedmiotu kończącego się egzaminem w danym semestrze nie przeprowadza się. Ocena niedostateczna lub w przypadku ocen uogólnionych - „nie zaliczono” są równoznaczne z brakiem pozytywnej oceny z przedmiotu.

W przypadku zaliczeń i egzaminów uzyskanych w trybie uznawania efektów uczenia się, wystawia się ocenę uogólnioną z adnotacją o trybie wystawienia oceny.

3.7. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia

Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się **dla pierwszego stopnia studiów** na ocenianym kierunku przedstawiają się następująco:

Wykłady: prezentacja multimedialna; dyskusja w zakresie omawianych treści; analiza materiałów, metoda podająca w formie prelekcji lub objaśnień z zastosowaniem metod eksponujących w formie filmów. Zastosowane metody podczas wykładów znalazły odzwierciedlenie w zdobyciu następujących efektach uczenia się między innymi:

- w obszarze wiedzy: BW1_W09 objaśnia i ilustruje sposoby przeciwdziałania stanom zagrożenia życia i zdrowia, ładu społecznego, porządku konstytucyjnego i innych żywotnych interesów kraju; BW1_W10 wyjaśnia i ilustruje kluczowe koncepcje potrzeb człowieka, gospodarstw domowych, społeczności lokalnych, narodu w zakresie kultury, ekonomii, politycznym, religijnym, których zachwianie może grozić powstaniem zagrożeń;
- w obszarze umiejętności: BW1_U01 potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł, powiązywać z sobą, dokonywać ich krytycznej analizy i interpretacji, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie;
- w obszarze kompetencji: BW1_K02 gotów do formułowania wniosków i opinii na temat zagadnień z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego.

Ćwiczenia audytoryjne: opracowanie wskazanych zagadnień (rozwiązanie problemu) z uzasadnieniem, studium przypadku, metoda problemowa, metoda case study. Przygotowywanie projektów umów. Analiza hard cases - alternatywy rozwiązań, prezentacja zagadnienia, dyskusja grupowa nad zaprezentowanymi tematami, publiczna prezentacja. Praca indywidualna i w grupach; grupowe rozwiązywanie problemów i zadań planistycznych w oparciu o metody analityczne w celu opanowania umiejętności posługiwania się wybranymi metodykami. Zastosowane metody podczas ćwiczeń audytoryjnych znalazły odzwierciedlenie w uzyskaniu następujących efektach uczenia się między innymi:

- w obszarze umiejętności: BW1_U07 potrafi zastosować pozyskaną wiedzę w praktycznym rozwiązywaniu problemów bezpieczeństwa wewnętrznego w różnych formach zajęć praktycznych;
- w obszarze kompetencji: BW1_K01 jest gotów do opisu i interpretacji wyników prac własnych.

Ćwiczenia projektowe: metody praktyczne z zastosowaniem metod problemowych aktywizujących (metody sytuacyjne i metody przypadków) oraz symulacji zjawisk niepożądanych, analiza dokumentacji formalno-prawnej, analiza przykładów awarii i katastrof komunikacyjnych, dyskusja grupowa; praca z tekstem specjalistycznym; praca indywidualna i w grupach. Zastosowane metody podczas ćwiczeń projektowych znalazły odzwierciedlenie w uzyskaniu następujących efektach uczenia się między innymi:

- w obszarze umiejętności: BW1_U08 posiada umiejętność stosowania pozyskanej wiedzy o bezpieczeństwie wewnętrznym dla rozwiązywania problemów z odpowiednią argumentacją

proponowanych rozwiązań; BW1_U11 umiejętność publicznego wypowiedzania się na tematy objęte programem studiów w języku polskim i języku angielskim;

- w obszarze kompetencji: BW1_K06 jest gotów do konstruktywnego uczestnictwa w zespołach projektowych rozwiązujących problemy w różnych obszarach bezpieczeństwa wewnętrznego.

Ćwiczenia laboratoryjne: polegają na samodzielnym wykonywaniu ćwiczeń laboratoryjnych zgodnie z przygotowanymi instrukcjami, case study, ćwiczenia symulacyjne, formy „drama” mające na celu przygotowanie do przeprowadzenia gry decyzyjnej. Zastosowane metody podczas ćwiczeń laboratoryjnych znalazły odzwierciedlenie w uzyskaniu następujących efektach uczenia się między innymi:

- w obszarze umiejętności: BW1_U20 umiejętność opracowywania planów zadań i przedsięwzięć zmierzających do poprawy stanu bezpieczeństwa wewnętrznego;

- w obszarze kompetencji: BW1_K04 posiada kompetencje do aktywnej postawy współpracy i współdziałania w zespole w postaci różnych ról, rozumie potrzebę podporządkowania się celom grupy, umiejętność pełnienia funkcji lidera zespołu; BW1_K07 myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, a także określania priorytetów czynności i decyzji służbowych, BW1_K08 zdolność do planowania zadań własnych w zależności od czasu zespołu rozwiązującego zadania wspólne grupy, BW1_K10 świadomość odpowiedzialności za wykonywanie zadań, podejmowane decyzje i wynikające z nich skutki i konsekwencje.

Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się **dla drugiego stopnia studiów** na ocenianym kierunku przedstawiają się następująco:

Wykłady: prezentacja multimedialna, dyskusja.

Zastosowane metody podczas wykładów znalazły odzwierciedlenie w uzyskaniu następujących efektach uczenia się między innymi;

- w obszarze wiedzy: BW2_W02 w pogłębiony sposób posiada wiedzę w zakresie regulacji prawnych dotyczących bezpieczeństwa wewnętrznego;

- w obszarze umiejętności: BW2_U03 potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł; potrafi integrować uzyskane informacje, dokonywać ich interpretacji i krytycznej oceny, a także wyciągać wnioski oraz formułować i wyczerpująco uzasadniać opinie;

- w obszarze kompetencji: BW2_K03 jest gotów do ciągłego dokształcania się, podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych.

Ćwiczenia audytoryjne – studium przypadku (case study), metoda problemowa, burza mózgów, metoda projektu. Samodzielne opracowywanie wskazanych zagadnień, prezentacja uzasadnień, dyskusja grupowa nad zaprezentowanymi rozwiązaniami; analiza zdarzeń krytycznych. Zastosowane metody podczas ćwiczeń audytoryjnych znalazły odzwierciedlenie w uzyskaniu następujących efektach uczenia się między innymi:

- w zakresie umiejętności: W2_U01 korzystać z profesjonalnego oprogramowania, prowadzić badania, analizować, oceniać i porównywać alternatywne rozwiązania z zakresu bezpieczeństwa;

- w zakresie kompetencji: BW2_K04 uwzględnienia pozatechnicznych aspektów i skutków działań prowadzonych w ramach szeroko rozumianego bezpieczeństwa, w tym jej wpływu na środowisko społeczne.

Ćwiczenia laboratoryjne: ćwiczenia realizowane w grupach roboczych – case study, ćwiczenia symulacyjne, formy „drama” mające na celu przygotowanie do przeprowadzenia gier decyzyjnych.

Zastosowane metody podczas ćwiczeń laboratoryjnych znalazły odzwierciedlenie w uzyskaniu następujących efektach uczenia się między innymi:

- w zakresie umiejętności: BW2_U12 potrafi opracować dokumenty planistyczne i sprawozdawcze w zakresie bezpieczeństwa; BW2_U15 analizować i wykorzystywać wiedzę w zakresie współpracy z podmiotami pozarządowymi; BW2_U19 pracować indywidualnie i w zespole, ocenić czasochłonność zadania, kierować małym zespołem w sposób zapewniający realizację zadania w założonym terminie, kierować zespołami ludzkimi w zakresie planowania bezpieczeństwa. Posiada umiejętności pracy w warunkach kryzysu i stresu;

- w zakresie kompetencji: BW2_K02 formułowania wniosków i opinii na temat zagadnień z zakresu bezpieczeństwa oraz komunikatywnego ich przekazania w sposób powszechnie zrozumiały; BW2_K08 ma świadomość zachowywania się w sposób profesjonalny i etyczny.

Program zajęć realizowanych w ramach **Praktyki zawodowej** ma być zgodny z harmonogramem praktyk będącym wynikiem umowy między Uczelnią a instytucją przyjmującą na praktyki. Na praktykach konieczne jest osiągnięcie szczegółowych efektów uczenia przewidzianych dla praktyk zawodowych. Efektami uczenia się uzyskiwanymi podczas praktyki zawodowej są umiejętności stosowania wiedzy uzyskiwanej w Uczelni podczas studiów i kompetencje społeczne ważne w środowisku pracy. Potwierdzanie efektów uczenia się w czasie praktyk dokumentowane jest w kartach praktyk.

Praktykom zawodowym na studiach pierwszego stopnia przypisano następujące efekty kształcenia: BW1_W01, BW1_W02, BW1_W03, BW1_W04, BW1_W26, BW1_U01, BW1_U02, BW1_U05, BW1_U06, BW1_U07, BW1_U08, BW1_U09, BW1_U13, BW1_U14, BW1_U15, BW1_U16, BW1_U21, BW1_K02, BW1_K03, BW1_K04, BW1_K05, BW1_K06, BW1_K07, BW1_K08, BW1_K09, BW1_K10.

Praktykom zawodowym na studiach drugiego stopnia przypisano następujące efekty kształcenia: BW2_W02, BW2_W03, BW2_W04, BW2_W10, BW2_W15, BW2_U01, BW2_U03, BW2_U05, BW2_U07, BW2_U08, BW2_U11, BW2_U17, BW2_U19, BW2_K01, BW2_K02, BW2_K04, BW2_K06, BW2_K07, BW2_K08.

3.8. Rodzaje, tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów

Dla studiów pierwszego i drugiego stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych rodzaje, metodyka i tematyka prac etapowych i egzaminów uzależniona jest od z jednej formy zajęć i treści kształcenia przekazywanych na zajęciach związanych nierozzerwalnie z efektami kształcenia weryfikowanych w toku realizacji poszczególnych przedmiotów opisanych szczegółowo w rozdziale 3.7 (testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, raporty, zadania wykonane przez studentów, projekty zrealizowane przez studentów, wypełnione karty praktyk, prace artystyczne, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych, itp.). Oprócz tego efekty kształcenia są uzyskiwane w procesie dyplomowania w postaci: autoprezentacji w zakresie przygotowanego obszaru rozważań, pytań z toku studiów, pytań w zakresie uzyskanych recenzji, otwartej dyskusji.

Dla przykładu w przedmiocie Planowanie cywilne jedną z zaplanowanych form zajęć są ćwiczenia projektowe, w ich trakcie studenci zostaną zobligowani do realizacji projektu w zakresie przygotowania planu zarządzania kryzysowego dla wybranej jednostki administracyjnej. Z kolei na

przedmiocie Prewencja społeczna realizując ćwiczenia projektowe zadaniem studentów będzie zaprojektowanie i zaplanowanie wdrożenia wybranego programu prewencji społecznej.

3.9. Charakterystyka rodzajów, tematyki i metodyki prac dyplomowych, ze szczególnym uwzględnieniem nabywania i weryfikacji osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności

Studenci kierunku studiów *bezpieczeństwo wewnętrzne* opracowują prace dyplomowe licencjackie (na I poziomie studiów) i prace magisterskie (na II poziomie studiów). Prace dyplomowe stanowią opracowanie potwierdzające umiejętność samodzielnego rozwiązania określonego zadania praktycznego lub teoretycznego (na wybrany temat). Powinno ją charakteryzować: prostota i przejrzystość, w czym objawia się logika rozumowania i metodyczne podejście, zwięzłość, która chroni przed powtórzeniami, harmonia, wyrażająca się w zachowaniu właściwych proporcji między rozdziałami, zupełność, czyli całkowite wyczerpanie założonej problematyki. W świetle założeń Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego na poziomie 6 (prace licencjackie i inżynierskie) lub 7 (prace magisterskie) wykonanie pracy dyplomowej ma duży pozytywny wpływ na kształtowanie następujących kompetencji: wiedza i rozumienie, zastosowanie wiedzy, formułowanie sądów, radzenie sobie ze złożonością, interdyscyplinarnością, itp.

Praca licencjacka (zazwyczaj badawcza, studialna lub mieszana) ma potwierdzić, że student, wykorzystując zdobytą na studiach wiedzę i kompetencje, potrafi zrealizować cel pracy zgodny z kierunkiem studiów i wybraną specjalnością. Z pracy dyplomowej magisterskiej wynika dodatkowo, że student, wykorzystując metody badań naukowych, potrafi stworzyć nową przydatną wiedzę. Praca licencjacka polega na zastosowaniu zawodowych metod badawczych oraz literatury zawodowej (dotyczącej podjętego tematu) do osiągnięcia (przyjętego, określonego) celu pracy w zakresie nauk społecznych, w tym ze szczególnym uwzględnieniem np. nauk o bezpieczeństwie. Potwierdzeniem tego są wykonywane prace licencjackie na temat, m.in.: *Zarządzanie kryzysowe na przykładzie m. st. Warszawy, Administracja samorządowa w procesie wspierania Ochotniczych Straży Pożarnych w latach 2000-2021 - na przykładzie gminy Mszczonów, Wpływ działalności organizacji pozarządowych na kształtowanie kultury bezpieczeństwa, Organizacja działań Policji w stanie wojennym*. Student dokonuje przeglądu literatury fachowej (akty prawne, przepisy wykonawcze, instrukcje, itp.) na dany temat, ocenia wybrany wycinek rzeczywistości, a następnie przedstawia koncepcję (projekt) rozwiązania problemu.

Praca magisterska polega na zastosowaniu metod naukowych, w zakresie przedmiotowym, do osiągnięcia celu pracy i rozwiązania problemu badawczego oraz zweryfikowania przyjętej hipotezy. Student ma wykazać się umiejętnością tworzenia nowej wiedzy oraz wykorzystania istniejącej wiedzy. Student wykorzystuje wiedzę zarówno zawartą w programie studiów jak i wykraczającą poza jego zakres np. w literaturze naukowej dotyczącej podjętego tematu (może zawierać również przegląd literatury zawodowej). Rezultaty pracy mają charakter poznawczy. Mogą mieć również charakter użytkowy. Potwierdzeniem tego są wykonywane prace magisterskie na temat, np.: *Funkcje systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego w zapewnianiu bezpieczeństwa zdrowotnego, Edukacja dla bezpieczeństwa w nauczaniu wczesnoszkolnym na przykładzie wybranych szkół podstawowych w Warszawie, Wpływ uczestników ruchu drogowego, będących pod wpływem środków odurzających, na bezpieczeństwo osób i mienia na drogach publicznych, Zarządzanie bezpieczeństwem społeczności lokalnych w świetle strategicznych celów bezpieczeństwa RP*.

Student przeprowadza studium analityczno-krytyczne dostępnej literatury naukowej przedmiotu badań oraz aktów prawnych i normalizacyjnych, wykorzystując metody badań naukowych (teoretyczne i empiryczne) bada wybrany wycinek rzeczywistości, aby następnie zaproponować koncepcję lub projekt rozwiązania problemu i poddać weryfikacji przyjętą hipotezę badawczą. W efekcie końcowym powstaje nowa lub zweryfikowana procedura działania, zbiór reguł lub zasad racjonalnego postępowania. Przy czym ważnym elementem w tym procesie poznawczym jest sformułowanie kryteriów i wskaźników oceny badanego zjawiska. Świadczy to o zdobyciu wymaganego zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji do prowadzenia badań naukowych (rozwiązywania problemów naukowych). Osiągnięcie właściwych efektów kształcenia pozwala samodzielnie określić cel badań, jednoznacznie sformułować problem główny i problemy szczegółowe, przyjąć adekwatną hipotezę roboczą i hipotezy cząstkowe oraz zastosować efektywne metody badań naukowych. Niezwykle istotnym wyznacznikiem dojrzałości studenta jest potwierdzenie umiejętności dokonywania uogólnień oraz formułowania logicznych i spójnych wniosków z poszczególnych etapów badań, jak i zwięzłego podsumowania całego procesu badawczego. Praca dyplomowa, zarówno licencjacka jak i magisterska, ma w sposób reprezentatywny przedstawiać wiedzę studenta oraz w swoim założeniu nie jest pracą odtwórczą. Stanowi dowód opanowania określonego zakresu wiedzy oraz wprowadzenia elementu innowacyjności w daną dziedzinę nauki. Jest zamknięciem i ukoronowaniem danego etapu kształcenia. Praca dyplomowa nie powinna mieć charakteru wyłącznie opisowego. Ma wykazać umiejętności dyplomanta w zakresie samodzielnego opracowania wybranej tematyki, stosując podejście systemowe) i wykorzystując dostępne materiały źródłowe. Stanowi tym bardzo ważną formę weryfikowania osiągnięcia określonych efektów kształcenia.

3.10. Sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów.

Szczegółowe zasady weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia określają karty przedmiotu w rubryce "Sposoby weryfikacji efektów". Opisane w karcie przedmiotu metody weryfikacji efektów uczenia się obejmują między innymi:

Egzaminy/kolokwia/sprawdziany zarówno ustne, jak i w formie pisemnej (testy jednokrotnego/wielokrotnego wyboru, odpowiedzi na pytania otwarte) oraz egzaminy/kolokwia/sprawdziany polegające na rozwiązywaniu problemów. Prace zaliczeniowe w formie prezentacji multimedialnych, projektów, sprawozdań.

Wykładowca prowadzący zajęcia dydaktyczne gromadzi i przechowuje dokumentację potwierdzającą osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Dokumentacja przechowywana jest zgodnie z zasadami ochrony danych osobowych. Oprócz tego na poziomie dziekanatu gromadzone i przechowywane w teczkach studentów są karty okresowych osiągnięć studentów wraz z wynikami/ocenami z poszczególnych form zajęć.

3.11. Wyniki monitoringu losów absolwentów ukazujące stopień przydatności na rynku pracy efektów uczenia się osiągniętych na ocenianym kierunku oraz luki kompetencyjne, jak również informacje dotyczące kontynuowania kształcenia przez absolwentów ocenianego kierunku.

Absolwenci kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* podejmują pracę w kraju i za granicą, w przedsiębiorstwach prywatnych i państwowych, urzędach administracji publicznej i instytucjach służb publicznych, m.in. na stanowiskach: koordynatora/trenera szkoleń specjalistycznych, pracownika biura/wydziału bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego, pracownika centrum zarządzania

kryzysowego, pracownika cywilnego służb mundurowych, kierownika/koordynatora projektów w zakresie bezpieczeństwa.

W celu zwiększenia stopnia przydatności na rynku pracy absolwentów Akademii Pożarniczej od roku akademickiego 2022/2023 dokonano zmian w programie studiów. Po czwartym semestrze następuje wybór jednego zakresu tematycznego zajęć spośród dwóch proponowanych:

- ochrony przeciwpożarowej,
- ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego.

Ochrona przeciwpożarowa (OP) to zakres studiów obejmujący przedmioty ściśle związane z obecnym charakterem Akademii Pożarniczej oraz z długoletnią tradycją kształcenia pożarniczego realizowanego w Uczelni. W ramach zakresu, studenci cywilni, zarówno związani ze środowiskiem pożarniczym jak i Ci wszyscy, którzy chcieliby aspirować w jego szeregi, angażując się, w ramach społeczności lokalnych, w działania na rzecz rozwoju ochrony przeciwpożarowej. Dodatkowo w ramach zajęć studenci nabędą wiedzę, umiejętności oraz kompetencje ułatwiające im ukończenie szkoleń właściwych dla szkolenia podstawowego strażaka ratownika Ochotniczych Straży Pożarnych.

W treściach modułu znajduje się wiedza z zakresu systemu oraz organizacji ochrony przeciwpożarowej, taktyki działań ratowniczych, prewencji społecznej, bezpieczeństwa pożarowego budynków, ewakuacji. Wszystkie przedmioty, realizowane w ramach opracowanego zakresu, pozostają w charakterze nauk społecznych i mają na celu przekazanie podstawowych informacji o funkcjonowaniu systemu ochrony przeciwpożarowej. Studenci w ramach ukończonych zajęć otrzymają zaświadczenie ukończenia kursu właściwego szkoleniu podstawowemu strażaka ratownika OSP. Absolwenci zakresu OP z powodzeniem odnajdą się w pracy w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, administracji publicznej, szczególnie tej ściśle współpracującej z OSP, jak również innych służbach ratowniczych i instytucjach działających w sferze ogólnie pojętego bezpieczeństwa (w tym organizacjach międzynarodowych).

Ochrona ludności, obrona cywilna i zarządzanie kryzysowe (OL, OC i ZK) to zakres pozwalający na uzyskanie specjalistycznej wiedzy z zakresu bezpieczeństwa powszechnego, ze szczególnym uwzględnieniem regulacji, zasad funkcjonowania, potencjału i przyszłych kierunków rozwoju systemów wchodzących w skład tworzonego powszechnego systemu ochrony ludności, w tym jego filarów tj. Systemu Zarządzania Kryzysowego, krajowego systemu ratowniczego (uwzględniającego m.in. Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy, System Państwowe Ratownictwo Medyczne, System Powiadamiania Ratunkowego, itp.) i Obrony Cywilnej Kraju. W ramach zajęć studenci będą mieli możliwość wzięcia udziału w szkoleniu właściwym dla instruktorów obrony cywilnej. W ramach zajęć zapoznają się z zasadami działania systemów OL, OC i ZK, zasadami planowania cywilnego, ochrony infrastruktury krytycznej, ewakuacji, działania systemów wykrywania skażeń i alarmowania czy wykorzystania Sił Zbrojnych RP do działań kryzysowych. Studenci w ramach ukończonego zakresu otrzymają zaświadczenie ukończenia kursu właściwego na instruktora obrony cywilnej. Absolwenci zakresu OL, OC i ZK z powodzeniem odnajdą się w pracy na stanowiskach administracji publicznej związanych z ochroną ludności, jak np. centra zarządzania kryzysowego czy wydziały bezpieczeństwa, będą przygotowani do pracy w służbach związanych z bezpieczeństwem i ochrona obywateli oraz w instytucjach rządowych i pozarządowych związanych z bezpieczeństwem (w tym międzynarodowych instytucjach bezpieczeństwa).

Monitoring losu absolwentów od roku 2016 r. wspiera ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych tzw. system "ELA". Dostarcza wiarygodnych informacji o sytuacji absolwentów polskich uczelni na rynku pracy, badania opierane są na danych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i systemu POL-on. Na podstawie pozyskanych danych za lata

2018--2021 wynika, że czas, który absolwent SGSP kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, zatrudniony na etacie, potrzebował do znalezienia pracy etatowej wynosił od 4,62 miesięcy w 2019 r. do 2 miesięcy w roku 2021 (<https://ela.nauka.gov.pl/pl>).

Absolwenci studiów pierwszego stopnia w zdecydowanej większości kontynuują kształcenie na studiach drugiego stopnia. W Akademii Pożarniczej mogą wybierać spośród 2 kierunków: *bezpieczeństwo wewnętrzne* lub zarządzanie ratownictwem i ochroną ludności. Absolwenci kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, którzy po ukończeniu studiów podjęli dalsze kształcenie w naszej uczelni to odpowiednio:

- w roku akademickim 2022/2023 – 7 osób spośród 18 absolwentów,
- w roku akademickim 2023/2024 – 13 osób spośród 19 absolwentów.

Według danych za 2020 r. pozyskanych z systemu ELA procent absolwentów kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, którzy po uzyskaniu dyplomu podjęli i ukończyli studia drugiego stopnia wynosi 60%.

ZAŁĄCZNIKI DO KRYTERIUM 3

Numer załącznika	Nazwa załącznika
Załącznik 3.1	Uchwała nr 17/06/2022 Senatu SGSP z dnia 22 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia w Szkole Głównej Służby Pożarniczej na rok akademicki 2023/2024
Załącznik 3.2	Uchwała nr 04/02/2023 Senatu SGSP z dnia 8 lutego 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia w Szkole Głównej Służby Pożarniczej na rok akademicki 2023/2024
Załącznik 3.3	UCHWAŁA NR 37/09/2019 SENATU SZKOŁY GŁÓWNEJ SŁUŻBY POŻARNICZEJ z dnia 25 września 2019 r. w sprawie uchwalenia regulaminu organizacji potwierdzania efektów uczenia się w Szkole Głównej Służby Pożarniczej uzyskanych poza systemem studiów
Załącznik 3.4	ZARZĄDZENIE NR 20/2022 REKTORA-KOMENDANTA SZKOŁY GŁÓWNEJ SŁUŻBY POŻARNICZEJ z dnia 11 marca 2022 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu dyplomowania
Załącznik 3.5	ZARZĄDZENIE NR 77/2023 REKTORA-KOMENDANTA AKADEMII POŻARNICZEJ z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu dyplomowania
Załącznik 3.6	Zarządzenie nr 56/2023 Rektora-Komendanta APOż z dnia 16 października 2023 r. w sprawie planowania, monitorowania i rozliczania godzin zajęć dydaktycznych

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń wymienionych w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę	

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

4.1. Liczba i struktura kwalifikacji oraz dorobek naukowy i dydaktyczny obsady kierunku/pracowników

Obsadę na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* stanowi 54 nauczycieli akademickich, w tym 2 profesorów zwyczajnych, 7 profesorów Uczelni, 24 doktorów i 21 magistrów. 27 osób zatrudnionych jest na etatach badawczo-dydaktycznych, 26 w ramach etatu dydaktycznego, 1 osoba w ramach umowy cywilno-prawnej. Dobór kadr odbywa się zgodnie ze standardami kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy. Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* posiadają wykształcenie i/lub dorobek naukowo-dydaktyczny w dziedzinie nauk społecznych, a szczególnie w dyscyplinie nauk o bezpieczeństwie. Obsada zajęć odbywa się zgodnie z wykształceniem, dorobkiem naukowym oraz zainteresowaniami zawodowymi. Nauczyciele akademicy realizują zajęcia w trybie stacjonarnym, zdalnym i e-learningowym. Obsługę administracyjną kierunku zapewnia trzech pracowników administracyjnych (Zał. Nr 4.1.). Lista obsady kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* w roku akademickim 2022-2023).

4.2. Powiązania działalności dydaktycznej z nauką oraz włączanie studentów w prowadzenie działalności naukowej

Kadra stanowiąca obsadę kierunku prowadzi aktywną działalność naukową, która obejmuje projekty badawcze, publikacje naukowe oraz czynny udział w konferencjach, seminariach i warsztatach naukowych. Łącznie nauczyciele akademicy w ciągu ostatnich sześciu lat zrealizowali 16 projektów krajowych i międzynarodowych finansowanych ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz Komisję Europejską.

Największy projekt naukowy finansowany przez UE w obszarze bezpieczeństwa w programach badań i rozwoju technologicznego UE realizowany był w APOż w latach 2017-2023: DRIVER + Driving innovation in crises management for European resilience, grant nr 607798. Zespół kierowany był przez bryg. dr inż. Tomasza Zwęglińskiego. Projekt uzyskał status Success story przyznany przez Research Executive Agency Unii Europejskiej (REA), jako wyróżniający się spośród wszystkich projektów realizowanych w zakresie bezpieczeństwa UE. Projekt współfinansowany był ze środków Programu Ramowego Badań i Rozwoju UE oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Został nominowany do nagrody Standards and Innovation Award (CEN) <https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:6686627482654793728/>. Projekt ten został również wybrany przez Senat SGSP do zgłoszenia o nagrodę MSWiA w dziedzinie badań. Rezultaty projektu zastosowane zostały w co najmniej 21 europejskich i krajowych projektach badawczych realizowanych w programach Horyzont 2020, Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego UE (ISF), Gospostrateg NCBR, w tym projekty: RESPONDRONE, BROADWAY, INGENIOUS, INCLUDING, STAMINA, ASSISTANCE, RESILOEC, LINKS, STRATEGY, TRESPASS, BUILDERS, DARENET, SEARCH & RESCUE, ENGAGE, TERRIFFIC, RESPOND-A, TeamAware, PAIRS (HORYZONT2020); SHIELD, ProSPeRes - EU Internal Security Fund.

Kadra badawczo- dydaktyczna realizuje również projekty w obszarze Polskiej Pomocy Rozwojowej, wymienić należy projekt dedykowany kadrze odpowiedzialnej za ekologię związaną ze składowaniem odpadów w obwodzie lwowskim mający na celu podniesie kwalifikacji świadomości o zagrożeniach wynikających ze złego gospodarowania odpadami: Ekologistyka – usprawnianie zarządzania składowiskami odpadów w obwodzie lwowskim DWR/ADM 2021/011/1. Zespół kierowany był przez mł. bryg. dr Barbarę Szykułę-Piec.

Ważnym projektem finansowanym ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju było opracowanie innowacyjnego systemu zarządzania bezpieczeństwem obiektów zabytkowych w zurbanizowanych centrach miast. Zespół kierowany był przez bryg. dr inż. Annę Prędecką. (Załącznik Nr. 4.2. Lista projektów realizowanych w okresie 2018-2023 oraz Załącznik Nr. 4.3. Lista studentów zaangażowanych w prace w projektach).

Nauczyciele akademicy prowadzą działalność naukową na wysokim poziomie, w ciągu ostatnich sześciu lat opublikowali ponad 200 artykułów w wysoko punktowanych czasopismach, 50 monografii naukowych, ponad 50 rozdziałów w monografiach naukowych, a także są (współ-)redaktorami wielu monografii naukowych. Warto podkreślić, że wiele z tych publikacji ukazało się w j. angielskim., np. Gromek P., 2023, Epidemic Risk Reduction. a Civil Protection Approach, Routledge (Taylor & Francis), Nowy Jork-Oxon, ISBN1: 9781032181011, ISBN2: 9781032181004, ISBN3: 978-10-032528-5-6, ss. 293, <https://doi.org/10.4324/9781003252856> (300 pkt.). Wykaz publikacji kadry dydaktycznej znajduje się w załącznikach do raportu. (Załącznik Nr. 4.4.1. Lista monografii opublikowanych w okresie 2018-2023, Załącznik Nr. 4.4.2 Lista rozdziałów opublikowanych w okresie 2018-2023, Załącznik Nr. 4.4.3. Lista artykułów opublikowanych w okresie 2018-2023).

Nauczyciele akademicy realizują wiele staży naukowych, np. we Lwowskim Uniwersytecie Bezpieczeństwa Życia (T. Zwęgliński, I. Grabowska-Lepczak, B. Szykuła-Piec, M. Gikiewicz, O. Telak), w Parlamencie Europejskim w Brukseli (W. Jakubczak), w Akademii Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa w Dąbrowie Górniczej (T. Zwęgliński), Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach (T. Zwęgliński, M. Gikiewicz), Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie (M. Wojakowska, P. Gromek, M. Gikiewicz),

Pracownicy kierunku biorą aktywny udział w popularyzacji wiedzy naukowej poprzez systematyczne

- uczestnictwo w konferencjach i debatach organizowanych w APOż (w tym przez studentów), jak i też poza Uczelnią w kraju i za granicą (udział w Międzynarodowym Kongresie Azjatyckim, Toruń 2023 (I. Grabowska-Lepczak, B. Szykuła-Piec, R. Piec).; udział w debacie eksperckiej pod tytułem „Edukacja antyterrorystyczna – systemowe rozwiązania czy rozwiązania bez systemu?” podczas i Ogólnopolskiego Kongresu Antyterrorystycznego Warszawa WAT, UKSW, SGSP (I. Grabowska-Lepczak);
- udzielanie pisemnych oraz ustnych komentarzy mediom tradycyjnym oraz internetowym, np. wystąpienie w Radiu Warszawa: popularyzowanie nauki, wiedzy i bezpieczeństwa i kształcenia w APOż, maj 2023, (D. Durański), wystąpienie w Radiu dla kierowców, maj 2023, (B. Szykuła-Piec).

Nauczyciele akademicy prowadząc działalność naukowo – dydaktyczną włączają studentów w prowadzenie działalności naukowej. Przykładem są m.in. Studenckie Seminarium Naukowe:

- Studenckie Seminarium Naukowe na temat: Wybrane formy pomocy humanitarnej w kontekście konfliktu Ukraińsko-Rosyjskiego 2023 część 2. [31.03.2023]
- Studenckie Seminarium Naukowe: Wybrane formy pomocy humanitarnej w kontekście konfliktu Ukraińsko-Rosyjskiego 2022 część 1. (11.05.2022)

Motywacją do organizacji tego cyklicznego wydarzenia, była chęć aktywizacji studentów cywilnych pod kątem przedsięwzięć naukowych. Tematyka seminariów zwracała uwagę na bieżące sprawy związane z bezpieczeństwem, a prelegentami w głównej mierze byli studenci, którzy chcieli podzielić się swoimi przemyśleniami i doświadczeniami z niesienia pomocy humanitarnej. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że sprawami organizacyjnymi w obydwu seminariach zajęli się sami studenci pod opieką jednego z nauczycieli akademickich (A Woźniak). Dzięki temu mieli możliwość zmierzyć się z trudem przygotowania takiego przedsięwzięcia. Organizacja Studenckich Seminariów Naukowych w zdecydowanej mierze zintegrowała studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* oraz zachęciła ich do dalszego działania w tego typu wydarzeniach.

Nauczyciele akademicy zachęcają studentów do udziału w konkursach (4 czerwca 2022 - 1. i 2. oraz 4. i 6. miejsce zajęli studenci APOż z zespołu „Fire Drones” w zawodach dronowych „Fly to the rescue” podczas 10. edycji Droniady – konkursu dla zespołów akademickich. https://www.sgsp.edu.pl/?page_id=39887). Nierzadko nauczyciele sami biorą udział wspólnie ze studentami i podchorążymi (Zawody „row & run – zawody kondycyjne dla służb mundurowych” Organizatorem zawodów było Stowarzyszenie Olimpijskie WygrywaMy, G.Cisek; IX europejskie igrzyskach policjantów i strażaków – TORREVIEJA 2023 R.Wróbel).

Kadra dydaktyczna i badawczo-dydaktyczna kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* organizuje konkursy, lekcje dla licealistów i uczniów szkół podstawowych. APOż od siedmiu lat jest współorganizatorem razem z Wydziałem Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego Olimpiady Wiedzy o Bezpieczeństwie i Obronności. Olimpiada skierowana jest do uczniów szkół ponadpodstawowych. Olimpiada posiada zasięg krajowy. Celem wydarzenia jest popularyzacja wiedzy na temat systemu obronności Rzeczypospolitej Polskiej, powinności obronnych władz samorządowych, instytucji i obywateli oraz powszechnej samoobrony i ochrony cywilnej, a więc wiedzy w zakresie bezpieczeństwa państwa i utrzymania porządku publicznego.

Ponadto w ramach realizowania zadań związanych z prewencją społeczną i popularyzowania tematyki bezpieczeństwa pracownicy oraz studenci organizują spotkania w szkołach podstawowych i średnich, z mieszkańcami i z władzami samorządowymi, prowadzą stacjonarne i zdalne zajęcia na temat bezpieczeństwa Cyklicznie biorą udział w piknikach naukowych, np. 27 maja 2023 r. na Stadionie Narodowym odbył się 26. Piknik Naukowy Centrum Nauki Kopernik i Polskiego Radia pt. „Rewolucje naukowe”. Akademię Pożarniczą reprezentowali studenci cywilni i podchorążowie.

4.3. System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych.

Nauczyciele akademicy posiadają wysokie kompetencje dydaktyczne, posiadają członkostwo w wielu zespołach redakcyjnych, towarzystwach naukowych (m.in. International Association of Wildland Fire, Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Pożarnictwa (SITP) i przewodniczący Koła SITP przy Szkole Głównej Służby Pożarniczej / Akademii Pożarniczej, Global Alliance of Disaster Research Institutes (GADRI) i osoba kontaktowa ze strony Szkoły Głównej Służby Pożarniczej / Akademii Pożarniczej, Towarzystwa Naukowego Prakseologii, Polskiego Towarzystwa Nauk o Bezpieczeństwie (M. Wojakowska, M. Gikiewicz), Stowarzyszenie „Powermetric Research Network” (M. Wojakowska). Dorobek obsady lokuje się głównie w dyscyplinie nauk o bezpieczeństwie. Wyrazem wysokiego poziomu naukowego jest otrzymanie Kategorii a+ w dyscyplinie nauk o bezpieczeństwie w 2022 roku

(ocena za lata 2017-2021). Ambicją pracowników APOż jest utrzymanie tak dobrego wyniku. Wysoka jakość dorobku naukowego obsady kierunku jest odzwierciedlona w działalności dydaktycznej. Nowoczesne technologie, które wykorzystywane są w dydaktyce w znaczny sposób wpływają na efektywność działań. Dzięki nowoczesnym technologiom proces edukacyjny staje się atrakcyjniejszy i efektywniejszy poprzez zwiększenie zaangażowania i zwiększenie motywacji. Do najważniejszych technologii wykorzystywanych podczas zajęć należą: Symulator Zagrożeń Pożarowych, Studio TV Wirtualna Rzeczywistość, Bezzałogowe statki powietrzne. Innowacyjne narzędzia wykorzystywane głównie podczas zajęć Media i komunikowanie społeczne, Edukacja dla bezpieczeństwa, Nowoczesne technologie w bezpieczeństwie.

System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji organizowany jest zarówno przez władze Uczelni, Wydziału oraz przez Dział Kadr. Nauczyciele mają możliwość stałego rozwoju i podnoszenia kompetencji. Dostępne są szkolenia i kursy w szerokim zakresie, np. Przeciwdziałanie mobbingowi i dyskryminacji w zatrudnieniu, Kontrola zarządcza w praktyce, Kwalifikowana pierwsza pomoc-recertyfikacja, Zagrożenia bezpieczeństwa powszechnego, Efektywna komunikacja i udzielanie informacji zwrotnej, Edukacja przeciwpożarowa – psychodydaktyczne kompetencje strażaka i wiele innych (Zał. Nr 4.5. Lista szkoleń, w których brali udział pracownicy w okresie 2018-2023).

Wartym zaznaczenia jest, że w okresie od 01.10.2019 r. do 31.12.2023 r. realizowano projekt Wdrożenie Zintegrowanego Programu Rozwoju Szkoły Głównej Służby Pożarniczej POWR.03.05.00-00-Z089/18. Jednym z głównych celów projektu było podniesienie jakości kształcenia w Szkole Głównej Służby Pożarniczej poprzez podwyższenie kompetencji kadry dydaktycznej i kierowniczej. Podwyższenie kompetencji kadry dydaktycznej i kierowniczej realizowane było w ramach następujących form wsparcia:

1. Kadra dydaktyczna uczestnik realizował obie formy wsparcia):
  - a. Kurs komputerowy ECDL Advanced (44 uczestników);
  - b. Kurs przygotowujący do egzaminu z języka angielskiego z certyfikatem TOEFL z native speakerem (44 uczestników)
2. Kadra kierownicza:
  - a. Kurs PRINCE2 Foundation (41 uczestników);
  - b. Szkolenie z zakresu efektywnego przywództwa skoncentrowanego na rezultatach (10 uczestników);
  - c. Warsztaty z zakresu pozyskiwania środków publicznych dla uczelni wyższych (26 uczestników).

Z ww. form wsparcia skorzystało 12 nauczycieli dydaktycznych prowadzących zajęcia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne.

	Kurs TOEFL i ECDL	Kurs Prince 2	Szkolenie z efektywnego przywództwa	Warsztat z pozyskiwanie środków publicznych dla uczelni
Ilość kadry dydaktycznej i kierowniczej prowadzącej zajęcia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne	12	4	1	0

W kontekście awansów naukowych kadry kierunku bezpieczeństwa wewnętrznego APoż posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego. Od 2019 roku przeprowadzono 18 przewodów doktorskich, 12 osób ukończyło procedurę i otrzymało stopnień doktora nauk społecznych w dyscyplinie nauk o bezpieczeństwie. W 2023 roku otwarto 3 przewody doktorskie (Załącznik Nr 4.6. Wykaz doktoratów w latach 2019-2023).

Nagrody

Mając na uwadze wybitne osiągnięcia nauczycieli akademickich w latach 2018-2023 decyzją Senatu Akademii Pożarniczej podjęto Uchwały o przyznanie nagrody Prezesa Rady Ministrów za osiągnięcia w zakresie działalności naukowej, w tym twórczości artystycznej, lub działalności wdrożeniowej dla następujących osób:

1. st. bryg. dr inż. Robert Piec
2. mł. bryg. dr hab. Paweł Gromek, prof. Uczelni
3. dr inż. Karolina Bralewska
4. bryg. dr Tomasz Zwęgliński
5. kpt. dr inż. Adrian Bralewski
6. dr hab. Marcin Smolarkiewicz, prof. Uczelni
7. mł. bryg. Wiktor Gawroński

Kadra dydaktyczna otrzymuje również medale za osiągnięcia naukowe na arenie międzynarodowej:

Złoty medal na INTERNATIONAL WARSAW INVENTION SHOW:

1. Konsorcjum reprezentowane przez Akademię Pożarniczą (kierownik projektu w APoż mł. bryg. dr hab. inż. Paweł Gromek, prof. uczelni) za Integrated technological and information platform for wildfire management (SILVANUS);

Srebrny medal na INTERNATIONAL WARSAW INVENTION SHOW otrzymali:

1. st. bryg. dr inż. Robert Piec i bryg. dr inż. Wiktor Gawroński za Innovative setup for evaluation of LNG-related threats;
2. st. kpt. dr Wojakowska Monika (Kierownik Projektu), mgr Aleksandra Woźniak, mgr Mateusz Lizut, mgr Bartłomiej Litwinek, Kamil Matysek, Dorota Klimkiewicz, Natalia Piorun, Michał Kosewski, Izabela Gwadera i Karolina Stankiewicz za Innovative preventive and educational system #Competent#Safe – 5P idea.

Kadra dydaktyczna otrzymuje również medale, odznaki lub dyplomy Rektora-Komendanta za szczególne zasługi dla rozwoju Uczelni. Od 2015 wykładowcy kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* otrzymali 108 odznaczeń (załącznik Nr 4.7.)

ZAŁĄCZNIKI DO KRYTERIUM 4

Numer załącznika	Nazwa załącznika
Załącznik 4.1	Lista obsady kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne w roku akademickim 2022-2023
Załącznik 4.2	Lista projektów realizowanych w okresie 2018-2023
Załącznik 4.3	Lista studentów zaangażowanych w prace w projektach
Załącznik 4.4.1	Lista monografii opublikowanych w okresie 2018-2023
Załącznik 4.4.2	Lista rozdziałów opublikowanych w okresie 2018-2023
Załącznik 4.4.3	Lista artykułów opublikowanych w latach 2018-2023
Załącznik 4.5	Lista szkoleń, w których brali udział pracownicy w okresie 2018-2023
Załącznik 4.6	Wykaz doktoratów w latach 2019-2023
Załącznik 4.7	Wykaz medali i odznaczeń dla nauczycieli akademickich (2016-2023)

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń wymienionych w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę	

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

5.1. Stan, nowoczesność, rozmiary i kompleksowość bazy dydaktycznej i naukowej służącej realizacji zajęć oraz działalności naukowej na ocenianym kierunku w dyscyplinie/dyscyplinach, do której/których kierunek jest przyporządkowany

Na infrastrukturę dydaktyczną i naukową Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa i Ochrony Ludności (RW), na którym jest realizowany kierunek *bezpieczeństwo wewnętrzne* składają się obiekty usytuowane w Warszawie przy ul. J. Słowackiego 52/54 (obiekt 01) i ul. Siemiradzkiego 2 (obiekt 02) o łącznej powierzchni użytkowej ok. 14 tys. m². W obiektach tych znajduje się kilkanaście sal dydaktycznych do prowadzenia zajęć ogólnych i 23 pracownie specjalistyczne. Ponadto Uczelnia dysponuje dwoma poligonami, jeden usytuowany jest w Zamczysku Nowym (jest to uroczysko w Puszczy Kampinowskiej), drugi zaś w miejscowości Nowy Dwór Mazowiecki.

Sale dydaktyczne są wyposażone w sprzęt multimedialny, nagłośnienie, rzutniki, tablice multimedialne, flipcharty, sprzęt i środki audiowizualne. W 2023 roku uczelnia zakupiła kolejnych 12 sztuk tablic multimedialnych. Ze środków Projektu „Kompleksowy Program dostępności SGSP w Warszawie” nr POWR.03.05.00-00-A035/21 (Uczelnia Dostępna III) zakupiono także 15 zestawów multimedialnych monitorów wyposażonych w kamery i mobilne stojaki umożliwiające korzystanie z nich osobom z niepełnosprawnościami. Zestawy stanowią wyposażenie sal dydaktycznych i auli.

Należy odnotować, że zasoby edukacyjne uczelni zostały znaczenie odnowione. Dokonano tego dzięki dodatkowym środkom finansowym otrzymanym w ramach funduszu covidowego w 2020 roku, jak również z corocznie przyznawanego budżetu wydziału oraz działalności projektowej i usługowej.

Wydział Inżynierii Bezpieczeństwa i Ochrony Ludności posiada 23 pracownie specjalistyczne. Są to:

1. Pracownia Ratownictwa Medycznego.
2. Pracownia Łączności.
3. Pracownia Działań Gaśniczych.
4. Pracownia Pomiarów Parametrów Środowiska.
5. Pracownia Treningu Wspomagającego Dowodzenie.
6. Pracownia Prognozowania Rozprzestrzenia Zagrożeń.
7. Pracownia Bezpieczeństwa Działań Ratowniczych.
8. Pracownia Planowania Strategicznego.
9. Pracownia Mechaniki i Wytrzymałości Materiałów.
10. Pracownia Projektowania Komputerowego.
11. Pracownia Hydromechaniki.
12. Pracownia Sprzętu Ratowniczo-Gaśniczego.
13. Pracownia Elektroenergetyki.
14. Pracownia Technicznych Systemów Zabezpieczeń.
15. Pracownia Informatyki.
16. Pracownia Fizyki.
17. Pracownia Procesów Spalania i Wybuchu.
18. Pracownia Środków Gaśniczych.
19. Pracownia Badania Przyczyn Pożarów.
20. Pracownia Rozpoznawania Zagrożeń.
21. Pracownia Projektowania Bezpieczeństwa.

22. Pracownia Symulacji Sytuacji Kryzysowych.
23. Pracownia Badań Czynników Szkodliwych.

Należy zaznaczyć, że zajęcia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* realizowane są w części z nich, tj.:

1. Pracownia Ratownictwa Medycznego.
2. Pracownia Pomiarów Parametrów Środowiska.
3. Pracownia Projektowania Komputerowego.
4. Pracownia Informatyki.
5. Pracownia Projektowania Bezpieczeństwa.
6. Pracownia Symulacji Sytuacji Kryzysowych.
7. Pracownia Badań Czynników Szkodliwych.

Pracownia Ratownictwa Medycznego jest nowoczesnie wyposażoną pracownią, w której prowadzone są zajęcia o tematyce związanej z udzielaniem pomocy osobom poszkodowanym – zarówno na poziomie podstawowej pierwszej pomocy, jak i KPP (Kwalifikowana Pierwsza Pomoc). Wykładowcy mają wykształcenie medyczne i różnorodne doświadczenie zawodowe – służba w PSP i WP, praca w ZRM i SOR. Znajdujące się w pracowni wyposażenie pozwala na prowadzenie zajęć w standardzie symulacji wysokiej wierności. W metodzie tej, ingerencje nauczyciela są ograniczone do minimum. Studenci muszą polegać na własnej wiedzy i intuicji, samodzielnie rozwiązywać stawiane przed nimi problemy, a ewentualne błędy omawiane są dopiero po zakończeniu symulacji. Jest to najskuteczniejsza metoda nauczania przedmiotów medycznych, ucząca nie tylko postępowania zgodnie z procedurami, lecz także szybkiego i samodzielnego podejmowania adekwatnych decyzji. Pracownia wyposażona jest w komplet sprzętu medycznego wykorzystywanego w działaniach Państwowej Straży Pożarnej – zestawy R1, szyny i nosze próżniowe czy też kamizelki KED oraz różne modele Automatycznych Defibrylatorów Zewnętrznych. Sprzęt ten pozwala ćwiczyć wszystkie procedury Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy z udziałem pozorantów lub użycie fantomów. Ponadto, pracownia wyposażona jest także w nowoczesny sprzęt szkoleniowy pozwalający na trenowanie zaawansowanych czynności resuscytacyjnych oraz obiektywną ocenę jakości wykonywanych zabiegów:

1. Fantom CAE ARES – symulator pacjenta wysokiej wierności pozwalający na prowadzenie zajęć w standardzie symulacji medycznej, z pomiarem skuteczności wykonanych interwencji.
2. Zestaw fantomów LAERDAL QCPR – fantomy osób dorosłych, dzieci i niemowląt do nauki pierwszej pomocy z możliwością oceny skuteczności uciśnięć klatki piersiowej oraz oddechów ratowniczych.
3. Fantomy do nauki zaawansowanych czynności resuscytacyjnych firmy LAERDAL – osób dorosłych i dzieci.
4. Trenażery LAERDAL do nauki przyrządowego udrożniania dróg oddechowych.

Wymieniony w punktach 1 i 2 sprzęt szkoleniowy może być wykorzystywany również przy prowadzeniu badań naukowych – przykładowo oceny jakości uciśnięć klatki piersiowej wykonywanych różnymi technikami.

Pracownia Pomiarów Parametrów Środowiska jest integralną częścią Zakładu Ratownictwa Chemicznego i Ekologicznego znajdującego się w strukturze Katedry Działań Ratowniczo-Gaśniczych. Pracownicy Zakładu prowadzą w ramach zajęć dydaktycznych przedmiot *Ratownictwo Chemiczne*

i Ekologiczne. Wyposażenie Pracowni Pomiarów Parametrów Środowiska oraz poruszana w nim tematyka pozwala poznać i zrozumieć zagadnienia związane z problematyką i specyfiką działań ratowniczych z zakresu ratownictwa chemicznego i ekologicznego. Studenci poznają rodzaje źródeł emisji substancji niebezpiecznych, wpływ warunków otoczenia na szybkość emisji, sposób zachowania się cieczy wrzących i niewrzących oraz modele parowania i rozprzestrzeniania się cieczy na wodach i gruntach. Ponadto zapoznają się z metodami oznaczania zanieczyszczeń środowiska, budową i zasadą działania aparatury pomiarowej, sposobami identyfikacji kwasów i zasad, oraz doborem rodzaju i ilości neutralizatora potrzebnego do usunięcia zagrożenia po wycieku kwasów lub zasad.

W Pracowni Pomiarów Parametrów Środowiska znajdują się następujące stanowiska badawcze:

- Stanowisko do obsługi urządzeń pomiarowych.
- Stanowisko do wyznaczania czułości skrośnej.
- Stanowisko do identyfikacji komórek bakteryjnych metodą barwienia Grama.
- Stanowisko do identyfikacji substancji niebezpiecznych po spalaniu i rozkładzie tworzyw sztucznych.
- Stanowisko do wyznaczania przesiąkliwości gleb po wyciekach substancji ropopochodnych.
- Stanowisko do oznaczania zanieczyszczeń środowiska wodnego metodą spektrofotometryczną.
- Stanowisko do badania zanieczyszczeń środowiska wodnego metodami pH-metryczną i konduktometryczną.
- Stanowisko do neutralizacji kwasów.
- Stanowisko do wyznaczania intensywności parowania cieczy z powierzchni wody i podłoża gruntowego.
- Stanowisko do określania wielkości i rodzaju zagrożenia z wykorzystaniem baz danych.
- Stanowisko do określania zasięgu strefy niebezpiecznej.
- Stanowisko do wyznaczania skuteczności działania sorbentów.
- Stanowisko do obsługi separatora olejowego.

W **Pracowni Projektowania Komputerowego** znajdują się stanowiska komputerowe wyposażone w oprogramowanie (AutoCad, Solid Edge) wspomagające projektowanie obiektów budowlanych oraz wszelkiego rodzaju urządzeń technicznych. AutoCad – jest programem uniwersalnym najbardziej rozpowszechnionym, umożliwia wykonanie dokumentacji budowlanej oraz dokumentacji praktycznie we wszystkich gałęziach przemysłu (przemysł maszynowy, lotniczy, samochodowy itd.), posiada moduł tworzenia obiektów 3D co umożliwia wykonywanie trójwymiarowych rysunków ofertowych oraz współpracę z systemami przemysłowo – produkcyjnymi CAM. Solid Edge jest programem wspierającym proces projektowania konstrukcji mechanicznych z wykorzystaniem obiektów 3D, także daje możliwość projektowania wybranych procesów produkcyjnych np. wytwarzanie części maszyn i innych elementów metodą wytłaczania z cienkich metalowych blach. W pracowni dostępne jest także jedno stanowisko z zainstalowanym programem ANSYS, który daje duże możliwości w dziedzinie projektowania konstrukcji inżynierskich i w badaniach naukowych, umożliwia obliczenia wytrzymałościowe, pomaga analizować i przeprowadzać symulacje takich zjawisk jak drgania, przepływy gazów i cieczy, się ciepła, a także zjawisk magnetycznych i elektro-magnetycznych. Pracownia Projektowania Komputerowego posiada 18 stanowisk komputerowych z oprogramowaniem AutoCad firmy Autodesk oraz Solid Edge firmy Siemens plus jedno stanowisko komputerowe dodatkowo z programem ANSYS firmy **Ansys Inc. Ponadto oprogramowanie ANSYS**

dostępne jest dla studentów do wykorzystania na komputerach własnych po zalogowaniu się na serwer licencji APOż (100 licencji dydaktycznych).

Pracownię Informatyki tworzą dwie mniejsze w pomieszczeniach 002 oraz 003 w obiekcie 02 (budynek F). Obie pracownie są identycznie wyposażone i mają identyczne przeznaczenie. W pracowniach prowadzone są zajęcia przy komputerach. Większość zajęć to typowe zajęcia z obsługi oprogramowania biurowego, w tym z grafiki komputerowej. W pracowniach są również prowadzone zajęcia z inżynierii pożarnictwa. Okazjonalnie pracownie są wykorzystywane do prowadzenia wewnętrznych szkoleń i prac komputerowych.

Pracownia Informatyki nie jest wykorzystywana w celach badawczych i nie posiada specjalistycznej aparatury. W pracowni znajdują się typowe komputery do nauki oprogramowania. Oferta dydaktyczna obejmuje pracę z wykorzystaniem takich elementów jak:

- arkusz kalkulacyjny
- grafika wektorowa
- grafika rastrowa
- bazy danych SWD
- oprogramowanie specjalistyczne PSP
- strefowy model pożaru CFAST
- nieliniowe efekty pożaru
- oprogramowanie GUI do symulatora pożarów FDS.

Pracownia Projektowania Bezpieczeństwa (PPB) została utworzona z myślą o studentach i przede wszystkim dla studentów Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa i Ochrony Ludności. Stanowi odpowiedź na oczekiwania rynku pracodawców poszukujących wykwalifikowanej kadry inżynierskiej przygotowanej do opracowywania złożonych analiz i ekspertyz z zakresu bezpieczeństwa pożarowego, ochrony środowiska, zapobiegania poważnym awariom przemysłowym, ochrony przed wybuchem, a także zarządzania kryzysowego. Program nauczania realizowany w PPB, opierają się m.in. o specjalistyczne narzędzia i oprogramowania. Spośród programów komputerowych, dostępnych w Pracowni Projektowania Bezpieczeństwa wymienić należy w szczególności:

- PHAST – DNV (Consequence Analysis),
- SAFETI – DNV (Quantitative Risk Analysis),
- EFFECTS – GEXCON (analiza konsekwencji i skutków przypadkowego uwolnienia substancji chemicznych w obiektach procesowych, chemicznych i petrochemicznych),
- pakiet ExSysAWZ (AWZ, ExAWZ – program wspomagający analizę i ocenę ryzyka dla zakładów chemicznych, energetycznych oraz baz paliw, opracowany przez Katedrę Inżynierii Bezpieczeństwa Pracy Politechniki Łódzkiej),
- ALOHA (Areal Locations of Hazardous Atmospheres, National Oceanic and Atmospheric Administration, Office of Response and Restoration and the Environmental Protection Agency's Office of Emergency Management),
- ArcGIS,
- PS IMAGO,
- PyroSim, ZWCAD, edytory graficzne, mapy cyfrowe oraz aplikacje umożliwiające wizualizację efektów graficznych symulacji, m.in.: Google Earth Pro, MARPLOT (NOAA, U.S. EPA).

Spśród standardowego oprogramowania użytkowego, każde stanowisko komputerowe wyposażone jest w pakiet MS Office2019/Office365, system operacyjny Windows 10 a informacje przetwarzane w ramach zajęć wymieniane są w ramach sieci lokalnej (grupy roboczej). Pracownia Projektowania Bezpieczeństwa wyposażona jest w 27 samodzielnych stanowisk komputerowych przeznaczonych do pracy studentów oraz 2 stanowiska komputerowe przeznaczone dla wykładowców, w tym jeden do prezentacji wyników badań i prac na wielkoformatowym ekranie, wyświetlającym obraz z komputera wykładowcy, za pośrednictwem rzutnika multimedialnego.

Pracownia Symulacji Sytuacji Kryzysowych została utworzona w celu realizacji Multimedialnych Treningów Decyzyjnych tj. pewnego rodzaju gier sztabowych wspartych na narzędziach multimedialnych. Grupą docelową tych gier byli funkcjonariusze PSP szczebla zarządczego oraz pracownicy urzędów różnych szczebli odpowiedzialni za zarządzanie bezpieczeństwem w tym zarządzanie kryzysowe. Pracownia jest kompleksem pomieszczeń połączonych wspólną siecią teleinformatyczną oraz audio/video. Pomieszczenie 115 (bud. F, ob.01) to pracownia z dwudziestoma stanowiskami komputerowymi ustawionymi na 4 modułach ćwiczeniowych. Jest to głównie pomieszczenie Pracowni, w którym realizowana była w ramach organizowanych treningów praca zespołów i centrów zarządzania kryzysowego. Współpraca z mediami realizowana jest głównie w pomieszczeniu 116 (bud. F, ob. 01), które pełni funkcję studia telewizyjnego. Wyposażenie umożliwia kluczkowanie tła obrazów statycznych i dynamicznych w czasie rzeczywistym, transmisję „na żywo” realizowanych materiałów A/V do pozostałych pomieszczeń Pracowni. Pomieszczenie 125 (bud. F, ob. 01) może pełnić funkcję pracy sztabu czy decydenta i w zależności od konfiguracji może w nim pracować do 17 osób. Jest ono wyposażone w wideowall pełniący funkcję ekranu zbiorczego. Mini sala konferencyjna bądź pomieszczenie grupy podgrywającej mieści się w pomieszczeniu 122 (bud. F, ob. 01). Jest ono wyposażone w stół 12 osobowy konferencyjny. Wykorzystanie pomieszczeń jest adekwatne do organizowanego scenariusza oraz grupy docelowej uczestniczącej w MTD.

Infrastrukturę Pracowni Symulacji Sytuacji Kryzysowych stanowią:

- 20 komputerów z zainstalowanym systemem SWD-ST, aplikacjami GIS (QGIS, ArcGIS), Aloha, Gretl.
- Programowalna centrala telefoniczna z telefonami IP oraz telefonami analogowymi.
- Wideowall 2x2 ekrany 55”.
- Aplikacja PTV VISWALK2 do analizy i projektowania ruchu drogowego.
- TriCaster Mini HD-4 – urządzenie do montażu materiałów A/V „na żywo”, wraz z aplikacją VirtualSet Editor umożliwiającą tworzenie własnych wirtualnych studio telewizyjnych.
- Wyposażenie studia TV – kamery, oświetlenie bezcieniowe, prompter.

Przedmiotem działalności **Pracowni Badań Czynn timerów Szkodliwych** w sferze naukowej, jak i dydaktycznej są między innymi zagadnienia dotyczące szeroko rozumianego bezpieczeństwa, zarządzania bezpieczeństwem, systemów bezpieczeństwa i ochrony, zarządzania ryzykiem w tym ryzykiem zawodowym, zagrożeń biologicznych oraz bezpieczeństwa w miejscu pracy. W Pracowni Badań Czynn timerów Szkodliwych prowadzone są prace badawcze oraz ćwiczenia projektowe i laboratoryjne dla studentów specjalności inżynieria bezpieczeństwo cywilne i inżynieria bezpieczeństwo pracy oraz słuchaczy studiów podyplomowych: Bezpieczeństwo i higiena pracy.

Aparatura dostępna w Pracowni Badań Czynn timerów Szkodliwych:

- Miernik mikroklimatu środowiska pracy
- Mierniki wydatku energetycznego MWE

- Drukarka 3D
- Miernik fizycznych parametrów środowiska pracy – hałasomierz, wibrometr, luksomierz, aspirator Mass-ECO
- Luminometr 3M
- Mikroskop optyczny wraz z zestawem preparatów mikrobiologicznych
- Sprzęt ochrony dróg oddechowych
- Środki ochron indywidualnych: hełmy i kaski ochronne, przyłbice, rękawice antywibracyjne, rękawice ochronne, nauszники przeciwhałasowe, wkładki przeciwhałasowe, fartuchy ochronne itp.

Równocześnie w realizacji programu kształcenia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* są wykorzystywane dodatkowo:

- cztery sale do nauki języków obcych (lektoraty z języków angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego realizowane na wszystkich typach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego oraz drugiego stopnia) w Studium Języków Obcych (obiekt 01, budynek F, i piętro, pokoje 230, 229, 228, 227) wyposażone w nowoczesne techniki multimedialne, sale wykładowe Studium (B1, B2 oraz 217) wyposażone są w rzutniki, oraz tablice multimedialne (sala B1 i B2).
- dwie pracownie przypisane do Instytutu Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Instytutu Inżynierii Bezpieczeństwa (Pracownia Badań Podstawowych; Pracownia Monitorowania Zagrożeń Środowiskowych).

Możliwość korzystania z infrastruktury dydaktycznej i naukowej uczelni jest uregulowana przepisami prawa ogólnego dot. problematyki BHP, prawa branżowego, oraz prawa wewnętrznego uczelni. Wszystkie pracownie posiadają regulaminy pracowni, udostępnione użytkownikom, którzy przy pierwszej wizycie zapoznają się z regulaminami, co poświadczają własnoręcznym podpisem. Równocześnie w pracowniach znajdują się: instrukcja postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia, instruktaż udzielania pierwszej pomocy oraz apteczka i podręczny sprzęt gaśniczy. Użytkownicy pracowni w czasie pierwszych zajęć zapoznawani są z listą czynników na konkretnych stanowiskach oraz warunkami i organizacją bezpiecznej ewakuacji. w uczelni zatrudnionych jest kilku ratowników medycznych. Uczelnia posiada koordynatora ratownictwa medycznego oraz lekarza.

Dla wszystkich pracowni zlecona została ewidencja zagrożeń (czynników ryzyka), na które narażeni są użytkownicy. Nadzór nad wykonaniem tejże ewidencji powierzony został specjalistom ds. BHP w uczelni.

Sala gimnastyczna i siłownia

W ramach programu z przedmiotu *Wychowanie fizyczne* jest wykorzystywana sala gimnastyczna wyremontowana w 2020 roku przystosowana do ćwiczeń gimnastycznych ogólnorozwojowych, gier zespołowych (siatkówka, koszykówka, piłka ręczna, piłka nożna halowa, tenis halowy, unihokej), a także sala gimnastyczna wyposażona w przyrządy do ćwiczeń siłowych (siłownia) oraz otwarte boisko sportowe do gier zespołowych i bieżnię, a dodatkowo boisko do siatkówki plażowej.

W strefie cardio (siłownia uczelni) do dyspozycji studentów oddane są rowery spinningowe, powietrzne rowery treningowe, ergometry wioślarskie i narciarskie, bieżnie oraz symulator schodów. Strefa ta przeznaczona jest do treningu o umiarkowanej intensywności przez stosunkowo długi czas.

W strefie siłowej znajdują się zestawy obciążeń przeznaczonych do wszechstronnego treningu poszczególnych partii mięśniowych. Wyposażona jest w stanowiska do treningu mięśni grzbietu, klatki piersiowej, barków, ramion, nóg oraz duży wybór ławeczek treningowych, sztang, gryfów i innych urządzeń. Przestrzeń siłowni uzupełnia zaplecze sanitarne z szatniami, toaletami i prysznicami, w tym toaleta i prysznic dla osób z niepełnosprawnościami.

W ramach umowy zawartej przez Uczelnię z Klubem Sportowym Marymont studenci mogą korzystać z krytej pływalni. Równocześnie studenci należący do Akademickiego Związku Sportowego (AZS) na ustalonych zasadach mogą korzystać z infrastruktury Akademii Wychowania Fizycznego, znajdującej się niedalekiej odległości od APOż.

Zasoby z projektu dotyczącego dostępności APOż w Warszawie:

Ze środków Projektu „Kompleksowy Program dostępności SGSP w Warszawie” nr POWR.03.05.00-00-A035/21 (Uczelnia Dostępna III) zakupiono wirtualny symulator VR wraz z wyposażeniem. Oprogramowanie VR umożliwi realizację wieloosobowych symulacji na zajęciach z ratownictwa medycznego, bezpieczeństwa pożarowego, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ewakuacji. Będzie rozwiązaniem umożliwiającym studentom z niepełnosprawnościami naukę bezpiecznych zachowań w bezpiecznych warunkach symulacji VR. Dodatkowo studenci będą mogli wejść do środowiska pożarowego stając się wirtualnie osobą ze szczególnymi potrzebami. Do symulowania adekwatnych odczuć wykorzystane zostanie dodatkowe wyposażenie np. symulator starości.

Oprogramowanie VR pozwoli nauczycielom akademickim na tworzenie i udostępnianie scenariuszy do nauki pożądanych zachowań, reakcji w VR celem ćwiczenia i zastosowania w świecie realnym. W bazie Systemu VR znajdują się scenariusze szkoleń. Ważną funkcjonalnością systemu jest możliwość generowania dokładnych raportów z pracy studenta, na podstawie których wystawiana będzie ocena. W oprogramowaniu VR będzie dostępny tzw. multiplayer oraz możliwa komunikacja pomiędzy uczestnikami symulacji. Pozwoli to na rozwój kompetencji społecznych studentów. Zastosowane mechanizmy grywalizacji zapewnią zwiększenie aktywności studentów z niepełnosprawnościami w procesach edukacyjnych.

Celem oprogramowania VR jest danie studentom:

- dostępu i możliwości nauki w środowiskach na co dzień niedostępnych dla studentów z niepełnosprawnością,
- szybkiego feedbacku dotyczącego indywidualnych postępów,
- możliwości szerszego kształcenia postaw bezpiecznych np. prawidłowego posługiwania się sprzętem (gaśnicą),
- możliwości samokształcenia,
- możliwości samodzielnego sprawdzenia swoich umiejętności pod względem czasu wykonywania.

Celem oprogramowania VR jest danie wykładowcom:

- możliwości wspierania zajęć klasowych nowoczesnymi technologiami,
- dostępu do gotowych treści (oszczędność czasu),
- możliwości dopasowania zajęć do potrzeb studentów,
- sprawdzanie postępów słuchaczy.

Możliwość dalszego wykorzystania i rozbudowy infrastruktury

Niezależnie od powyższego uczelnia posiada możliwość, wraz z rozbudową infrastruktury dydaktycznej i badawczej, oraz potrzebą realizacji efektów uczenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, wykorzystać pozostałe, pierwotnie nie planowane nawet pracownie specjalistyczne do realizacji treści kształcenia w ramach poszczególnych przedmiotów.

Ponadto, poza zasobami edukacyjnymi znajdującymi się bezpośrednio w siedzibie uczelni, uczelnia posiada dwa ośrodki poligonowe, tj.:

- bazę poligonową w Zamczysku Nowym;
- Bazę Szkolenia Poligonowego i Innowacji Ratownictwa w Nowym Dworze Mazowieckim.

Ten ostatni jest tworzony przez około 20 pracowników Działu Doskonalenia Zawodowego i Poligonu APOż.

W warunkach poligonowych studenci mogą uczestniczyć w ćwiczeniach symulacyjnych różnego rodzaju zagrożenia i ich skutków. Na poligonach są znajdują się stanowiska służące realizacji zadań z zakresu ratownictwa określonego rodzaju. Udział studentów jest możliwy w ramach zajęć, wizyt studyjnych, udziału w ćwiczeniach narodowych i międzynarodowych oraz w ramach realizacji zajęć dla delegacji polskich i zagranicznych. Studenci czynnie mogą korzystać z poligonu w ramach zajęć dydaktycznych, zajęć fakultatywnych związanych z działalnością kół naukowych czy też ich zaangażowaniem w działalność projektową, w której studenci są pełnoprawnymi członkami zespołów projektowych, także międzynarodowych.

Posiadana baza dydaktyczna i naukowa pozwala w pełnym zakresie na realizację badań na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* i dyscyplin naukowych takich jak inżynieria bezpieczeństwa, czy też nauki o bezpieczeństwie.

Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk badawczych, komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności badawczych przez studentów. Przy planowaniu zajęć uwzględnia się liczebność sali i liczebność grupy studenckiej.

Równocześnie należy pamiętać, że przebywanie w pracowniach, laboratoriach specjalistycznych jest regulowane przez zasady kontroli dostępu, a liczba osób uprawnionych do pobrania klucza z depozytora jest uzależniona od decyzji kierownika pracowni. W pracowniach, zgodnie z poleceniem Rektora-Komendanta w widocznym miejscu znajdują się: regulamin pracowni, apteczka do pierwszej pomocy oraz zasady jej udzielania oraz podręczny sprzęt gaśniczy. Zasady korzystania z pracowni w sposób bezpieczny przedstawiane są studentom w czasie pierwszych zajęć w danej pracowni, a zapoznanie się z regulaminem i zobowiązanie do jego przestrzegania studenci potwierdzają własnoręcznym podpisem.

5.2. Infrastruktura i wyposażenia instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe

Zasoby zewnętrzne

Podczas realizacji programu kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* Uczelnia nie korzysta z infrastruktury innych podmiotów w sposób inny niż wynika to z realizowanych praktyk zawodowych oraz wizyt studyjnych:

Wybrane treści programowe z poszczególnych przedmiotów jako ćwiczenia albo ćwiczenia projektowe są realizowane w takich instytucjach jak: Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, Krajowe

Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności, Centrum Powiadamiania Ratunkowego m. st. Warszawa, Wydział Zarządzania Kryzysowego Wojewody Mazowieckiego i Prezydenta m. st. Warszawa, czy też Wodny Komisariat Policji m. st. Warszawa.

Organizatorami praktyk zawodowych są przede wszystkim instytucje i organy, których ustawowym zadaniem jest realizacja zadań z zakresu szeroko rozumianego bezpieczeństwa wewnętrznego Państwa (Komendy Państwowej Straży Pożarnej, Wydziały Zarządzania Kryzysowego w organach rządowych oraz samorządowych, Centrach Powiadamiania Ratunkowego, itp. Wyposażenie miejsc praktyk zawodowych spełnia wymogi odpowiednie dla kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*.

Infrastruktura i wyposażenia instytucji jest składową wielu elementów, przede wszystkim funkcją, jaką spełnia dany podmiot. Niezależnie od powyższego podmioty, które przyjmują na praktykę studentów kierunku bezpieczeństwa wewnętrznego deklarują w ramach umowy, że posiadają zasoby pozwalające na:

- Pogłębienie zdobywanej wiedzy przez Studenta w czasie studiów i rozwijanie umiejętności jej wykorzystania.
- Zapoznanie Studenta ze specyfiką środowiska zawodowego.
- Kształtowanie konkretnych umiejętności zawodowych związanych bezpośrednio z miejscem realizacji praktyki zawodowej.
- Poznanie funkcjonowania struktury organizacyjnej, zasad organizacji pracy i podziału kompetencji, procedur, procesu planowania pracy, kontroli w miejscu realizacji praktyki zawodowej.
- Kształtowanie umiejętności skutecznego komunikowania się w organizacji.
- Doskonalenie umiejętności organizacji pracy własnej, pracy zespołowej, efektywnego zarządzania czasem, sumienności, odpowiedzialności za powierzone zadania.

5.3. Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej (w tym Internetu a także platformy e-learningowej, w przypadku, gdy na ocenianym kierunku prowadzone jest kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) oraz stopnia jej wykorzystania

Uczelnia dysponuje zintegrowaną infrastrukturą serwerową wykorzystywaną w procesie technologii przetwarzających, gromadzących i przesyłających informacje w formie elektronicznej. Dane są na bieżąco archiwizowane i odpowiednio zabezpieczone z zachowaniem poufności. Infrastruktura informatyczno-komunikacyjna oparta jest na macierzach dyskowych i maszynach wirtualnych. Monitorowana jest sieć, systemy operacyjne, usługi, urządzenia sieciowe takie jak *switche*, kontrolery i urządzenia *access point* czy *ups*. Zarządzanie infrastrukturą jest możliwe z każdego dowolnego miejsca z dostępem do sieci Internet poprzez szyfrowany zdalny dostęp, certyfikaty, itp.

W grupie urządzeń komunikacyjnych znajduje się sprzęt komputerowy (także biurowy), komunikacyjny i sieciowy do przesyłania danych, natomiast w grupie usług implementowanych użytkownikom Uczelni jest udostępnianie i rozwijane oprogramowanie oraz szereg usług telekomunikacyjnych.

Studenci oraz słuchacze studiów podyplomowych i osoby upoważnione przez Rektora-Komendanta otrzymują dostęp do sieci bezprzewodowej na terenie kampusu i domu studenckiego dzięki kontom studenckim w *Active Directory* oraz synchronizacją z usługami chmurowymi MS 365, Azure.

Pracownicy otrzymują dostęp poprzez uwierzytelnianie stacji roboczych w sieci Uczelni za pomocą certyfikatu, co pozwala na wyeliminowanie nieautoryzowanych urządzeń w sieci oraz

podwyższa poziom bezpieczeństwa lokalnych systemów Uczelni. Dostęp do sieci wymaga autoryzacji za pomocą nazwy użytkownika oraz hasła i jest możliwy dla wszystkich zarejestrowanych urządzeń.

Na terenie Uczelni zainstalowano kilkadziesiąt punktów dostępowych w których uruchomiono podsieci studencką, pracowniczą i dla gości. Wydział posiada system do telekonferencji, który jest wykorzystywany w procesie dydaktycznym jak i naukowo-badawczym.

Systemy informacyjno-edukacyjne:

Na kształt i formę platformy elearningowej ma wpływ doświadczenie wynikające z funkcjonowania metod wspierających dydaktykę klasyczną już od 2011 roku, przez lata uczelnia nabyła doświadczenie pozwalające na profilowanie funkcjonalności platformy stosownie do potrzeb dydaktyków jak i charakteru treści dydaktycznych przedmiotów specjalistycznych. Uwzględniono również specyficzne potrzeby związane ocenianiem prac pod kontem merytorycznym przez kilku dydaktyków (stosownie do ocenianego kryterium).

APoż dysponuje systemami informacyjnymi powiązаныmi (zintegrowаныmi) z platformą elearningową w różnym zakresie. Do takich systemów należą:

- System dziekanatowy USOS – integracja wybranych kursów (zgodnie z zapisem w programie studiów oraz decyzją Dziekana) z systemem elearningowym MOODLE, przenoszone są konta nowych studentów i dydaktyków, podpinani stosownie do zapisów programów studiów realizowanych w semestrze,
- Platforma elearningowa MOODLE – jest systemem profilowanym do potrzeb dydaktyków i przyjętych przez nich metod pracy ze studentami. Dostosowanie wiązało się z instalacją około 300 wtyczek profilujących funkcje i działanie platformy,
- Usługa MS Office 365 – integracja platformy elearningowej MOODLE w zakresie kont użytkowników (zgodnie z zapisami programu dziekanatowego USOS) oraz możliwości wpisania do kalendarza (MS Office 365) zaplanowanego spotkania w MS Teams oraz dystrybucja linku do spotkania,
- BigBlueButton oraz Jitsi (zewnętrzna usługa) – są alternatywą komunikacji synchronicznej do pracy ćwiczeniowej w przypadku użytkowników bez dostępu do kont w usłudze MS Office 365,
- Etherpad Lite – system zintegrowany z platformą elearningową, pozwalający na synchroniczną pracę kilku osób nad dokumentem. System rejestruje i oznacza różne fragmenty stosownie do osoby modyfikującej z rejestracją czasu dokonania zmiany. Możliwy przegląd - tzw. Linia czasu – jak przebiegała praca nad dokumentem. W jednym z trybów pracy, pozwala na zestawienie obrazów z kamer internetowych i jednoczesną rozmową na żywo,
- Usługa Plagiat.pl - integracja z platformą elearningową pozwala na sprawdzenie czy treści wpisywane przez studentów nie są w sposób niedozwolony zapożyczane. Generowany raport wśród wskaźników ma analizę stosowania,
- System NextCloud – system chmurowy instalowany w APoż służący dydaktykom oraz Działowi Informatycznej Obsługi Kształcenia (dawniej Dział ds. E-Nauczania), do wymiany plików dużego gabarytu i filmów dydaktycznych przesyłanych przez ich autorów,
- Usługa Youtube – pozwala na linkowanie filmów dostępnych w przestrzeni publicznej jak również tych przygotowanych przez dydaktyków APoż. Takie podejście przyspiesza dostęp do treści oraz optymalizuje ruch w systemach informatycznych APoż.

Organizacja edukacji wspomaganej:

Początek każdego pierwszego semestru zaczyna się lekcją organizacyjną, na której prezentowane są systemy edukacyjne stosowane w APOż, podawane są podstawowe informacje dotyczące obsługi platformy elearningowej i systemu MS Office 365. Działanie platformy edukacyjnej studenci poznają poprzez realizację szkoleń obowiązkowych: Szkolenie Biblioteczne, Szkolenie z zakresu BHP, Szkolenie z zakresu RODO i cyberbezpieczeństwa oraz Szkolenia z etyki w APOż. Dostępne są instrukcje podstawowe korzystania z platformy elearningowej oraz narzędzi dostępnych w edytorze HTML na platformie elearningowej.

Na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, dydaktycy pracują w ramach kilku metod:

- Zamieszczanie materiałów uzupełniających do wykładu, materiały są zamieszczane po odbyciu np. Wykładzie.
- Zamieszczanie treści do każdego z wykładów przed jego terminem, student zapoznając się z materiałem przed jest przygotowany do wykładu. Wykład odbywany jest w formie dyskusji pomiędzy studentami a wykładowcą.
- Zamieszczane są treści merytoryczne łącznie z quizami edukacyjnymi - rozliczającymi z jasno przedstawionym terminem przerobienia materiału i jego rozliczenia. Terminy realizacji zgodne z terminami podanymi w siatce godzinowej planu zajęć dla każdej z grup studenckich z osobna.
- Forma ćwiczeniowa przedmiotu może być realizowana jedną z trzech powyżej opisanych form pracy. Przy czym każde ćwiczenie oceniane jest albo na sali dydaktycznej albo w systemie edukacyjnym, natomiast zaliczenie końcowe tylko na sali dydaktycznej w siedzibie uczelni.
- Forma ćwiczenia laboratoryjnego, co do zasady ćwiczenia odbywają się w pracowniach w siedzibie APOż, platforma jest elementem wspierającym ułatwiającym ocenianie sprawozdań z ćwiczeń laboratoryjnych oraz monitorowanie przygotowania się zespołów do nadchodzącego ćwiczenia. Niektóre przedmioty mają precyzyjnie opisany regulamin oceniania pozwalający na precyzyjne opisanie i skonfigurowanie dziennika ocen. Zaliczenie końcowe może odbywać się wyłącznie w siedzibie APOż. Każdy przedmiot jest wspierany w innym zakresie stosownie do decyzji opiekuna przedmiotu.

Okres wyłączenia w trakcie pandemii COVID-19 wyzwolił wśród jednostek pracujących na platformie elearningowej potrzebą stworzenia narzędzi ułatwiających pracę studentów, tworzenie nowych treści dydaktycznych samodzielnie przez nauczyciela, monitorowania pracy oraz archiwizowania wyników zaliczeń i egzaminów. Platforma elearningowa MOODLE działająca w APOż posiada zainstalowane dodatki maksymalnie ułatwiające pracę oraz monitorowanie pracy własnej studenta oraz wyników przez niego uzyskanych. Zainstalowane dodatki na platformie pozwalają na uwiarygodnienie samodzielnie rozwiązywania testu egzaminacyjnego. Redundancja różnych systemów komunikacji synchronicznej pozwala na ograniczenie ryzyka w przypadku chwilowego braku dostępu do jednego z nich. Należy pamiętać, każdy z systemów synchronicznych ma ograniczenia ilościowe (liczby studentów oraz czasu pracy sesji).

Zestaw dostępnych raportów w każdym z kursów z osobna pozwala między innymi na:

- monitorowanie postępów wykonania – zaawansowania studenta w kursie przedmiotowym,
- na sprawdzenie jak rozkładała się jego praca w poszczególnych tygodniach,
- czy zapoznał się z określonym materiałem i możliwością odpowiedniego zmotywowania poprzez wysłanie wiadomości,

- sprawdzenie przedziałów czasu nie krótszych od np. 40 minut. Raport pokazuje, kiedy takie sesje miały miejsce,
- ograniczenie lub monitorowania aktywności studenta podczas egzaminów realizowanych na platformie elearningowej. Raport uwzględnia wszelką aktywność na platformie lub poza nią. W przypadku włączonego ograniczenia, zamyka podejście w teście z odpowiednim wpisem w Logach,
- możliwe jest monitorowanie przebiegu egzaminu za pomocą migawek z kamery internetowej, a przy opłaconej usłudze analizy obrazu, np. każde pojawienie się osoby trzeciej jest właściwie oznaczone bądź oznaczone jako "Osoba do przejrzania wpisów", plus inne czynniki (np. nieczytelny obraz z kamery lub jej brak).

Platforma elearningowa jest przygotowana na ewentualną pracę zdalną poprzez strukturę funkcjonalności oraz w przypadku problemów, szybki proces przełączenia z autoryzacji centralnej (opartej na usłudze MS Office 365) na konta indywidualne.

Zajęcia z wykorzystaniem platformy elearningowej APOż

Zgodnie z decyzją Dziekana wydziału z dnia 13.07.2023 r. wyrażoną w korespondencji e-mail do wszystkich nauczycieli akademickich, w roku akademickim 2023/2024, w odniesieniu do zajęć na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, zostały przyjęte następujące zasady dotyczące prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:

Dla studiów stacjonarnych obligatoryjny e-learning wynosi:

- 4 h dla wykładów mających 30 h
- 2 h dla wykładów mających 15 h

Dla studiów niestacjonarnych obligatoryjny e-learning wynosi:

- 4 h dla wykładów mających 18 h
- 2 h dla wykładów mających 9 h

Możliwe jest uzyskanie indywidualnej zgody Dziekana na realizację zajęć w e-learning w wyższym wymiarze, niemniej jednak z zastrzeżeniem zasady, że maksymalna liczba godzin jaka może być realizowana w formule elearningowej wynosi maksymalnie 25% liczby godzin zaplanowanych dla danej formy zajęć (chęć uniknięcia sytuacji, w której dane przedmioty są prowadzone wyłącznie w formule elearningowej). Realizacja zajęć w trybie elearningu oznacza przygotowanie i umieszczenie materiałów do zajęć na platformie uczelni, pod adresem: <https://elearning.apoz.edu.pl/>

Platforma elearningowa uczelni, która jest wykorzystywana w procesie kształcenia na odległość na realizowanych kierunkach studiów w tym na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Na przestrzeni ostatnich dwóch lat przy pomocy platformy zrealizowano część programu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych ze wszystkich przedmiotów kierunku, których realizacja przypadła na rok akademicki 2022/2023 oraz rok akademicki 2023/2024.

Niezależnie od powyższego, w ramach części zajęć jest realizowana z wykorzystaniem aplikacji Microsoft Teams, dostępnej każdemu pracownikowi po zalogowaniu się do jego indywidualnego konta na Microsoft 365.

5.4. Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnością

APOż jako podmiot publiczny ma obowiązek zapewnić dostępność obiektów i usług uczelni w wymiarze architektonicznym, informacyjno-komunikacyjnym i cyfrowym.

Mając na uwadze powyższe w Akademii realizowany jest projekt „Kompleksowy Program dostępności SGSP w Warszawie” nr POWR.03.05.00-00-A035/21 otwierający naszą uczelnię na potrzeby osób z niepełnosprawnościami.

Do tej pory zrealizowano następujące działania w zakresie poprawy dostępności architektonicznej APOż.:

- Instalacja platform schodowych oraz krzeseł schodowych na pionowych drogach komunikacji ogólnej w wybranych budynkach. Ułatwiają one przemieszczanie się osób z niepełnosprawnością ruchową pomiędzy piętrami oraz dostęp do wybranych sal dydaktycznych.
- Na szczególną uwagę zasługują działania związane z modernizacją chodników na terenie wewnętrznym przy parkingu w ob. 02 (przy ul. Siemiradzkiego). Dostosowano również trybunę honorową (miejsce odbywania się uroczystości uczelnianych) do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchu.
- Krokiem milowym jest także modernizacja zewnętrznych ciągów komunikacyjnych w części kampusu od ul. Słowackiego. Osoba na wózku dostanie się do Sali gimnastycznej, przy której znajdują się dostosowane szatnie i łazienki. Aktualnie ta część kampusu nie ma barier w postaci schodów i nierównych płytek chodnikowych, a przedmiotowy remont otworzył także możliwość dostosowania wejścia na teren kampusu od ul. Słowackiego dla osób mających trudności w poruszaniu się. Ze środków projektu Uczelnia Dostępna planowany jest montaż KOŁOWROTU - SYSTEMU KONTROLI DOSTĘPU z DWOMA CZYTNIKAMI KART I DWOMA KAMERAMI. Szlak ten został również wyposażony w elementy Małej Architektury (ławki), które spełniają rolę miejsc odpoczynku dla każdej osoby, która tego potrzebuje.
- Najmniej barier architektonicznych posiada tzw. budynek F. Jest w nim winda, platforma schodowa oraz elementy poprawiające dostępność informacyjno-komunikacyjną.
- Zakupiono krzesła ewakuacyjne oraz opracowano procedurę ewakuacji uwzględniającą osoby ze szczególnymi potrzebami.
- Komfort przebywania w salach dydaktycznych i w bibliotece zapewniają ławki i krzesła, w których można regulować wysokość.

Do tej pory wykonano następujące działania poprawiające dostępność informacyjno-komunikacyjną APOż.:

- Wyposażenie strefy dojścia do Auli A2 w budynku F w system głosowy TOTU POINT ułatwiający orientację w obiekcie osobom z niepełnosprawnością wzroku. Zamontowano oznaczenia wypukłe na drzwiach do sal dydaktycznych, pokoi wykładowców, toalet, czy szatni. Pasy kontrastowe na schodach oraz wypukłe kontrastowe maty na spocznikach, poprawiają komfort przemieszczania się po pionowych drogach komunikacji w budynku.
- Udogodnieniem dla osób słabosłyszących jest mobilna walizkowa pętla indukcyjna, którą można użyć w każdej sali dydaktycznej. Natomiast osoby głuche mogą skontaktować się z Uczelnią poprzez usługę Wideotłumacz, widoczną na stronie internetowej www.apoz.edu.pl oraz zainstalowaną na komputerze pracownika dziekanatu.

Do tej pory wykonano następujące działania poprawiające dostępność cyfrową:

- Wykonano nową stronę internetową APOż www.apoz.edu.pl, która jest w pełni zgodna ze standardem WCAG 2.1
- Zakupiono multimedialne tablice z dostępem do Internetu do wybranych sal dydaktycznych.
- Wdrożono Portal Biura Karier oraz nowy system Biblioteczny.

Równie ważne, jak rezultaty materialne Projektu (np. systemy informatyczne, strona internetowa czy nowe wejście do Uczelni), są rezultaty niematerialne, które dotyczą każdego członka społeczności APoZ. Ważna jest otwartość i zrozumienie każdego z nas na potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Dlatego też ze środków projektu Uczelnia Dostępna zrealizowano 11 szkoleń, które stanowią dopełnienie całości zmian zapoczątkowanych poprzez przystąpienie naszej Uczelni do Projektu. Otworzyły one kadrę zarządzającą, dydaktyczną i administracyjną na osoby z niepełnosprawnościami. Szkolenia pokazały, że niepełnosprawność nie wyklucza człowieka z udziału w życiu społecznym. Nauczyły dostrzegać w osobie z niepełnosprawnością człowieka, a nie jego niepełnosprawności i obiektu oczekującego pomocy materialnej. Poprzez udział w szkoleniach pracownicy nauczyli się jak niwelować bariery stojące na drodze osób z niepełnosprawnościami. W szkoleniach wzięło udział blisko 100 osób.

Ważnym dokumentem dot. dostępności powstałym w ostatnim czasie jest ZARZĄDZENIE NR 9/2023 REKTORA-KOMENDANTA SZKOŁY GŁÓWNEJ SŁUŻBY POŻARNICZEJ z dnia 17 marca 2023 r. w sprawie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w Szkole Głównej Służby Pożarniczej. Osoby z niepełnosprawnościami mogą się zwrócić o pomoc do Koordynatora ds. dostępności, Zespołu ds. dostępności oraz do Koordynatora ds. osób niepełnosprawnych. Fachową pomocą służą również pracownicy Działu Spraw Studenckich.

Kontakt do tych osób znajduje się na stronie pod adresem internetowym:

- <https://apoz.edu.pl/wsparcie-dla-osob-z-niepelnosprawnosciam/>
- <https://apoz.edu.pl/student/stypendia-i-zapomogi/stypendium-dla-osob-niepelnosprawnych/>

5.5. Dostępność infrastruktury, w tym aparatury naukowej, oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej.

W ramach pracy własnej studenci mogą korzystać z sal dydaktycznych ogólnodostępnych. Korzystanie z sal dydaktycznych jest możliwe w sytuacji, gdy nie odbywają się w niej zajęcia, jak również po dokonaniu wpisu w księdze ewidencji, zaś w przypadku, gdy klucz znajduje się w depozytorze (szafka na klucze) po uzyskaniu zezwolenia od oficera dyżurnego uczelni.

Dostęp do sali gimnastycznej, jak również siłowni jest możliwy w ramach pozalekcyjnych zajęć zorganizowanych (sekcje sportowe; <https://apoz.edu.pl/student/sekcje-sportowe/>), ale również indywidualnie, pod warunkiem dostępności sal (nie ma w tym czasie zaplanowanych zajęć dydaktycznych oraz zajęć dodatkowych). Zajęcia programowe w danej pracowni czy laboratorium odbywają się pod opieką nauczyciela akademickiego. Dostęp do pracowni czy laboratorium możliwy jest poza godzinami zajęć, głównie w ramach: wykonywania pod okiem opiekuna (nauczyciela akademickiego) badań naukowych projektowych, badań w ramach działalności kół naukowych (<https://apoz.edu.pl/student/kola-naukowe/>), czy też w ramach przygotowania prac dyplomowych.

Równocześnie regulamin korzystania z infrastruktury badawczej w uczelni określa uchwała Senatu nr 27/09/2019 z dnia 4 września 2019 r. w sprawie ustalenia regulaminu korzystania z infrastruktury badawczej (<https://bip.apoz.edu.pl/sgs/prawo/uchwaly-senatu/2019/12450,UCHWALA-NR-27092019-SENATU-SZKOLY-GLOWNEJ-SLUZBY-POZARNICZEJ-z-dnia-4-wrzesnia-2.html>)

Załącznik do uchwały senatu 27/09/2019 określa między innymi:

- Zasady ewidencjonowania i zabezpieczenia.
- Zasady korzystania z infrastruktury badawczej przez pracowników, studentów oraz doktorantów.
- Komercyjne korzystanie z infrastruktury badawczej.
- Nieodpłatne udostępnianie infrastruktury badawczej podmiotom zewnętrznym.
- Obowiązki dysponenta infrastruktury badawczej.

Korzystanie ze zbiorów bibliotecznych, zarówno poprzez wypożyczenia, jak i w czytelni jest możliwe poza godzinami zajęć dydaktycznych w godzinach funkcjonowania biblioteki uczelni. Bibliotek uczelni czynna jest w poniedziałki (08.00-11.30), wtorek, czwartek, piątek (08.00-15.00) oraz w soboty według harmonogramu (dyżury w 2 soboty w miesiącu, ustalone na bieżąco: w grudniu 2023 – 9 i 16.12.2023 r.).

Równocześnie należy zauważyć, że biblioteka posiada dostęp do wielu zasobów w formule on-line dostępny przez 24 h/7 dni. Biblioteka posiada otwarte zasoby dostępne online: repozytorium cyfrowe oraz dostęp do czasopism on-line. Czasopisma on-line dostępne pod adresem: <https://apoz.edu.pl/nauka/biblioteka/inne-zasoby-online/>

5.6. System biblioteczno-informacyjny uczelni, w tym dostęp do aktualnych zasobów informacji naukowej

Biblioteka APoż jest jednostką ogólnouczelnianą i biblioteką naukową o charakterze publicznym. Do dyspozycji studentów i pracowników jest kolekcjonowany przez lata księgozbiór odpowiadający tematyce prowadzonych kierunków studiów i studiów podyplomowych oraz badań naukowych. Biblioteka gromadzi zbiory z dziedzin bezpieczeństwo narodowe, *bezpieczeństwo wewnętrzne*, bezpieczeństwo międzynarodowe, zarządzanie bezpieczeństwem, ochrona ludności, obrona cywilna, zarządzanie ryzykiem, pożarnictwo, ratownictwo, bezpieczeństwo pracy, etc. Ponadto w zbiorach znajdują się słowniki językowe, leksykony i encyklopedie a także książki i czasopisma z ekologii, psychologii, socjologii, nauk technicznych, itp.

Biblioteka w swoich zbiorach posiada: ponad 43.5 tys. woluminów wydawnictw zwartych (w tym podręczniki i skrypty); 734 dokumentów elektronicznych; 1369 norm krajowych i zagranicznych; 3 800 roczników czasopism polskich i zagranicznych. W prenumeracie znajduje się 22 tytuły czasopism polskich i 7 tytułów czasopism zagranicznych.

Biblioteka składa się z czytelni z wypożyczalnią, korytarza z dodatkowymi miejscami pracy dla czytelników oraz z magazynu bibliotecznego. W czytelni znajdują się 33 miejsca indywidualne, 3 stanowiska komputerowe, w tym dwa z dostępem do Internetu i baz danych, stanowisko do wypożyczania międzybibliotecznego ACADEMICA oraz stanowisko do przeglądania materiałów na nośnikach komputerowych. Na korytarzu bibliotecznym znajdują się dwa komputery katalogowe przeznaczone do wyszukiwania zbiorów bibliotecznych w systemie SOWA. Biblioteka posiada udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami w postaci 3 stanowisk ze stołami z regulowaną wysokością oraz możliwością regulowania kąta nachylenia blatu (2 stoły).

Biblioteka pracuje w systemie biblioteczno-informacyjnym SOWASQL, który jest dostępny przez witrynę Uczelni: <https://apoz.edu.pl/> Zbiory gromadzone w Bibliotece są opracowywane komputerowo pod względem formalnym, rzeczowym, bibliograficznym i dokumentacyjnym. Dostęp możliwy jest przez stronę biblioteki lub portal internetowy biblioteki <https://apoz.edu.pl/nauka/biblioteka/> Komputerowa ewidencja wypożyczeń umożliwia pełną

kontrolę bieżących kont użytkowników. System posiada różnorodne możliwości wyszukiwania w bazie danych oraz sporządzania i drukowania zestawień tematycznych. Dostęp do zasobów Biblioteki zapewnia portal internetowy <https://apoz.edu.pl/nauka/biblioteka/> umożliwiający przeszukiwanie katalogów, zdalne rezerwowanie, przeszukiwanie baz danych i tworzenie zestawień.

Użytkownicy Biblioteki mogą korzystać z elektronicznych zasobów zewnętrznych dostępnych w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki - baz oraz wyszukiwarek książek i czasopism dostępnych w licencjach krajowych. Czytelnicy mają dostęp do pełnotekstowych i abstraktowych baz literatury zagranicznej: Science Direct (Elsevier), Scopus (Elsevier), Springer, Ebsco, Web of Science, Wiley Online Library, czasopism Nature i Science oraz bazy Infona zawierającej także otwarte zasoby polskie.

Poprzez portal internetowy Biblioteki użytkownicy mogą również skorzystać z polskich i zagranicznych ogólnodostępnych źródeł informacji – specjalistycznych wyszukiwarek naukowych, katalogów oraz bibliotek cyfrowych prezentujących również zbiory w otwartym dostępie.

5.7. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

W ostatnich latach sale i pracownie wykorzystywane do kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* są systematycznie monitorowane, dostosowywane do potrzeb procesu kształcenia, a w konsekwencji rozbudowywane. Oceny całościowej dokonuje Dział Administracyjno-Gospodarczy (jednostka w pionie Kanclerza Uczelni). Ocenie poddawane jest całe wyposażenie sal dydaktycznych m.in. stoliki, siedziska, tablice oraz sprzęt multimedialny i nagłośnienie, klimatyzację. Zwraca się również szczególną uwagę na estetykę pomieszczeń, a w razie potrzeby dokonuje bieżących zmian na miarę posiadanych możliwości. Drobne remonty i konserwacje wykonywane są na bieżąco. Rzeczy bardziej czasochłonne, złożone i kosztowne, zgłaszane są do planu przewidywanego na kolejny rok kalendarzowy przez opiekunów pracowni. Opiekunowie pracowni odpowiedzialni są za nadzór nad wyposażeniem pracowni, w tym wszelkie niezbędne środki dydaktyczne.

Zaplecze informatyczne wykorzystywane w salach komputerowych podlega monitorowaniu przez Dziekana i prodziekana przy wsparciu kierowników (albo opiekunów pracowni). Oprogramowanie wykorzystywane w tych pracowniach na bieżąco jest aktualizowane przez kierowników pracownik, przy wsparciu finansowym ze środków przewidzianych dla Dziekana wydziału. Równocześnie nadzór i kontrolę nad przestrzeganiem zasad administrowania sieciami we wspomnianych pracowniach wykonywany jest przez dział właściwy ds. administrowania sieciami komputerowymi w uczelni.

Biblioteka w pełni zaspokaja potrzeby czytelników. Pracownicy Biblioteki służą pomocą w wyszukiwaniu pozycji oraz corocznie organizują tradycyjnie albo z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość szkolenie biblioteczne dla studentów pierwszego roku. Zakupy nowych pozycji są realizowane zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami przez pracowników i studentów jednostki. System biblioteczny jest monitorowany na bieżąco, zbierane są wnioski i uwagi od użytkowników. Skuteczną metodą doskonalenia infrastruktury Wydziału są spotkania władz wydziału z kierownikami katedr, ogłaszane konkursy i środki na rozwój potencjału dydaktycznego na wydziale, ale też rozwój potencjału naukowo-badawczego w ramach działalności naukowo-badawczej osób zatrudnionych na wydziale, a zaliczanych do tzw. „n-ki”.

Pracownicy na bieżąco uczestniczą w monitorowaniu i ocenie i procesie doskonalenia bazy dydaktycznej. W procesie tym uczestniczą również studenci, poprzez bezpośrednie rozmowy z władzami wydziału, pisemnie zgłaszane uwagi i prośby, ale także w ramach działalności samorządu studenckiego. Wpływ na rozwój bazy dydaktycznej i naukowej mają również podmioty zewnętrzne, które w sposób bezpośrednio wyrażają zainteresowanie współpracą, czy też wsparciem w zakresie rozwoju bazy uczelni, lub też czynią to w sposób pośredni poprzez zlecenia zamawiane, które powodują napływ środków do uczelni, z których część przeznaczana jest na zakupy, mające na celu zwiększanie potencjału uczelni, w tym rozwoju bazy dydaktycznej i naukowej.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń wymienionych w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę.	

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

6.1. Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno - gospodarczego.

Współpraca APOż z otoczeniem społeczno-gospodarczym wynikała z partycypacji w projektach naukowych, krajowych i międzynarodowych, wpisujących się w problematykę bezpieczeństwa wewnętrznego, zarządzania kryzysowego, ratownictwa i ochrony ludności. Skutkowało to nawiązaniem relacji takimi instytucjami, jak (m. in.): Università Telematica Pegaso, Zanasi&Partners, INTRASOFT International SA, Thales, Fincons Spa, Atos IT Solutions and Services Iberia SL, Dell Technologies, Software Imagination & Vision SRL, CNET Centre for New Energy Technologies SA, AdP Valor – Serviços Ambientais, S.A., Terraprima – Serviços Ambientais Sociedade Unipessoal LDA, 3MON s.r.o., Catalink Limited, Synthesis Center for Research and Education Limited, Expert.AI SpA, ITTI Sp. z o.o., Venaka Treleaf GbR, Massive Dynamic Sweden AB, Fondazione Centro Euro-Mediterraneo sui Cambiamenti Climatici, EXUS Software Monoprosopi Etairia Periorismenis Evthinis, RiniGARD d.o.o., Micro Digital d.o.o., Politechnika Warszawska, Höögskolan i Borås, Geoponiko Panepistimio Athinon, Centre for Research and Technology Hellas, Panepistimio Thessalias, Associação do Instituto Superior Técnico Para a Investigação e Desenvolvement, Veleučilište Velika Gorica, Ústav Informatiky Slovenska Akademia VIED, Pompiers de l'urgence Internationale, Agenzia regionale Strategica per lo Sviluppo Ecosostenibile del Territorio, LETS Italia SRLS, Parco Naturale Regionale di Tepilora, Fundația Pentru SMURD, Asociația Forestierilor din România, Kentro Meleton Asfaleias, Elliniki Omada Diasosis Somateio, Aristotelio Panepistimio Thessalonikis, Ospedale Israelitico, Region of Sterea Ellada Hasicky zachranny sbor Moravskoslezskeho kraje, Hrvatska vatrogasna zajednica, Technická Univerzita vo Zvolene, Občianske Združenie Plameň Badín, Yayasan AMIKOM Yogyakarta, Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation, Universidade Federal do Rio de Janeiro.

Ponadto, współpraca APOż z otoczeniem społeczno-gospodarczym rozwijała się w ramach relacji merytorycznych nawiązywanych przez nauczycieli akademickich z m. in. Rządowym Centrum Bezpieczeństwa, Biurem Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w Warszawie, Union Civil Protection Knowledge Network, Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Pożarnictwa (SITP), European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders oraz Global Alliance of Disaster Research Institutes (GADRI). Dzięki temu Studenci mogli uczestniczyć w wizytach studyjnych (np. w RCB i BBiZK)). Uwzględniając wszystkie wymienione formy współpracy, wpłynęły one na zawartość treści kształcenia w ramach takich przedmiotów dydaktycznych, jak m. in. *Ratownictwo, Ewakuacja ludności i mienia, Ewakuacja ludzi i mienia, Podstawy zarządzania kryzysowego, Organizacje i instytucje bezpieczeństwa wewnętrznego, Współpraca międzynarodowa w bezpieczeństwie*. Współpraca APOż z otoczeniem gospodarczo-społecznym w procesie kształcenia studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* polegała na wsparciu ze strony podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego w zakresie ewaluacji programów kształcenia, a także organizowania studenckich praktyk zawodowych.

6.2. Praktyki zawodowe i staże jako forma współpracy otoczenia społeczno - gospodarczego

Współpraca APOż z otoczeniem gospodarczo-społecznym w procesie kształcenia studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* polegała także na organizowaniu studenckich praktyk zawodowych. Szerokie i zróżnicowane spektrum cechuje interesariuszy zewnętrznych, którzy wspierają procesy kształcenia realizowane na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, poprzez przyjmowanie studentów

na obowiązkowe praktyki zawodowe. Zalicza się do nich m. in. jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej (w tym Komenda Główna PSP, Komendy Wojewódzkie PSP, Komendy Powiatowe i Miejskie PSP, Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej Państwowego Instytut Badawczy), Policji, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Straży Miejskiej, inne jednostki ochrony przeciwpożarowej, organy administracji rządowej i samorządowej w szczególności właściwe do spraw bezpieczeństwa wewnętrznego (Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Ministerstwo Klimatu i Środowiska a wcześniej także Ministerstwo Środowiska, MSWiA, KPRM) i zarządzania kryzysowego oraz przedsiębiorstwa i inne jednostki organizacyjne o profilu działalności obejmującym zagadnienia ujęte w programie studiów (m.in. Państwowa Agencja Atomistyki, WOT, Centrum Szkolenia Artylerii i Uzbrojenia, Batalion Dowodzenia Wojsk Lądowych, Nadwiślański Oddział Straży Granicznej, Bazy Lotnictwa Szkolnego, Centrum Szkolenia Marynarki Wojennej, Urzędy Miast, Urzędy Gmin, Urzędy Wojewódzkie, Starostwa Powiatowe, Izby Administracji Skarbowej, GDDKiA, Prokuratora Rejonowa, Porty Lotnicze).

Udział w praktykach zawodowych pozwala zestawić posiadane zasoby wiedzy teoretycznej z praktycznymi problemami dotyczącymi zagadnień z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego i jego składowych. Właściwe pozytywne rezultaty można zaobserwować podczas zajęć dydaktycznych realizowanych po ukończonych praktykach zawodowych.

Program praktyki został tak przygotowany by pozwalał studentom na szeroki wybór instytucji, w zależności od zainteresowań zawodowych. Uczelnia ma zawarte porozumienia z instytucjami m.in. Mazowieckim Urzędem Wojewódzkim w Warszawie, Urzędem Miasta Sochaczew, SEKA S.A. czy Sądem Rejonowym dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie o realizacji praktyk zawodowych. W celu wyboru instytucji studentom udostępniane są także listy dotychczasowych miejsc odbywania praktyk. Liczba instytucji, a tym samym miejsc dla praktykantów jest na tyle szeroka, że jest wystarczająca dla zapewnienia odbywania praktyki zawodowych wszystkim studentom odbywającym studia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zaleca się intensyfikację współpracy z interesariuszami zewnętrznymi celem realizacji wszystkich założeń wskazanych w listach intencyjnych.	Intensyfikację współpracy z interesariuszami zewnętrznymi zrealizowano w formule transferu wiedzy w związku z realizacją projektów naukowych, organizowania wspólnych konferencji, sympozjów i seminariów, rozwijania relacji nauczycieli akademickich z instytucjami i organizacjami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz działalności APOż w krajowych i międzynarodowych organizacjach naukowych (np. GADRI).

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

Zgodnie z przyjętymi w APOż standardami, w składach zespołów realizujących projekty naukowe przewiduje się miejsca dla Studentów, w tym studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* (m. in. w projekcie SILVANUS, CHIMERA). Ponadto, w ramach działalności kół naukowych funkcjonujących w APOż, Studenci mają okazję realizować projekty typowo studenckie (np. wyróżniony w ostatnim czasie Srebrnym Medalem na Międzynarodowych Warszawskich Targach Wynalazków i Innowacji projekt realizowany przez członków Koła Naukowego „Liderzy Bezpieczeństwa” - Innowacyjny system prewencyjno-edukacyjny – Idea 5 P). Ponadto Studenci są włączani w organizację konferencji, seminariów i sympozjów, co daje im możliwość nawiązywania kontaktów z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego w wymiarach krajowym i międzynarodowym (np. międzynarodowa konferencja naukowa „International Emergency Mechanisms and Disaster Risk Reduction” pod honorowymi patronatami UNDRR, UN OCHA, Prezesa Rady Ministrów RP i Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej). Studenci sami również organizują przedsięwzięcia o podobnym charakterze (np. Studenckie seminaria naukowe „Wybrane formy pomocy humanitarnej w kontekście konfliktu rosyjsko-ukraińskiego 2022”, część 1 i część 2).

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

7.1. Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku oraz aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu

Międzynarodowy proces kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* wpisuje się w strategię APOż. Program kształcenia uwzględnia aspekty służące procesowi integrowania wymiaru międzynarodowego i międzykulturowego na rzecz realizacji celów stawianych kierunkowi. Sam proces kształcenia, z kolei ukierunkowany jest na bieżące dostosowywanie się do międzynarodowego wymiaru bezpieczeństwa. Dużą rolę w umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* pełni kadra, która dzięki swej aktywności w środowisku międzynarodowym zna aktualne trendy zachodzące w wymiarze międzynarodowym, jak również w swoją aktywność angażuje studentów (czego przykładem może być np. zatrudnienie absolwenta kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* w Zespole ds. współpracy międzynarodowej APOż).

Programy studiów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* zawierają wiele elementów związanych z procesem umiędzynarodowienia i budowy świadomości międzynarodowych działań bezpieczeństwa. Przykładem może być implementacja w programie studiów pierwszego stopnia przedmiotów takich jak:

- Bezpieczeństwo międzynarodowe - obejmujące modele organizacji bezpieczeństwa międzynarodowego i organizacji bezpieczeństwa narodowego.
- Organizacja bezpieczeństwa narodowego – w tym omówienie roli środowiska międzynarodowego w kształtowaniu środowiska bezpieczeństwa narodowego,
- Pomoc humanitarna – w tym organizacja pomocy humanitarnej w wymiarze międzynarodowym i omówienie roli organizacji międzynarodowych świadczących pomoc humanitarną.
- Zarządzanie kryzysowe w UE i NATO – obejmujące omówienie systemu zarządzania kryzysowego w wymiarze globalnym, omówienie mechanizmów pomocowych w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych w UE i NATO.

Czy na studiach drugiego stopnia:

- Geopolityczne uwarunkowania bezpieczeństwa wewnętrznego – m.in. omówienie geopolitycznych uwarunkowań ekonomicznych, energetycznych, związanych z rolą Polski w układzie sił międzynarodowych jak również omówienie aspektów wpływu globalizacji na bezpieczeństwo Polski.
- Współpraca międzynarodowa w bezpieczeństwie – omówienie roli i podmiotów biorących udział we współpracy międzynarodowej w obszarze bezpieczeństwa, omówienie studiów przypadku zdarzeń związanych z organizacją współpracy międzynarodowej.
- Ochrona ludności, obrona cywilna i pomoc humanitarna – zwrócenie uwagi na ochronę ludności, obrony cywilnej i pomocy humanitarnej w ujęciu międzynarodowym, w tym omówienie studiów przypadku z zakresu działań związanych z funkcjonowaniem Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności czy procedur HNS.

Oprócz tego część zajęć obejmujących obszar bezpieczeństwa wewnętrznego realizowana jest w dwóch językach w j. polskim i j. angielskim np.: Civil Emergency Planning, Crisis Management, Design

for Disaster Resilience, Disaster Risk Reduction, Education for Safety, Humanitarian aid in international dimension, Identification and Analysis of Biological Threats, International Rescue Cooperation, International safety and security institutions, Internal Safety in the European Union, Media Cooperation, Risk analysis. Stanowią one jednocześnie ofertę dla studentów realizujących w APOż wymiany międzynarodowe w ramach program Erasmus+. Ma to ogromne znaczenie zarówno dla rozwoju kadry dydaktycznej, która poprzez kontakty międzynarodowe na bieżąco rozszerza optykę kluczowych dla bezpieczeństwa wewnętrznego obszarów, jak również dla studenckiej społeczności akademickiej, która ma szansę wymieniać się doświadczeniem, ideami i potrzebami z koleżankami i kolegami zza granicy.

7.2. Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku

W trosce o jakość transgranicznej wymiany wiedzy i doświadczeń w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego, do APOż zapraszani są wykładowcy z różnych części świata, np. z Węgier, Uzbekistanu, Ukrainy, co jest szczególnie istotnym forum wymiany informacji w obliczu konfliktu zbrojnego za wschodnią granicą Polski.

W Zeszytach Naukowych SGSP oraz w Studenckich Zeszytach Naukowych Pro Publico Bono Radę Naukową stanowią profesorowie z uniwersytetów: Uniwersytet w Newcastle (Wielka Brytania), Uniwersytet Ulster (Irlandia Północna), Uniwersytet Laurea (Finlandia), Uniwersytet w Żylinie (Słowacja), Uniwersytet w Niszu (Serbia), Akademia Sił Zbrojnych (Słowacja), Narodowy Uniwersytet Służb Publicznych (Węgry), Państwowy Uniwersytet Bezpieczeństwa Życia (Ukraina).

Pracownicy Kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* publikują wspólnie z profesorami z zaprzyjaźnionych uczelni partnerskich międzynarodowych z uniwersytetu: Instituto Superior de Educacao e Ciencias (Portugalia), Uniwersytet w Żylinie (Słowacja), Technická Univerzita Ostrava (Czechy).

7.3. Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny

Studenci kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* przed rozpoczęciem edukacji w APOż muszą mieć ukończony kurs języka obcego w zakresie objętym programem szkoły średniej. Warunkiem rozpoczęcia nauki na Kierunku jest uzyskanie na egzaminie dojrzałości oceny z języka obcego. Umieszczenie języka obcego wśród wymagań rekrutacyjnych świadczy o istotnym znaczeniu języka obcego w czasie studiów. Studenci Kierunku mają obowiązek wyboru jednego z trzech języków obcych w obrębie, którego chcą się kształcić (język angielski, język rosyjski, język niemiecki).

W APOż zajęcia z lektoratu są prowadzone przez Studium Języków Obcych (SJO). W SJO, które jest jednostką międzywydziałową, są realizowane zadania dydaktyczne ukierunkowane na rozwijanie umiejętności językowych studentów. Wszyscy studenci kontynuują w APOż naukę języka angielskiego, rosyjskiego lub niemieckiego. Zadaniem SJO jest przygotowanie przyszłych absolwentów Uczelni do korzystania z obcojęzycznej literatury fachowej i do porozumiewania się w języku obcym na tematy zawodowe.

Celem kształcenia w ramach zajęć z lektoratu jest nabycie przez studentów umiejętności posługiwania się językiem specjalistycznym z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego, bezpieczeństwa narodowego.

Celem stawianym studentom w ramach zajęć programowych jest zdobycie wiedzy zgodnie z wymogami określonymi dla poziomu B2.

Uczelnia posiada narzędzia motywujące studentów do rozszerzania swoich kompetencji językowych, do których należy między innymi proces rekrutacyjny realizowany na rzecz wyjazdów w ramach Programu Erasmus+. W procesie kwalifikacyjnym studenci ubiegający się o odbywanie części studiów lub praktyki za granicą zobowiązani są do przejścia rozmowy kwalifikacyjnej, która stanowi istotny wkład łącznej liczby punktów przyjętych kryteriów. Po zakwalifikowaniu się do udziału w programie Erasmus+ studenci są zobowiązani do przejścia testu poziomującego, a następnie, po rozpoczęciu mobilności, kursu językowego on-line (na platformie OLS).

Ponadto, w ramach programu Erasmus+ w Uczelni przebywają studenci zagraniczni, którym umożliwia się zakwaterowanie w akademiku Uczelni tym samym optymalizując liczbę kontaktów studentów kierunku i studentów Erasmusowych odbywających studia w SGSP poprzez rozszerzenie ich również na godziny czasu wolnego studentów. Zarówno formalne, jak i nieformalne aspekty tej współpracy przynoszą wymierne efekty dla umiędzynarodowienia czy otwartości na szeroko rozumianą współpracę międzynarodową.

7.4. Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry

Okres pandemii i czas bezpośrednio po niej nie sprzyjał wzrostowi liczby realizowanych mobilności w ramach programu Erasmus+. Aktualnie wyłącznie p. M. Kosewski przebywa za granicą (Talin, Estonia) w ramach realizacji części studiów w uczelni partnerskiej. Uczelnia intensyfikuje prace na rzecz popularyzacji programu, starając się osiągnąć wskaźniki sprzed pandemii. Przysłużyć ma się temu m.in. powołanie Działu Współpracy z Zagranicą, odpowiedzialnego m.in. za realizację staży studenckich, budowanie potencjału naukowo-badawczego. Planowane są także zmiany w Zespole realizującym postanowienia Karty Uczelni Erasmus+ (ECHE), mające na celu szeroką promocję mobilności kadry i studentów. W grudniu 2023 roku odbyły się wybory do Samorządu Studenckiego, a nowy przewodniczący zapowiedział znaczną intensyfikację współpracy Samorządu z komórkami uczelni właściwymi współpracy międzynarodowej.

W zakresie wymiany studentów i pracowników, uczelnia wykorzystuje aktualnie obowiązujące umowy interinstytucjonalne z następującymi uczelniami partnerskimi, w ramach Programu Erasmus+:

- Aalto University (Espoo, Finlandia) – dotyczy tylko mobilności nauczycieli i pracowników
- Academia de Politie „Alexandru Ioan Cuza” (Bukareszt, Rumunia)
- Academy of Ministry of Interior (Sofia, Bułgaria)
- Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi (Ağrı, Turcja)
- Babes-Bolyai University (Kluż-Napoka, Rumunia)
- Cherkassy Institute of Fire Safety named after Heroes of Chernobyl of National University of Civil Defense of Ukraine, (Czerkasy, Ukraina)
- Fachhochschule Koeln (Kolonja, Niemcy)
- Harran Üniversitesi (Şanlıurfa, Turcja)
- Instituto Politécnico de Castelo Branco (Castelo Branco, Portugalia)
- Instituto Superior de Educação e Ciências (Lizbona, Portugalia)
- International University of Struga (Struga, Macedonia Północna)
- Karshi Engineering Economics Institute (Karshi, Uzbekistan)

- Kastamonu Universitesi (Kastamonu, Turcja)
- Kosovo Academy for Public Safety (Vushtrii, Kosowo)
- Lviv State University of Life Safety (Lwów, Ukraina)
- Matej Bel University in Banska Bystrica (Bańska Bystrzyca, Słowacja)
- Mykolo Romerio Universitetas (Wilno, Litwa)
- National University of Public Service (Budapeszt, Węgry)
- Sisekaitseakadeemia (Talin, Estonia)
- Süleyman Demirel Universitesi (Isparta, Turcja)
- T.C. Amasya Üniversitesi (Amasya, Turcja)
- Technická Univerzita vo Zvolene (Zwoleń, Słowacja)
- Universidade Lusófona de Humanidades e Tecnologias (Lizbona, Portugalia)
- Universidade Lusófona (Porto, Portugalia)
- Universitetet i Tromsø - Norges Arktiske Universitet (Tromsø, Norwegia)
- University of Applied Sciences Velika Gorica (Velika Gorica, Chorwacja)
- University of Nis, Faculty of Occupational Safety (Nis, Serbia)
- University of Patras (Patra, Grecja)
- Univerzita Obrany (Brno, Czechy)
- Vilniaus Gedimino Technikos Universitetas (Wilno, Litwa)
- VŠB – Technická Univerzita Ostrava (Ostrawa, Czechy)
- Zilinska Univerzita v Zilinie (Žylina, Słowacja)

Pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* są także aktywni w obszarach innych niż Erasmus+. Przy okazji licznych międzynarodowych konferencji i realizacji projektów badawczych, biorą udział w spotkaniach z delegacjami zagranicznymi, m.in. (wykaz wyłącznie z okresu samooceny):

- Delegacja przedstawicieli: Police Service of Northern Ireland (Northern Ireland, remotely), Swedish Defence Research Agency (Sweden), Norwegian Defence Research Establishment (Norway), AIRSENSE Analytics GmbH (Germany), Technisch - Mathematische Studiengesellschaft GmbH (Germany), and Netherlands Organisation for Applied Scientific Research (Netherlands), Imperial College London, Czech Technical University, X.2021 roku, zakres wizyty: udział w finałowej demonstracji projektu pt. „European Sensor System for CBRN Applications” (EU-SENSE); osoby odpowiedzialne: dr inż. Magdalena Gikiewicz, dr hab. inż. Paweł Gromek, mgr Joanna Kozioł

Istotne dla wymiany doświadczeń z partnerami zagranicznymi, a także dla rozwoju kadry dydaktycznej, w tym w obszarze prowadzenia wspólnych badań naukowych, są także staże naukowe oraz wizyty przygotowawcze i partnerskie. Nauczyciele kierunku BW uzyskują także stopnie i tytuły naukowe za granicą. Można wymienić m.in. następujące:

- Magdalena Gikiewicz, międzynarodowy staż naukowy, Lviv State University of Life in Lviv, cel: prowadzenie zajęć dydaktycznych, prowadzenie badań naukowych, uczestnictwo w webinarach, uczestnictwo w seminariach naukowych, czas realizacji: X-XI.2021 r.
- Paweł Gromek, profesor uczelni wizytujący Department of Fire Protection and Rescue Operations Management w University of Public Service (Budapeszt/Węgry), cel wizyty: udział

w stażu naukowym, przygotowanie wspólnej publikacji naukowej nt. adaptacji straży pożarnych do zmian klimatu w Polsce i Węgrzech, czas realizacji: IV-VII.2023 r.

- Paweł Gromek, profesor uczelni wizytujący The Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation (Brisbane/Australia), cel wizyty: udział w stażu naukowym, przygotowanie wspólnej publikacji naukowej nt. wykorzystania i testowania robotów naziemnych w działaniach operacyjnych w kontekście pożarów lasu, czas realizacji: IX-XI.2023 r.
- Oksana Telak, międzynarodowy staż naukowy: Lwowski Państwowy Uniwersytet Bezpieczeństwa Życia, 2018 r.
- Oksana Telak, międzynarodowy staż naukowy: IT Step University, 2018 r.
- Izabella Grabowska-Lepczak międzynarodowy staż naukowy: Lwowski Państwowy Uniwersytet Bezpieczeństwa Życia, 2021 r.
- Barbara Szykuła-Piec, międzynarodowy staż naukowy: Lwowski Państwowy Uniwersytet Bezpieczeństwa Życia, 2021 r.
- Robert Piec, międzynarodowy staż naukowy: Lwowski Państwowy Uniwersytet Bezpieczeństwa Życia, 2021 r.

Dla rozwoju kadry dydaktycznej istotny jest udział w projektach międzynarodowych. W realizację projektów uczelnia stara się także angażować studentów, co przynosi wymierne korzyści dla ich przyszłej atrakcyjności na rynku pracy, czy w kontekście zagospodarowania zasobów ludzkich - najbardziej uzdolnionych studentów – w formie oferowania możliwości zatrudnienia na stanowisku dydaktycznym po zakończeniu studiów. Wykaz wybranych aktywności przedstawiono poniżej (wykaz wyłącznie z okresu samooceny):

- Projekt pt. „European Sensor System for CBRN Applications” (EU-SENSE), grant agreement 787031, projekt realizowany ze środków Programu Horyzont 2020, okres realizacji: IV.2018 – X 2021, kierownik zespołu SGSP - IV.20218 dr hab. inż. Paweł Gromek, następnie od X.2019-X.2021 dr inż. Magdalena Gikiewicz, wykonawcy: mgr inż. Joanna Kozioł, dr inż. Karolina Bralewska, dr inż. Anna Prędecka, mgr Janusz Mazur, mgr Aleksander Adamski, mgr Marcin Kuźmiński, mgr Rafał Podlasiński, Bogumił Franckiewicz, Michał Ościłowski, Krzysztof Wilkowski, Cezary Kuriata, Karina Jarosławska-Kolman, Paweł Morawski, **zaangażowanie studentów: Wojciech Alenowicz, Kacper Różycki, Andrzej Musiałek, Bartosz Socha, Mateusz Machaczka, Robert Goławski;**
- Needs-based education and studies in societal security, NEEDS, finansowany ze środków Komisji Europejskiej, okres realizacji: IX.2020 – VIII/ 2023, kierownik zespołu w APOż: mł. kpt. dr Oksana Telak, opis projektu: projekt miał na celu uzupełnić lukę w umiejętnościach w zakresie bezpieczeństwa społecznego dot. konkretnych potrzeb w tej dziedzinie. Miał również na celu promowanie współpracy i dialogu transnarodowego między instytucjami szkolnictwa wyższego, praktykami i ekspertami zajmującymi się bezpieczeństwem społecznym. **Udział studentów w intensywnych tygodniowych kursach dot. bezpieczeństwa społecznego w jednym z krajów Regionu Morza Bałtyckiego (Martyna Kapusta, Julia Wasilak, Natalia Fronczak, Zuzanna Grzybowska). Udział studentów w online kursie dot. bezpieczeństwa społecznego.**
- Pan-Baltic Cross-Sectoral Innovation in Societal Security, BALTinnoSEC, finansowany ze środków Komisji Europejskiej, okres realizacji: III.2022 – II. 2023, kierownik zespołu w APOż:

dr hab. Marcin Smolarkiewicz, prof. ucz., opis projektu: projekt miał na celu stworzenie platformy dla podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo cywilne, w skład której weszliby eksperci, naukowcy, praktycy i przedsiębiorstwa; promowanie innowacyjnych i praktycznych rozwiązaniach dla wspólnych zagrożeń w regionie Morza Bałtyckiego.

- Projekt nr 101037247 pt. „Integrated Technological and Information Platform for wildfire Management” (Silvanus), finansowany z środków H2020, okres realizacji: X.2021-III.2025, kierownik: mł. bryg. dr hab. inż. Paweł Gromek, st. kpt. dr Monika Wojakowska, wykonawcy: dr hab. inż. Wioletta Rogula-Kozłowska, dr hab. Mariusz Nepelski, dr inż. Anna Szajewska, bryg. dr inż. Anna Prędecka, dr Radosław Fellner, mł. bryg. dr inż. Marcin Łapicz, mgr inż. Monika Komendarska, **wolontariusze – Studenci kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*: Kamil Matysek, Bartłomiej Litwinek, Mateusz Lizut, Monika Parada, Martyna Kapusta**; opis projektu: projekt ma na celu wypracowanie platformy do zarządzania pożarem lasu z uwzględnieniem tworzenia wspólnego obrazu sytuacyjnego, wykorzystania dronów i robotów oraz aplikacji włączających społeczeństwo.
- Projekt nr 101121342 pt. “Comprehensive Hazard Identification, and Monitoring system for urban Areas” (Chimera), finansowany ze środków Horyzont Europa, okres realizacji: 2023-2026, kierownik: st. kpt. dr Monika Wojakowska, mł. bryg. dr hab. inż. Paweł Gromek, opis projektu: celem projektu jest wypracowanie systemu multi-sensorów chemicznych, biologicznych i radiacyjnych do wykorzystania w reagowaniu na zagrożenia CBRN, **wolontariusze: 5 studentów z kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne***
- Projekt ProSPeReS - Protection System for large gatherings of People in Religious Sites – 2021-2023 - współfinansowany z Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego UE – Policja (ISFP), umowa nr 101034230, kierownik zespołu APOż: T. Zwęgliński i Ministerstwa Edukacji i Nauki RP, Program Projekty Międzynarodowe Współfinansowane, umowa nr 5184/ISFPolice/2021/2.

Uczelnia pozostaje także aktywna w zakresie organizacji konferencji międzynarodowych, w które również angażuje się nie tylko pracowników dydaktycznych i badawczo-dydaktycznych, ale również studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, np. (wykaz wyłącznie z okresu samooceny):

- Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Międzynarodowe mechanizmy ratownictwa a redukcja ryzyka katastrof”, 15.09.2022 r. Udział studentów/absolwentów w organizacji oraz autorstwie posterów konferencyjnych i publikacji pokonferencyjnej.
- I International Scientific Seminar on Preparation and Pre-Planning Activities for Wildfire Response. Objectives and Scope of the Training, The Main School of Fire Service, Warsaw/online, 29.06.2022 r.
- II International Scientific Seminar on Preparation and Pre-Planning Activities for Wildfire Response. Training Forms and Methods, The Main School of Fire Service, Warsaw/online, 29.09.2022 r.
- III International Scientific Seminar on Preparation and Pre-Planning Activities for Wildfire Response. Training Materials, The Main School of Fire Service, Warsaw/online, 15.12.2022 r.
- IV International Scientific Seminar on Preparation and Pre-Planning Activities for Wildfire Response, The Main School of Fire Service, Warsaw/online, 30.03.2023 r.
- II Międzynarodowa Konferencja Naukowa Fire Engineering & Disaster Management, 26 kwietnia 2022 r., Budapeszt (Węgry)

- Międzynarodowa Konferencja Naukowa Bezpieczeństwo, Nauka, Praktyka, 19 stycznia 2022 r., Józefów
- Konferencja Join Public Service Exercise VIRUS (2019) w National University of Public Service, Budapest – 15-17 kwietnia 2019 r. - czynny udział studentek BW wraz z opiekunką Koła Naukowego – studentki: A. Woźniak, A. Wróblewska, K. Kurowska; opiekun naukowy: st. kpt. dr M. Wojakowska

Za dowód znacznego zaangażowania kadry dydaktycznej w międzynarodową aktywność badawczą może służyć wykaz wybranych publikacji naukowych i funkcji redakcyjnych z roku objętego niniejszą samooceną:

Artykuły naukowe:

- M. Gikiewicz, J. Koziół (2022), *a concept approach to use of the EU-SENSE system in exercises based on the Kolb's learning cycle*, Security and Defence Quarterly, 2022; 37(1):94-102; DOI: <https://doi.org/10.35467/sdq/146563>
- Wolanin J., Telak O., Muhic S., (2022), *Approaching climate change risk assessment – some considerations*, Zeszyty Naukowe SGSP 2022, Nr 82, Warszawa, s.73-97, ISSN: 0239-5223, DOI: 10.5604/01.3001.0015.8882.
- P. Gromek, M. Wojakowska (2021), *To Manage Societal Security in COVID-19: Operational Continuity of Fire Rescue Service in Disaster Conditions*, European Research Studies Journal, Volume XXIV, Issue 3, 2021, pp. 833-850. DOI: 10.35808/ersj/2386.
- Gromek P., Pantya P., *Adaptation of Fire Services to Climate Change in Poland and Hungary. General Assumptions*, Research Reports of Fire University, [w procesie wydawniczym]
- Grabowska-Lepczak I., Szykuła-Piec B., Wojakowska M., *From Social Research to Education and Training - Campaigns to Raising Public Awareness of Hazards*, Vol 7, No 2 (2020), Journal of Education and Training ISSN 2330-9709, 14-27.

Monografie naukowe:

- Fonio C., Widera A., Zwęgliński T. (Eds.) (2023). *Innovation in Crisis Management*, 1st Edition, Routledge Taylor & Francis Group, London, 358 p., ISBN 978-1-032-18917-8, ISBN 978-1-032-18915-4, ISBN 978-1-003-25697-7, <https://doi.org/10.4324/9781003256977>
- *Shaping National Security: International Emergency Mechanisms and Disaster Risk Reduction*, 1st Edition (2023), P. Gromek, M. Feltynowski, M. Wojakowska (editor), Routledge, Taylor&Francis Group, New York and London, pp. 256., DOI: [10.4324/9781003402626](https://doi.org/10.4324/9781003402626), ISBN: 9781003402626.

Rozdziały w monografiach naukowych:

- Zwęgliński T., Vermeulen C.J., Smolarkiewicz M., Foks-Ryznar A., Bralewska K., Wiśniewski B. (2023). *Dynamic Flood Modelling in Disaster Response* [in] *Innovation in Crisis Management*, Fonio C., Widera A., Zwęgliński T. (Eds.), 1st Edition, Routledge Taylor & Francis Group, London, pp. 173–197, ISBN 978-1-032-18917-8, ISBN 978-1-032-18915-4, ISBN 978-1-003-25697-7, <https://doi.org/10.4324/9781003256977-14>.
- Fonio C., Widera A., Zwęgliński T. (2023). *Introduction* [in] *Innovation in Crisis Management*, Fonio C., Widera A., Zwęgliński T. (Eds.), 1st Edition, Routledge Taylor & Francis Group, London,

pp. 215–233, ISBN 978-1-032-18917-8, ISBN 978-1-032-18915-4, ISBN 978-1-003-25697-7, <https://doi.org/10.4324/9781003256977-1>.

- Fonio C., Widera A., Zwęgliński T. (2023). *Conclusions* [in] *Innovation in Crisis Management*, Fonio C., Widera A., Zwęgliński T. (Eds.), 1st Edition, Routledge Taylor & Francis Group, London, pp. 215–233, ISBN 978-1-032-18917-8, ISBN 978-1-032-18915-4, ISBN 978-1-003-25697-7, <https://doi.org/10.4324/9781003256977-24>
- M. Wojakowska, P. Gromek, G. Sobolewski (2023), *North Atlantic Treaty Organisation and Disaster Risk Reduction in Shaping of National Security*, [in] *Shaping National Security: International Emergency Mechanisms and Disaster Risk Reduction* (2023), P. Gromek, M. Feltynowski, M. Wojakowska (eds), Routledge, Taylor&Francis Group, New York and London, DOI: [10.4324/9781003402626](https://doi.org/10.4324/9781003402626), ISBN: 9781003402626.
- M. Wojakowska, E. Akitis (2023), *Case study on Europe (Ukraine)*, [in] *Shaping National Security: International Emergency Mechanisms and Disaster Risk Reduction* (2023), P. Gromek, M. Feltynowski, M. Wojakowska (eds), Routledge, Taylor&Francis Group, New York and London, DOI: [10.4324/9781003402626](https://doi.org/10.4324/9781003402626), ISBN: 9781003402626.
- P. Gromek, M. Wojakowska, M. Górnikiewicz (2023), *Case study on Asia*, [in] *Shaping National Security: International Emergency Mechanisms and Disaster Risk Reduction* (2023), P. Gromek, M. Feltynowski, M. Wojakowska (eds), Routledge, Taylor&Francis Group, New York and London, DOI: [10.4324/9781003402626](https://doi.org/10.4324/9781003402626), ISBN: 9781003402626.

Członkostwo w zespołach redakcyjnych

- Zwęgliński T. - Redaktor wydania specjalnego *Recent Developments in the Field of Risk and Crisis Management towards Realization of the Sustainable Development Goals*, Sustainability, ISSN 2071-1050, Szwajcaria, lista MEiN 100 pkt. dyscyplina nauki o bezpieczeństwie.
- Zwęgliński T. - Członek zespołu redakcyjnego *Crisis Response Journal*, ISSN 1745-8633, Wielka Brytania.
- Zwęgliński T. - Członek komitetu redakcyjnego czasopisma *Civil security: Public administration and crisis management*, Ukraina

Aktywne prowadzenie recenzji czasopism, m.in.

- *Building Simulation* (Springer), ISSN 1996-8744; Impact Factor: 4,008 (2023), MEiN 100 pkt., *Sustainability* (MDPI); ISSN 1660-4601; Impact Factor: 3,900 (2023); MEiN 100 pkt., *Applied Sciences* (MDPI); ISSN 2076-3417; Impact Factor: 2,700 (2023); MEiN 100 pkt., *ISPRS International Journal of Geo-Information* (MDPI); ISSN 2220-9964; Impact Factor: 3,400 (2023); MEiN 100 pkt., *Land* (MDPI); ISSN 2073-445X, Impact Factor: 3,905 (2023); MEiN 70 pkt., *Drones* (MDPI), ISSN 2504-446X, Impact Factor: 4,800 (2023); MEiN 40 pkt., *International Journal of Environmental Research and Public Health* (MDPI); ISSN 1660-4601; Impact Factor: 4,614 (2023); MEiN 20 pkt., *Disaster Medicine and Public Health Preparedness* (Cambridge University Press), ISSN 1938-744X; MEiN 40 pkt.,

Część kadry dydaktycznej posiada także bogate doświadczenie w pracy na rzecz międzynarodowych organizacji, m.in. (wykaz wyłącznie z okresu samooceny):

- Bralewski A., European Fire Service Colleges' Association, Hosting Chair – Vice President.
- Gromek P., Union Civil Protection Knowledge Network przy Dyrektoracie Generalnym Europejskiej Ochrony Ludności i Operacji Pomocy Humanitarnej (DG ECHO) przy Komisji

Europejskiej, członek zwyczajny, naukowy krajowy punkt kontaktowy w grupie roboczej Disaster Risk Management.

- Gromek P., International Association of Wildland Fire, członek zwyczajny.
- Gromek P., Global Alliance of Disaster Research Institutes (GADRI), członek zwyczajny, osoba kontaktowa ze strony Szkoły Głównej Służby Pożarniczej / Akademii Pożarniczej.
- Gromek P., ekspert Komisji Europejskiej w programie Horyzont Europa recenzujący wnioski na realizację projektów badawczych i badawczo-rozwojowych w ścieżce Disaster Resilient Society.
- Zwęgliński T., Ekspert zewnętrzny, członek Zespołu eksperckiego ds. ewaluacji nowych technologii dla zarządzania kryzysowego w projekcie Innovation activity to develop technologies to enable a pan-European interoperable broadband mobile system for PPDR (Public Safety and Disaster Relief organizations), validated by sustainable testing facilities – 2018-2023 - nr grantu 786912, finansowany z programu HORYZONT2020, podprogram Bezpieczne społeczności, konkurs SEC-04-DRS-2017 - Broadband communication systems
- Zwęgliński T., Ekspert EU Research Executive Agency (REA), expert no. EX2014D178103. Ekspert Agencji Wykonawczej UE ds. Badań (Research Executive Agency, nr eksperta EX2014D178103) w latach 2014-2023 ocenił 44 wnioski projektowe o finansowanie projektów badawczych wpisujących się w dyscyplinę nauk o bezpieczeństwie. Wnioski składane były odpowiednio w konkursach ogłaszanych podprogramach Bezpieczeństwo; Bezpieczne społeczności; Bezpieczeństwo cywilne dla społeczeństwa w programach: 7 Program ramowy badań i rozwoju technologicznego UE; Horyzont 2020; Horyzont Europa
- Zwęgliński T., Ekspert Łotewskiej Rady ds. Nauki (Latvian Council of Science - LCS) ds. oceny projektów naukowo-badawczych w temacie Preparedness for Emerging Risks in the Baltic Sea Region (Fundamental and Applied Research Projects, 2023)
- Zwęgliński T., Ekspert – zespół ekspercki Corona Crisis Management Team – Uniwersytet w Munster (Niemcy), 2022 r.
- Zwęgliński T., Współzałożyciel i członek Komitetu Sterującego CMINE – Crisis Management Innovation Network Europe.
- Zwęgliński T., Członek sieci naukowo-badawczej Regionu Morza Bałtyckiego CivPro – Civil Protection Network.
- Zwęgliński T., Członek European Forum for Disaster Risk Reduction, UN ISDR.
- Zwęgliński T., Członek Disaster Risk Management Knowledge Center Komisji Europejskiej.
- Zwęgliński T., Członek FIRE-IN - The first European Fire and Rescue Innovation Network.
- Zwęgliński T., Członek Practitioners Evaluation Team BroadWay.
- Zwęgliński T., Członek CERIS - Community of Users on Safe, Secure and Resilient, sieć badaczy i praktyków z zakresu bezpieczeństwa stworzona przez Komisję Europejską (DG HOME).
- Zwęgliński T., Członek CIRCABC group: Civil Protection training courses group.
- Zwęgliński T., Ekspert ewaluacyjny INEGMA-E2 - Disaster Competence Network Austria <https://www.dcna.at/index.php/de/>.
- Zwęgliński T. - Wykonawca 2 kontraktów z Komisją Europejską na Zaprojektowanie, zaplanowanie, organizacja, przeprowadzenie i ocena kursów High Level Coordination (HLC) i Course on Negotiation and Decision Making (CND) Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności w latach 2017-2020 i 2020-2022, finansowane z Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności

- Zwęgliński T. - 1. Ekspert ds. ewaluacji ćwiczeń ochrony ludności konsultowany przez p. Sebastiana Henke na potrzeby w pracy magisterskiej pt. Towards supporting the evaluation of disaster management exercises: a collaborative guidance toolkit (2022-2023, Uniwersytet w Munster, Niemcy)
- Zwęgliński T. - CEN 18009:2023 Workshop Agreement on Evaluation of exercises – Implementation Guidelines (https://www.cencenelec.eu/media/CEN-CENELEC/CWAs/RI/cwa18009_2023.pdf)

7.5. Sposoby, częstość i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia

Działania międzynarodowe realizowane w APOż koordynowane są przez funkcjonujące równoległe dwa zespoły zadaniowe: Zespół ds. Współpracy międzynarodowej wyodrębniony za sprawą zarządzenia nr 8/2023 Rektora-Komendanta Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 17 marca 2023 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Szkoły Głównej Służby Pożarniczej (Zał. Nr 7.1.); oraz Zespołu zadaniowego do spraw koordynacji prac określonych w Karcie Erasmusa dla Szkolnictwa Wyższego na lata 2021-2027 powołany zarządzeniem nr 4/2023 Rektora-Komendanta Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 27 lutego 2023 r. w sprawie powołania Zespołu zadaniowego do spraw koordynacji prac określonych w Karcie Erasmusa dla Szkolnictwa Wyższego (Erasmus Charter for Higher Education) na lata 2021-2027 (Zał. Nr 7.2.). Do pierwszego zespołu należy m.in. wykonywanie sprawozdawczości w ramach realizowanych obszarów, jak również prowadzenie rejestru zagranicznych wyjazdów służbowych strażaków, pracowników i studentów. Do zadań drugiego zespołu należy z kolei koordynowanie współpracy z innymi uczelniami w ramach Erasmus+ i KONSMUD, jak również prowadzenie dokumentacji związanej z rekrutacją studentów, pracowników i funkcjonariuszy na rzecz realizacji mobilności. Wskazane zadania sprowadzają się do bieżącego monitorowania aktywności międzynarodowej studentów i pracowników, jak również inicjowanie nowych obszarów współpracy. Przedstawiciele wskazanych są w stałym kontakcie z władzami Uczelni i Wydziału celem przedstawiania niezbędnych informacji z zakresu wyjazdów międzynarodowych, jak również podejmowania stosownych działań mających na celu koordynację bieżącej pracy (np. działań promocyjnych związanych z prowadzoną rekrutacją).

ZAŁĄCZNIKI DO KRYTERIUM 7

Numer załącznika	Nazwa załącznika
Załącznik 7.1	Zarządzenie nr 8/2023 Rektora-Komendanta Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 17 marca 2023 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Szkoły Głównej Służby Pożarniczej
Załącznik 7.2	Zarządzenie Nr 4/2023 Rektora-Komendanta Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 27 lutego 2023 r. w sprawie powołania Zespołu zadaniowego do spraw koordynacji prac określonych w Karcie Erasmusa dla Szkolnictwa Wyższego (Erasmus Charter for Higher Education) na lata 2021-2027.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeżeli dotyczy*)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń wymienionych w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę	

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

8.1. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością

System wsparcia w APOż uwzględnia indywidualne potrzeby edukacyjne, społeczne i emocjonalne studentów, a także zapewnia równy dostęp wszystkim studentom do zasobów i możliwości rozwoju. Studenci objęci są wsparciem administracyjnym, opiekunów roczników, wsparciem w rozwoju społecznym i zawodowym oraz wsparciem psychologicznym. Wsparcie administracyjne realizowane jest głównie przez władze i pracowników Instytutu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa i Ochrony Ludności oraz pracowników Działu Spraw Studenckich i opiekunów roczników. Do obsługi administracyjnej kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* dedykowany jest jeden pracownik Dziekanatu wspierany przez Kierownika Dziekanatu. W sytuacjach wymagających wsparcia w sprawach studenckich pomocą służą pracownicy Działu Spraw Studenckich, którzy dostępni są stacjonarnie w godzinach pracy działu, a także podczas dedykowanych dyżurów, w drodze komunikacji telefonicznej lub mailowej. Studenci mogą korzystać z różnych metod i form nauczania, które dostosowywane są do ich potrzeb, a w szczególności potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Ważnym narzędziem w zakresie dostosowania systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów jest indywidualna organizacja studiów, opisana szerzej w rozdziale 2.4.

Uczelnia dysponuje dostosowanymi, także do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami, stanowiskami komputerowymi, zlokalizowanymi w Bibliotece Akademii Pożarniczej. Dopuszczono sale dydaktyczne w sprzęt multimedialny, nagłośnienie, rzutniki, tablice multimedialne, flipcharty, sprzęt i środki audiowizualne. W 2023 roku uczelnia zakupiła ze środków Projektu „Kompleksowy Program dostępności SGSP w Warszawie” nr POWR.03.05.00-00-A035/21 (Uczelnia Dostępna III) 15 zestawów multimedialnych monitorów wyposażonych w kamery i mobilne stojaki, które umożliwiają realizowanie zajęć w formie hybrydowej oraz korzystanie z nich osobom z niepełnosprawnościami.

W Uczelni funkcjonuje Uczelniana Wypożyczalnia Sprzętu, z której studenci z niepełnosprawnościami, na wniosek złożony do Koordynatora ds. osób niepełnosprawnych, mają możliwość wypożyczenia nieodpłatnie sprzętu specjalistycznego, wspierającego proces kształcenia, tj. np. laptop, dyktafon, lupa przenośna optyczna oraz lupa przenośna elektryczna, klawiatura specjalistyczna, mysz specjalistyczna, słuchawki bezprzewodowe, linał optyczny, mówiący kalkulator.

8.2. Zakres i formy wsparcia studentów w procesie uczenia się

Studenci nagradzani są za postępy w nauce, osiągnięcia naukowe, artystyczne i działalność pozanaukową. Studentom cywilnym APOż, zgodnie z Zarządzeniem Nr 59/2023 Rektora–Komendanta Akademii Pożarniczej z dnia 30 października 2023 r. w sprawie ustalenia Regulaminu określającego zasady przyznawania oraz tryb nadawania i sposób noszenia odznaki „Wzorowy Student Akademii Pożarniczej” (Zał. Nr 8.5), może być przyznana srebrna lub złota odznaka „Wzorowy Student APOż” za dobre wyniki w nauce, osiągnięcia naukowe lub artystyczne oraz osiągnięcia sportowe, a także działalność pozadydaktyczną na rzecz Uczelni, taką jak: wolontariat, udział w pracach Samorządu Studenckiego, komisji oraz radach APOż, promocję edukacyjną APOż podczas targów i podobnych przedsięwzięciach, aktywne uczestnictwo w sekcjach i kołach naukowych działających w Uczelni. Rektor-Komendant APOż przyznaje odznakę na wniosek studenta, na zasadach określonych w Regulaminie określającym zasady przyznawania oraz tryb nadawania i sposób noszenia odznaki „Wzorowy Student APOż”. W roku akademickim 2022/2023 i 2023/2024 za wysokie wyniki w nauce

oraz działalność naukową siedmiu studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* otrzymało odznaki “Wzorowy Student Szkoły Głównej Służby Pożarniczej” i “Wzorowy Student Akademii Pożarniczej”. Na stronie internetowej Uczelni znajduje się dedykowana zakładka dotycząca wyróżnień dla studentów APOż (<https://apoz.edu.pl/student/wiecej/wyroznienia-i-nagrody/>). Ponadto studentom za znaczące osiągnięcia naukowe może być przyznane stypendium ministra, natomiast za wyróżniające wyniki w nauce lub za osiągnięcia naukowe lub artystyczne lub za osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym może być przyznane stypendium rektora (opisane szczegółowo w rozdziale 8.4).

8.3. Formy wsparcia

8.3.1. Krajowa i międzynarodowa mobilności studentów

Międzynarodową mobilność studentów APOż wspiera Zespół ds. Programu Erasmus+, tj. Uczelniany Koordynator Programu Erasmus+ oraz Koordynatorzy Wydziałowi. Dzięki programowi ERASMUS+ studenci mają możliwość wyjazdów za granicę na część studiów do uczelni, z którymi została podpisana umowa międzyinstytucjonalna oraz na praktyki w przedsiębiorstwach, organizacjach albo instytucjach działających w innych krajach. Studenci mogą otrzymać wsparcie indywidualne jako wkład w ich dodatkowe koszty podróży i utrzymania związane z okresem studiów lub praktyki za granicą. Wsparcie indywidualne UE w ramach programu Erasmus+ przyznane studentom zależy od kierunku ich mobilności między krajami wysyłającymi i przyjmującymi. Studenci o mniejszych szansach otrzymują również dopłatę uzupełniającą do wsparcia indywidualnego w ramach dofinansowania UE z programu Erasmus+. Obecnie, w semestrze zimowym roku akademickiego 2023/2024, jeden ze studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* realizuje w ramach programu ERASMUS+ część studiów w uczelni partnerskiej (Talin, Estonia).

8.3.2. Prowadzenie działalności naukowej oraz publikowania lub prezentacji jej wyników, jak również w uczestniczeniu w różnych formach komunikacji naukowej lub twórczości artystycznej

Studenci kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* zachęceni są do podnoszenia swoich kompetencji badawczych i zdobywania doświadczenia w prezentowaniu swoich wyników badań poprzez możliwość publikowania w Zeszytach Naukowych SGSP, Zeszytach Naukowych Pro Publico Bono lub książkach wydawanych przez Akademię Pożarniczą. Czego dowodem są artykuły naukowe oraz opracowania rozdziałów w monografiach naukowych studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*:

1. B. Litwinek, M. Wojakowska (2023), *The role of the national firefighting and rescue system in the process of combating the migrant crisis in Poland in the face of russian-ukrainian war in 2022*, ZN SGSP Nr 85/1/2023, ISSN 0239-5223.
2. K. Matysek, M. Wojakowska (2023), *Airport security management in the context of fire protection on the example of Chopin Airport in Warsaw*, ZN SGSP Nr 85/1/2023, ISSN 0239-5223.
3. A. Burnos, R. Fellner (2023), *Unmanned Aerial Vehicles in operational activities- example of selected volunteer fire brigade units*, ZN Akademii Pożarniczej nr 86/2023, ISSN 0239-5223.
4. A. Burnos (2023), *Rola Ochotniczych Straży Pożarnych w zapewnianiu bezpieczeństwa oraz w funkcjonowaniu zarządzania kryzysowego – przykład gminy Chorzele*, ZN Pro Publico Bono 2023, Nr 1 (1), ISSN: 2719-3403.

5. M. Wojakowska, N. Piorun (2021), *Koło Naukowe „Liderzy bezpieczeństwa”. Sprawozdanie podsumowujące 4-letnią działalność*, ZN Pro Publico Bono, Nr 1 (1)/2021, ISSN 2719-3403
6. K. Stankiewicz (2023), *Legia Akademicka jako przykład przewencyjnego podejścia do gotowości obronnej obywateli RP*, [w] Technologiczne, techniczne i strategiczne innowacje w ratownictwie (2023), M. Wojakowska, R. Fellner, R. Piec (red. nauk.), SGSP, Warszawa, ISBN 978-83-966806-2-4.
7. P. Florek (2023), *Pomoc na rzecz Ukrainy dzięki współpracy OSP Józefów i SGSP*, [w] Technologiczne, techniczne i strategiczne innowacje w ratownictwie (2023), M. Wojakowska, R. Fellner, R. Piec (red. nauk.), SGSP, Warszawa, ISBN 978-83-966806-2-4.
8. I. Gwadera (2023), *Sprawność organizacyjna systemu ochrony ludności w kontekście kultury bezpieczeństwa*, [w] *Kultura bezpieczeństwa społeczności lokalnych*, Tom 2, M. Wojakowska (red.nauk.), SGSP, Warszawa 2023, ISBN 978-83-966806-6-2.
9. M. Kosewski (2023), *Zarządzanie kryzysowe jako istotny element organizacyjnego wymiaru kultury bezpieczeństwa na przykładzie powiatu piaseczyńskiego*, [w] *Kultura bezpieczeństwa społeczności lokalnych*, Tom 2, M. Wojakowska (red.nauk.), SGSP, Warszawa 2023, ISBN 978-83-966806-6-2.
10. A. Woźniak, *Rola komunikacji interpersonalnej w zarządzaniu bezpieczeństwem społeczności lokalnych*, [w] *Organizacja bezpieczeństwa. Od teorii do praktyki*, P. Gromek, M. Wojakowska (red. nauk.), SGSP, Warszawa 2021.

Studenci mogą uczestniczyć w różnego rodzaju konferencjach naukowych, seminariach oraz sympozjach, podczas których mają możliwość prezentacji wyników swoich badań, wymiany spostrzeżeń i doświadczeń ze studentami i kadrą dydaktyczną z innych ośrodków akademickich.

- VIII DroneTech World Meeting Toruń (2023) - **J. Wasilak, M. Kapusta, K. Murawski udział w Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Technicznej oraz Demonstratorze technologii bezzałogowych “Dronemageddon”**,
- “GIS DAY w Stolicy” w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego (2023) - **I. Gwadera, K. Stankiewicz, J. Wasilak, M. Kapusta, K. Murawski zorganizowanie i poprowadzenie warsztatów pn. “GIS in real life - kreatywne warsztaty z Liderem Bezpieczeństwa”**,
- 26. Piknik Naukowy Polskiego Radia w Centrum Nauki Kopernik, Warszawa (2023) - **J. Kramarczuk reprezentowanie uczelni i prowadzenie mini-warsztatów z użytkowania systemów bezzałogowych statków powietrznych**,
- „Droniada Expo & Kids” oraz udział w zawodach 10. Konkursu Technologicznego Droniada Challenge (2023) - **A. Banasiak reprezentowanie i promowanie Akademii Pożarniczej na wystawie oraz zajęcie 4. miejsca w konkurencji „Fly to the Rescue”**,
- Piknik rodzinny „Z nauk za pan brat” na kampusie Politechniki Lubelskiej w Lublinie (2023) - **P. Wąsik, K. Kozłowski - warsztaty z ewakuacji osób z zadymionego namiotu**,
- Międzynarodowa Konferencja Naukowa (2022) „What is the new normal in Societal Security” zorganizowana przez Ryski Uniwersytet Techniczny i Radę Państw Morza Bałtyckiego w ramach projektu NEEDs – **A. Kozera, wykład nt. „Crisis – Analysis, definition and ways to counteract”**,
- Międzynarodowa Konferencja Naukowa (2022) „Technologiczne, techniczne i strategiczne innowacje w ratownictwie” zorganizowana przez Szkołę Główną Służby Pożarniczej

w Warszawie i Państwowy Uniwersytet Bezpieczeństwa Życia we Lwowie – **K. Stankiewicz, wykład nt. „Strategiczne innowacje bezpieczeństwa na przykładzie Legii Akademickiej”**.

- Międzynarodowa Konferencja Naukowa (2022) „Technologiczne, techniczne i strategiczne innowacje w ratownictwie” zorganizowana przez Szkołę Główną Służby Pożarniczej w Warszawie i Państwowy Uniwersytet Bezpieczeństwa Życia we Lwowie- **A. Burnos, M. Kosewski – wykład nt. „Bezzałogowe statki powietrzne w działaniach poszukiwawczo-ratowniczych – przykład wybranych OSP”**.
- Konferencja Join Public Service Exercise VIRUS (2019) w National University of Public Service, Budapeszt – 15-17 kwietnia 2019 r. - czynny udział studentek BW wraz z opiekunką Koła Naukowego – studentki: **A. Woźniak, A. Wróblewska, K. Kurowska; opiekun naukowy: st. kpt. dr M. Wojakowska – prezentacja: nt. Koncepcja innowacyjnego systemu prewencyjno-edukacyjnego-Idea5P**.

8.3.3. We wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji

Wsparciem dla studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* we wchodzeniu na rynek pracy jest przede wszystkim Dział Spraw Studenckich, który współpracuje z pracodawcami i instytucjami rynku pracy, dostarcza studentom i absolwentom informacji o rynku pracy i możliwościach podnoszenia kwalifikacji zawodowych, zbiera i udostępnia oferty pracy, staży i praktyk zawodowych oraz wspomaga studentów i absolwentów do aktywnego wejścia na rynek pracy. Pracownicy Działu Spraw Studenckich wyszukują i umieszczają na stronie internetowej Uczelni, a od roku akademickiego 2023/2024 także na Portalu Biuro Karier Akademii Pożarniczej informacje dotyczące możliwości zatrudnienia, odbycia stażu lub szkoleń dla studentów. Studenci mają także możliwość rozmowy w pracodawcami podczas organizowanych przez Dział Spraw Studenckich spotkań stacjonarnych lub on-line.

Wspomniany internetowy portal Biuro Karier został uruchomiony dla studentów, absolwentów oraz pracodawców poszukujących wykwalifikowanej kadry (<https://bk.apoz.edu.pl>). Portal Biuro Karier oprócz publikowanych w nim ofert pracy, staży i praktyk dostarcza studentom innych narzędzi przydatnych w procesie poszukiwania pracy. Student ma możliwość wygenerowania cv, wyszukania pracodawcy i złożenia swojej aplikacji na ofertę zamieszczoną w portalu, a także poznania swoich kompetencji, poprzez wykonanie udostępnionych w portalu testów kompetencji. PBK nie jest jedyną formą wsparcia studentów APOż w wejściu na rynek pracy. Wspieranie i motywowanie w procesie uczenia się realizowane jest poprzez organizowanie w Uczelni spotkań z pracodawcami w formie stacjonarnej oraz on-line. Podczas takich spotkań studenci mają możliwość zapoznania się ze specyfiką instytucji i firm z branży oraz możliwościami rozwoju w ich strukturach (praca, staże, praktyki). Dzięki wspomnianym działaniom studenci kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* mogli między innymi odbyć 4-tygodniowe praktyki w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Niewątpliwie poszerzenie oferty edukacyjnej o nowe kierunki studiów stacjonarnych, niestacjonarnych (studia II stopnia na kierunku Zarządzanie Ratownictwem i Ochroną Ludności) i podyplomowych (Ochrona ludności, obrona cywilna i zarządzanie kryzysowe) oraz specjalna, dedykowana dla absolwentów I stopnia studiów w Akademii Pożarniczej zniżka za opłaty czesnego zachęca absolwentów, również kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, do kontynuowania nauki.

W celu integracji międzypokoleniowej, kultywowania tradycji Uczelni oraz kształtowania postaw i zachowań społecznych w zakresie etyki i kultury poszanowania tradycji historycznej działa Stowarzyszenie Absolwentów SGSP. Każdy absolwent Szkoły Głównej Służby Pożarniczej i Akademii Pożarniczej może stać się członkiem tej organizacji.

8.3.4. Aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej, w zakresie przedsiębiorczości

Akademia Pożarnicza wspiera studentów poprzez stwarzanie warunków dla rozwoju na płaszczyźnie wielu aktywności, w tym sportowych (sekcje sportowe), organizacyjnych (wolontariat Akademii Pożarniczej) oraz w obszarze przedsiębiorczości (Portal Biuro Karier, spotkania z pracodawcami). Studenci kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* chętnie biorą udział we wspomnianych aktywnościach, które szerzej opisane są w pkt. 2.4.

8.4. System motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych

Wsparcie w uczeniu się odbywa się także poprzez angażowanie studentów w projekty innowacyjne i badawcze realizowane w Uczelni. Studenci kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* byli członkami zespołu projektowego, w ramach którego powstał „Innowacyjny Program Prewencyjno-Edukacyjny #Komptentni#Bezpieczni – Idea 5 P”. Podczas realizacji tego projektu grupa studentów, pod czujnym okiem Kierownik Projektu, miała szansę poznać nowe metody uczenia się, wykorzystać w praktyce różne metody aktywizujące wykorzystywane w pracy warsztatowej. Studenci nauczyli się też pracy opartej o metodę zarządzania projektowego. To bogate doświadczenie rozwinęło ich kompetencje społeczne, które przydadzą się w procesie rekrutacji i rozwoju kariery zawodowej.

W okresie od 01.10.2019 r. do 31.12.2023 r. w APOż realizowano projekt Wdrożenie Zintegrowanego Programu Rozwoju Szkoły Głównej Służby Pożarniczej POWR.03.05.00-00-Z089/18. Jednym z głównych celów projektu było podniesienie jakości kształcenia w APOż poprzez podwyższenie kompetencji studentów. Podwyższenie kompetencji realizowane było poprzez udział studentów w szeregu szkoleń i warsztatów oraz poprzez udział w stażach. Bezpłatne szkolenia/kursy/warsztaty skierowane były do 360 studentów z 4 ostatnich semestrów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia. W ramach projektu przewidziano, aby każdy student został przeszkolony minimum w 4 formach wsparcia tj.:

Kursy obowiązkowe (udział obligatoryjny dla każdego uczestnika):

1. Kurs komputerowy ECDL Base (260 uczestników) lub kurs MS Project 2016 (100 uczestników);
2. Kurs przygotowujący do międzynarodowego egzaminu z certyfikatem TOEFL z native speakerem (poziom B2 lub wyższy) (360 uczestników);
3. Wizyty studyjne (360 uczestników);
4. Warsztat z zakresu praktycznych zasad zabezpieczania danych osobowych (80 uczestników) lub warsztat z zakresu zarządzania ryzykiem w systemach bezpieczeństwa informacji (80 uczestników) lub warsztat z zakresu zarządzania kryzysowego (80 uczestników) lub warsztat z zakresu kierowania zespołem – Team Leader (120 uczestników).

Dla chętnych studentów oferowano dodatkowe formy wsparcia, takie jak:

1. Kurs j. angielskiego (180 uczestników),
2. Zadania praktyczne realizowane w formie projektowej (90 uczestników)

Po ukończeniu każdej z form wsparcia student otrzymał certyfikat uczestnictwa oraz dodatkowo w ramach kursu ECDL Base (po zdaniu egzaminów - uczestnicy byli zobligowani do podejścia do egzaminu jednak nie było wymagalności ich zdania) uczestnik otrzymał Europejski Certyfikat Umiejętności Komputerowych, potwierdzający nabycie umiejętności komputerowych, uznawane w większości krajów świata, który na podobieństwo certyfikatów językowych, poświadcza

kompetencje do obsługi programów komputerowych. Kurs przygotowujący do międzynarodowego egzaminu TOEFL z native speakerem (poziom B2 lub wyższy) ukończyło 360 uczestników.

Z ww. form wsparcia skorzystało 14 studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. W tabeli poniżej przedstawiono ilość studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* biorących udział w poszczególnych formach wsparcia, w zależności od rodzaju studiów.

Ilość studentów kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne biorących udział w poszczególnych formach wsparcia w zależności od rodzaju studiów									
	Kurs TOEFL	Kurs ECDL	Kurs MS Project	Wizyty studyjne	Warsztaty Zarządzanie ryzykiem	Warsztaty Kierowanie Zespołem	Warsztaty Zarządzanie kryzysowe	Kurs językowy B1	Udział w projektach
ND-BW	4	4	0	4	4	0	0	4	1
SP-CBW	10	1	9	10	6	2	2	7	5
Razem	14	5	9	14	10	2	2	11	6

Drugim rodzajem wsparcia proponowanym w ramach projektu były płatne staże u krajowych pracodawców. Grupą docelową byli studenci 4 ostatnich semestrów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia. Z ww. formy wsparcia skorzystało łącznie 8 studentów studiów stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*.

Ilość studentów kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne biorących udział w stażach w zależności od rodzaju studiów			
	Edycja I	Edycja II	Edycja III
SP-CBW	0	1	0
SP-BW	2	0	1
SD-BW	3	0	1
Razem	5	1	2

Wsparcie studentów w działalności naukowej odbywa się także poprzez włączanie ich w prace naukowe w ramach:

- zespołów badawczych pod kierunkiem kadry badawczo-dydaktycznej, np. "Analiza czynników determinujących ryzyko operacyjne podczas użytkowania Systemów Bezzałogowych Statków Powietrznych w ratownictwie i ochronie ludności - perspektywa modelu 5P" – 3 studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*;
- międzynarodowych projektów badawczych, np. "SILVANUS" Zintegrowana Technologiczno-Informacyjna Platforma do Zarządzania Pożarem Lasu Horyzont 2020 Green Deal – 5 studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*.

Studenci Akademii Pożarniczej mogą skorzystać z różnych form wsparcia finansowego lub ulg. Studenci, którzy osiągają wysokie wyniki w nauce mają możliwość złożenia wniosków o przyznanie stypendium ministra, stypendium rektora lub wniosku o zniżkę lub zwolnienie z całości lub części opłat za świadczone usługi edukacyjne. Studenci w trudnej sytuacji materialnej mają możliwość ubiegania się o stypendium socjalne, zapomogi oraz zwolnienie lub odroczenie terminu płatności opłaty za świadczone usługi edukacyjne. Wnioskowanie odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie stypendiów ministra właściwego do spraw

wewnętrznych przyznawanych studentom za znaczące osiągnięcia naukowe lub sportowe (Zał. Nr 8.4), Regulaminie świadczeń dla studentów APOż wprowadzonym Zarządzeniem Nr 48/2023 Rektora-Komendanta Akademii Pożarniczej z dnia 29 września 2023 r. (Zał. Nr 8.1) oraz Szczegółowych zasadach pobierania opłat za usługi edukacyjne oraz tryb i warunki zwalniania w całości lub w części z tych opłat w SGSP wprowadzonych Uchwałą Nr 21/05/2023 Senatu Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 24 maja 2023 r. zmieniającą uchwałę w sprawie szczegółowych zasad pobierania opłat za usługi edukacyjne oraz trybu i warunków zwalniania w całości lub w części z tych opłat (Zał. Nr 8.6). Studenci ze szczególnymi potrzebami mogą wnioskować o przyznanie stypendium dla osób niepełnosprawnych lub przyznanie wsparcia związanego ze stworzeniem warunków niezbędnych do pełnego udziału w procesie kształcenia, np.: zwiększenie dodatkowej absencji, wydłużenie czasu egzaminu lub wypożyczenie sprzętu specjalistycznego (zgodnie z Zarządzeniem Nr 10/17 Rektora-Komendanta Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 2 marca 2017 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu przyznawania wsparcia oraz dysponowania środkami dotacji na zadania związane ze stwarzaniem studentom będącym osobami niepełnosprawnymi warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia (Zał. Nr 8.2)).

W roku akademickim 2023/2024 za znaczące osiągnięcia naukowe stypendium ministra otrzymało siedmiu studentów APOż, w tym trzech studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Wielu studentów otrzymało także stypendium rektora (19 studentów) oraz pobiera stypendium socjalne (12 studentów), co niewątpliwie wpływa na poprawę sytuacji materialnej studentów i możliwość skupienia się głównie na działalności naukowej i badawczej. Studenci pobierają także stypendia dla osób niepełnosprawnych oraz w sytuacjach losowych korzystają z zapomóg. Do dyspozycji studentów jest także Dom Studencki Akademii Pożarniczej, który zlokalizowany jest przy ul. Fałęckiej 9/11 w Warszawie.

8.5. Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej

Studenci mają dostęp do informacji o istniejących w Uczelni formach wsparcia, między innymi takich jak: świadczenia, kredyty studenckie, wsparcie dla studentów z niepełnosprawnościami poprzez dedykowaną zakładkę student na stronie internetowej Uczelni (<https://www.apoz.edu.pl/student>) oraz stały kontakt osobisty, telefoniczny bądź mailowy z pracownikami Działu Spraw Studenckich i Dziekanatu APOż. W procesie uczenia się studenci są wspierani przez prowadzących zajęcia w formie indywidualnych konsultacji na dyżurach oraz wsparcie opiekunów roczników. Ciągłe wsparcie studentom z potrzebami oferowane jest przez Koordynatora ds. osób z niepełnosprawnościami, pracowników Działu Spraw Studenckich, Dziekanatu oraz pracowników Pracowni Psychologicznej.

W pierwszych dniach października każdego roku akademickiego dla studentów pierwszego roku organizowane jest spotkanie informacyjne z władzami Uczelni, Samorządem Studenckim oraz pracownikami Dziekanatu i Działu Spraw Studenckich. Podczas spotkania poruszane są między innymi zagadnienia dotyczące funkcjonowania w Uczelni, form wsparcia oraz działających w Uczelni kół, sekcji naukowych i sportowych.

Od roku akademickiego 2022/2023, wychodząc naprzeciw potrzebom studentów, w systemie USOS został uruchomiony moduł stypendia, dzięki któremu, studenci mają możliwość zarejestrowania i wygenerowania do wydruku podań o świadczenia (stypendium rektora, stypendium socjalne, stypendium dla osób niepełnosprawnych lub zapomogę). Katalog oferowanych przez moduł stypendia funkcjonalności jest aktywnie powiększany przez programistów APOż. W całym procesie związanym z wnioskowaniem studenci mogą liczyć na stałe, profesjonalne wsparcie ze strony pracowników Działu Spraw Studenckich. Prowadzone są akcje informacyjne mające na celu przedstawienie studentom

oferty wsparcia z jakiej mogą skorzystać, tj. dedykowane wydarzeniom dyżury pracowników Działu Spraw Studenckich, plakaty rozwieszone na terenie Uczelni, informacje w mediach społecznościowych Uczelni i Samorządu Studenckiego, przesyłanie wiadomości mechanizmem masowym na skrzynki mailowe studentów, bezpośredni kontakt ze starostami grup i członkami Samorządu Studenckiego.

Sposoby rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów w różnych sprawach są uregulowane w obowiązujących regulaminach. Studenci są wspierani w indywidualnych sprawach także przez opiekunów roczników.

Regulacje dotyczące procedury przyznawania świadczeń dla studentów, w tym stypendiów lub zakwaterowania i wyżywienia, jak również przyznawania odznaki „Wzorowy Student APOż”, realizacji wolontariatu, czy działalności kół i sekcji naukowych i sportowych wynikają z zapisów obowiązujących regulaminów.

Obsługa administracyjna studentów odbywa się z wykorzystaniem funkcjonującego w Uczelni systemu USOSweb oraz SONDA. Studenci mają możliwość za pośrednictwem tych narzędzi np. wygenerować wniosek o świadczenie lub sprawdzenia planu zajęć. Każda ze zgłoszonych przez studentów spraw jest realizowana sprawnie i z pełnym zaangażowaniem pracowników Działu Spraw Studenckich, pracowników Dziekanatu, Koordynatora ds. osób niepełnosprawnych, Koordynatorów ds. programu ERASMUS+. Pracownicy zajmujący się obsługą administracyjną studentów posiadają wykształcenie wyższe i ciągle podnoszą swoje kompetencje.

8.6. Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasady reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom

Studenci Akademii Pożarniczej odbywają obowiązkowe i przewidziane programem studiów szkolenie z bezpieczeństwa i higieny pracy. Szkolenie BHP odbywa się w formie e-learningowej i musi być zrealizowane przez każdego studenta pierwszego roku studiów pierwszego i drugiego stopnia.

W Akademii Pożarniczej obowiązuje Standard antydyskryminacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 78/2023 Rektora-Komendanta Akademii Pożarniczej z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia Standardu antydyskryminacyjnego Akademii Pożarniczej (Zał. Nr 8.3). Przestrzeganie Standardu dotyczy w szczególności procesów związanych z: rekrutacją pracowników i studentów, kształceniem studentów i studentek oraz kadry naukowej, badaniem i współpracą naukową, upowszechnianiem i pomnażaniem osiągnięć nauki, kultury i techniki, współpracą ze społecznościami lokalnymi, zarządzaniem Akademią, działaniami marketingowymi i promocyjnymi, działalnością na rzecz osób studiujących oraz zarządzaniem zasobami ludzkimi.

W APOż obowiązuje procedura antymobbingowa i antydyskryminacyjna stosowana w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej. W Uczelni działa także Komisja ds. przeciwdziałania naruszeniom w relacjach w społeczności akademickiej oraz Komisja ds. etyki badań naukowych z udziałem ludzi. Wprowadzona została także „Regulacja przeciwdziałaniu przemocy i równego traktowania w Akademii Pożarniczej” stanowiąca załącznik do Zarządzenia Nr 78/2023 Rektora--Komendanta Akademii Pożarniczej z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia Standardu antydyskryminacyjnego Akademii Pożarniczej (Zał. Nr 8.8).

8.7. Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi

Ważnym aspektem mającym wpływ na rozwój akademicki i społeczny studentów APOż jest ciągła współpraca pracowników naukowych i administracyjnych Uczelni z samorządem studentów

i organizacjami studenckimi działającymi w Uczelni, takimi jak: koła, sekcje naukowe, sekcje sportowe. Współpraca obejmuje głównie opiniowanie i konsultowanie dokumentów dotyczących spraw studenckich. Studenci zabierają także głos w sprawach dotyczących świadczeń, są członkami zespołów i rad działających w Uczelni. Przedstawiciele Samorządu Studenckiego włączeni są corocznie w organizację „Dnia Otwartego” w Akademii Pożarniczej oraz często uczestniczą w promocji Uczelni poprzez udział np. w różnego rodzaju targach krajowych i międzynarodowych.

Corocznie spośród kadry dydaktycznej studenci w drodze plebiscytu, organizowanego przez Samorząd Studencki, wybierają „Najsympatyczniejszego wykładowcę” i „Najsympatyczniejszego prowadzącego ćwiczenia”. Od roku akademickiego 2023/2024 studenci wybierają także „Najlepszego Pracownika Akademii Pożarniczej”. Nagrodzeni tym tytułem otrzymują statuetki i dyplomy podczas obchodów „Dnia Podchorążego”, który jest świętem wszystkich studentów i podchorążych Akademii Pożarniczej. APOż pozostaje otwarta na opinie studentów i organizacji studentów, utartą praktyką są regularne spotkania Samorządu studenckiego z Władzami Wydziału celem omówienia bieżących spraw wynikających z funkcjonowania Uczelni, jak również kierunków oczekiwanych zmian.

8.8. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, ocena i doskonalenie systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również ocena kadry wspierającej proces kształcenia, a także udział w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów.

Pracownicy komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za obsługę administracyjną studentów oraz cała kadra wspierająca proces kształcenia stale podnoszą swoje kompetencje, uczestnicząc w szkoleniach i kursach rozwijających umiejętności społeczne oraz kompetencje szczególnie potrzebne przy współdziałaniu i wspieraniu studentów. Władze Wydziału oraz kierownicy komórek wspierających studentów stale monitorują doskonalenie zawodowe swoich pracowników, zgodnie z zapisami Zarządzenia Nr 22/12 Rektora-Komendanta Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie studenckiej ankiety oceny nauczyciela akademickiego dotyczącej wypełnienia obowiązków dydaktycznych (Zał. Nr 8.7) oraz Zasad organizacji doskonalenia zawodowego w Państwowej Straży Pożarnej (Zał. Nr 8.9).

W roku akademickim 2023/2024 kadra kierownicza, administracyjna oraz naukowo-dydaktyczna przeszła cykl szkoleń dotyczących obsługi studentów oraz zachowań w stosunku do studentów, szczególnie studentów z niepełnosprawnościami. Szkolenia odbyły się w ramach realizowanego w APOż projektu „Kompleksowy Program dostępności SGSP w Warszawie” nr POWR.03.05.00-00-A035/21 (Uczelnia Dostępna III).

Szkolenia pokazały, że niepełnosprawność nie wyklucza człowieka z udziału w życiu społecznym. Nauczyły dostrzegać w osobie z niepełnosprawnością człowieka. Trenerzy zgodnie powtarzali, że niepełnosprawność to tylko cecha człowieka, która może go wyróżniać z otoczenia, a w przypadku dobrania właściwego wsparcia student z niepełnosprawnością będzie sobie radził na takim samym poziomie jak student pełnosprawny. Poprzez udział w szkoleniach pracownicy nauczyli się jak niwelować bariery stojące na drodze osób z niepełnosprawnościami. Tematyka zrealizowanych szkoleń:

1. Student ze spektrum autyzmu i innymi całościowymi zaburzeniami rozwojowymi w procesie dydaktycznym.
2. Student z niepełnosprawnością narządu wzroku w procesie dydaktycznym.
3. Student z niepełnosprawnością narządu słuchu, zaburzeniami głosu i mowy w procesie dydaktycznym.

4. Student z chorobą przewlekłą (choroby układu oddechowego i krążenia, pokarmowego, moczowo-płciowego i inne) w procesie dydaktycznym.
5. Student z niepełnosprawnością narządu ruchu i neurologiczną w procesie dydaktycznym.
6. student z zaburzeniami zdrowia psychicznego w procesie dydaktycznym.
7. Prowadzenie serwisów internetowych z zakresu ich dostępności dla osób niepełnosprawnych (w tym WCAG 2.1).
8. Podnoszenie świadomości o osobach niepełnosprawnych oraz obsługa on przez pracowników administracji, biblioteki i jednostek organizacyjnych obsługujących studentów.
9. Podnoszenie świadomości o osobach niepełnosprawnych przez kadrę zarządzającą.
10. Koordynator dostępności.
11. Komunikacja empatyczna dla kadry dydaktycznej, administracyjnej, zarządzająca.

W jedenastu szkoleniach wzięło udział blisko 100 osób - pracowników i funkcjonariuszy Akademii Pożarniczej, którzy mają bezpośredni lub pośredni kontakt ze studentami. Byli to nauczyciele akademicki, pracownicy Dziekanatu, Działu Spraw Studenckich i Biblioteki oraz strażacy z jednostki ratowniczo-gaśniczej. W spotkaniach chętnie uczestniczyli również pracownicy komórek odpowiedzialnych za administrowanie infrastrukturą uczelni oraz zajmujący się realizacją zakupów i inwestycji. Swoją świadomość w zakresie dostępności podniosła kadra zarządzająca Uczelnią i Wydziałem.

ZAŁĄCZNIKI DO KRYTERIUM 8

Numer załącznika	Nazwa załącznika
Załącznik 8.1	ZARZĄDZENIE NR 48/2023 REKTORA-KOMENDANTA AKADEMII POŻARNICZEJ z dnia 29 września 2023 r. w sprawie ustalenia Regulaminu świadczeń dla studentów Akademii Pożarniczej
Załącznik 8.2	ZARZĄDZENIE NR 10/17 REKTORA-KOMENDANTA SZKOŁY GŁÓWNEJ SŁUŻBY POŻARNICZEJ z dnia 2 marca 2017 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu przyznawania wsparcia oraz dysponowania środkami dotacji na zadania związane ze stwarzaniem studentom będącym osobami niepełnosprawnymi warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia
Załącznik 8.3	ZARZĄDZENIE NR 78/2023 REKTORA-KOMENDANTA AKADEMII POŻARNICZEJ z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia Standardu antydyskryminacyjnego Akademii Pożarniczej
Załącznik 8.4	ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie stypendiów ministra właściwego do spraw wewnętrznych przyznawanych studentom za znaczące osiągnięcia naukowe lub sportowe
Załącznik 8.5	ZARZĄDZENIE NR 59/2023 REKTORA-KOMENDANTA AKADEMII POŻARNICZEJ z dnia 30 października 2023 r. w sprawie ustalenia Regulaminu określającego zasady przyznawania oraz tryb nadawania i sposób noszenia odznaki „Wzorowy Student Akademii Pożarniczej” oraz ZARZĄDZENIE NR 67/2023 REKTORA-KOMENDANTA AKADEMII POŻARNICZEJ z dnia 20 listopada 2023 r. zmieniające Zarządzenie nr 59/2023
Załącznik 8.6	UCHWAŁA NR 21/05/2023 SENATU SZKOŁY GŁÓWNEJ SŁUŻBY POŻARNICZEJ z dnia 24 maja 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie szczegółowych zasad pobierania

	opłat za usługi edukacyjne oraz trybu i warunków zwalniania w całości lub w części z tych opłat
Załącznik 8.7	ZARZĄDZENIE NR 22/12 REKTORA-KOMENDANTA SZKOŁY GŁÓWNEJ SŁUŻBY POŻARNICZEJ z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie studenckiej ankiety oceny nauczyciela akademickiego dotyczącej wypełnienia obowiązków dydaktycznych
Załącznik 8.8	ZARZĄDZENIE NR 79/2023 REKTORA-KOMENDANTA AKADEMII POŻARNICZEJ z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia Strategii dostępności Akademii Pożarniczej
Załącznik 8.9	Zasady organizacji doskonalenia zawodowego w Państwowej Straży Pożarnej

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zaleca się udostępnianie wyników ankiet ewaluacyjnych studentom oraz wskazanie im realnych zmian/postępów wynikających z ich wypełniania.	Organizatorem ankiety ewaluacyjnej jest corocznie Samorząd Studencki APoż. Posiada on bezpośredni dostęp do wyników ankiety, jak również podejmuje decyzje związane z ich upowszechnieniem. O samych wynikach ankiet informowane są też osoby oceniane celem ewaluacji swojej pracy.
2.	Zaleca się rozważenie wprowadzenie elektronicznej platformy Wirtualnego Dziekanatu, co usprawniłoby proces rekrutacji, a także byłoby szybkim kanałem przekazywania informacji studentom.	Wykonano. W Uczelni wdrożono system USOS, IRK oraz stworzony przez pracowników system SONDA usprawniający zarządzanie procesem dydaktycznym.
3.	Zaleca się reaktywowanie Biura Karier w pełnym spektrum jego działalności.	Wykonano. Dostęp https://bk.apoz.edu.pl/

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

9.1. Zakres, sposoby zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach

Publiczny dostęp do informacji o programach studiów, warunkach ich realizacji i osiągniętych rezultatach gwarantuje sprawną komunikację między uczestnikami procesu kształcenia tj. studentami, wykładowcami, władzami wydziału oraz zespołem dziekanatu. Pełna i swobodna komunikacja odbywa się przede wszystkim za pośrednictwem systemów informatycznych uczelni oraz strony internetowej Akademii.

W APOż studenci posiadają jedno konto do wielu usług. Konto znajduje się na platformie Microsoft Azure i jest chronione nowoczesnymi technologiami oraz narzędziami sztucznej inteligencji przed niepożądanym dostępem przez osoby trzecie. Studenci za pomocą jednego loginu i hasła uzyskują dostęp do systemu USOS, do platformy Microsoft Teams, do platformy e-learningowej MOODLE, do portalu Biuro Karier oraz do portalu studenta w autorskim systemie APOż o nazwie SONDA.

Wiele uczelni zetknęło się z problemem ograniczeń USOS, który mimo swojej uniwersalności nie jest w stanie pokryć wszystkich ich specyficznych potrzeb. Uczelnie decydują się wówczas na pogodzenie się z brakiem funkcjonalności lub zwracają się do wydawcy USOS z prośbą o jej utworzenie lub modyfikują USOS lub też tworzą dodatkowy system. Wszystkie te rozwiązania mają swoje wady i zalety. W APOż zdecydowano się na ostatni wariant i wdrożono system SONDA, ściśle zintegrowany z USOS, w którym są procedowane procesy specyficzne dla naszej uczelni. Poprzez moduł "portal studenta" system SONDA udostępnia studentom funkcjonalności związane m.in. z płatnościami za studia, wyborami do samorządu, dystrybucją kodów QR dla studentów. Katalog oferowanych przez "portal studenta" funkcjonalności jest aktywnie powiększany przez programistów APOż.

Władze Akademii, kadra dydaktyczna oraz jednostki administracyjne, a w szczególności pracownicy dziekanatu wydziału, dbają o terminowe przekazywanie aktualnych informacji dotyczących toku studiów oraz całości procesu kształcenia studentom wydziału. Informacje dotyczące przebiegu studiów, stanu zaliczeń poszczególnych etapów, realizacji programu oraz osiągniętych wynikach student ma możliwość monitorować na bieżąco za pośrednictwem USOSweb będącego rozszerzeniem systemu USOS stanowiącym główny interfejs dla nauczycieli akademickich oraz studentów.

Niezbędne informacje przekazywane są za pomocą ogłoszeń publikowanych na stronie internetowej Akademii (<https://apoz.edu.pl>) w zakładce 'STUDENT'. Dotyczą one głównie zasad studiowania (np. wszelkie regulaminy, zasady płatności), organizacji studiów (np. plany i programy studiów, harmonogramy studiów), procesu kształcenia (np. karty przedmiotów, efekty uczenia się), form wsparcia (np. świadczenia, organizacje studenckie, portal Biuro Karier).

Pilne, krótkie komunikaty, wymagające szybkiego przekazania, przesyłane są mechanizmem masowym na skrzynki mailowe studentów oraz/lub umieszczane w „KOMUNIKATACH” widocznych dla zainteresowanych pod polem dynamicznej wyszukiwarki zajęć z systemu SONDA (<https://s.apoz.edu.pl/apoz/planeta>).

Jako uzupełnienie powyższego przepływu informacji, przed pomieszczeniami dziekanatu znajdują się tablice informacyjne służące zamieszczaniu tradycyjnych ogłoszeń w formie drukowanej.

Od sierpnia 2023 roku działa nowa strona internetowa APoż (<https://apoz.edu.pl/>), z poziomu zakładki Kandydat, osoby zainteresowane mogą zapoznać się z ofertą edukacyjną studiów pierwszego, drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich, studiów podyplomowych oraz innych form kształcenia. Przedstawione są tam oferowane rodzaje poziomy i kierunki studiów, opisane warunki rekrutacji, zasady i terminy rekrutacji na dane studia, zarys sylwetki absolwenta oraz przedstawione perspektywy zawodowe.

Akty prawne, zarządzenia Rektora-Komendanta, uchwały senatu, programy studiów dostępne są w Biuletynie Informacji Publicznej Akademii (<https://bip.apoz.edu.pl/>), a także, dla ułatwienia odnalezienia istotnych informacji dla studenta czy potencjalnego kandydata, odpowiednio podlinkowane na podstronach strony internetowej Akademii.

Najważniejsze wydarzenia z życia Akademii prezentowane są w Aktualnościach na stronie internetowej, a także w mediach społecznościowych:

- Strona internetowa – apoz.edu.pl, <https://apoz.edu.pl/category/aktualnosci/>;
- Facebook – <https://www.facebook.com/akademiapozarnicza/> (21 tysięcy polubień i 23 tysiące obserwujących);
- YouTube – www.youtube.com/@akademiapozarnicza (1,49 tys. Subskrybentów).

APoż organizuje również wydarzenia mające na celu poprawienie komunikacji i rozpowszechnianie informacji o uczelni. Dla przykładu, uroczyste inauguracje kolejnych lat akademickich oraz promocje oficerskie były transmitowane za pośrednictwem strony internetowej uczelni. Co roku organizowane są „dni otwarte” w APoż, które są wydarzeniem promocyjnym, w trakcie których prezentowana jest oferta edukacyjna Akademii, w tym kierunki oferowane na I i II stopniu studiów dla osób cywilnych i mundurowych oraz studia podyplomowe. Kadra dydaktyczna, administracyjna oraz studenci zachęcają potencjalnych kandydatów do podjęcia studiów na danych kierunkach.

W pierwszym dniu studiów, przed rozpoczęciem innych zajęć, studenci uczestniczą w lekcjach organizacyjnych, prowadzonych przez Dziekana, Prodziekanów z udziałem innych pracowników Akademii (dziekanatu, działu spraw studenckich, biblioteki, inspektora BHP, e-learningu), podczas której przekazywane są zasady studiowania, poruszania się po uczelni, korzystania z różnego rodzaju form wsparcia, korzystania z zasobów bibliotecznych, odbywania praktyk zawodowych, korzystania z systemów informatycznych oraz sposobów komunikowania i załatwiania spraw w dziekanacie.

9.2. Sposobów, częstości i zakresu oceny publicznego dostępu do informacji

Prowadzone jest monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości treści udostępnionych studentom, analizując jednocześnie ich potrzeby z ukierunkowaniem na usprawnianie procesów przepływu dokumentacji i ograniczaniem czasu potrzebnego studentom na realizowanie tychże procesów. Ocena jest dokonywana na bieżąco. Przyjmuje formę konsultacji władz wydziału z pracownikami dziekanatu, Samorządem Studenckim oraz studentami. Studenci mają zapewnioną możliwość bezpośrednich spotkań oraz rozmów z Dziekanem i Prodziekanami. Mają możliwość zgłaszania ewentualnych uwag i spostrzeżeń.

W odniesieniu do strony internetowej i mediów społecznościowych, udostępniane są zespołowi redakcyjnemu, odpowiedzialnemu za publikowanie treści w Internecie, raporty kwartalne, obrazujące zasięgi – aktywność obserwujących media społecznościowe, liczbę wyświetleń, liczbę obserwujących oraz interakcje.

W Akademii funkcjonuje koordynator dostępności, mający w zakresie swoich działań dbanie o dostępność komunikacyjno - informacyjną co przekłada się na posiadanie przez Uczelnię strony www zgodnej ze standardami WCAG, na której zainstalowano aplikację wideo tłumacza online PJM. Dodatkowo zadbano o częściowe (z racji stałych prac podnoszących dostępność) oznakowanie przestrzeni dla osób z niepełnosprawnością wzroku (w tym tabliczki oraz plany tyflograficzne) wraz z instalacją systemu totopoint ułatwiającego lokalizację na terenie uczelni. Oba działania (oznakowanie oraz system) będą systematycznie rozbudowywane.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń wymienionych w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę	

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów.

10.1. Sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów

Wewnętrzny system ds. jakości kształcenia (WSJK) na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* wchodzi w skład systemu zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa i Ochrony Ludności oraz Uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia (przyjętego zarządzeniem nr 46/18 Rektora-Komendanta SGSP z dnia 26 września 2018 r. w sprawie wprowadzenia uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia w SGSP (Zał. Nr 10.1)) i obejmuje między innymi zapewnienie łączności nauczania z badaniami naukowymi, powiązanie obszarów kształcenia z potrzebami społecznymi, zwiększenie podmiotowości studentów w procesie kształcenia oraz podnoszenie jakości procesu dydaktycznego. Elementami systemu wydziałowego są misja i polityka Uczelni, które określają cele, strategię zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia, instytucjonalne umocowanie i struktura organizacyjna, dokumenty jakości kształcenia, w tym system badań ankietowych. System zapewniania jakości kształcenia jest narzędziem służącym do realizacji polityki jakości kształcenia, obowiązującej w APOż, przyjętej za sprawą uchwały nr 53/11/2019 Senatu SGSP z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie wprowadzenia uczelnianej polityki jakości kształcenia (Zał. Nr 10.2).

Na strukturę uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia, określoną w § 2 ust. 2 zarządzenia nr 46/18 (Zał. Nr. 10.1), korygowaną w wyniku zmiany struktury szkolnictwa wyższego, w tym również reorganizacji APOż, składają się dwa poziomy:

- poziom uczelniany, który stanowią:
  - Prorektor do spraw Kształcenia i Studentów;
  - Stała komisja senacka do spraw kształcenia, pełniąca funkcję uczelnianej komisji do spraw zapewniania jakości kształcenia;
- poziom wydziałowy, który stanowią:
  - prodziekani właściwi dla poszczególnych kierunków studiów
  - komisje stałe działające przy radzie wydziału, realizujące zadania przewidziane dla wydziałowych komisji do spraw zapewniania jakości kształcenia, w tym:
    - stała komisja do spraw jakości i programów studiów,
    - stała komisja do spraw oceny tematów i zakresów prac dyplomowych oraz zasad dyplomowania;
  - rada wydziału, czyli Rada Wydziału (do 1 października 2023)/ Kolegium Dziekańskie (od 1 października 2023).

Wraz z wyborem Senatu SGSP na kadencję 2020-2024 funkcję uczelnianej komisji do spraw zapewniania jakości kształcenia realizuje stała komisja senacka do spraw kształcenia. Komisja ta została powołana po raz pierwszy uchwałą nr 05/02/2021 Senatu SGSP z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie powołania stałych komisji senackich na kadencję 2020-2024 (Zał. Nr. 10.3) W § 3 ust. 1 tejże uchwały ustalono zakres zadań przewidzianych dla wspomnianej komisji. Skład osobowy stałej komisji do spraw kształcenia ustalono uchwałą nr 15/04/2021 Senatu SGSP z dnia 22 kwietnia 2021 r. (Zał. Nr. 10.4), natomiast uchwałą nr 18/05/2021 Senatu SGSP z dnia 20 maja 2021 r. wyznaczono przewodniczącego stałej komisji senackiej do spraw kształcenia oraz zatwierdzono regulamin tej komisji. (Zał. Nr. 10.5). W związku z przyjęciem we wrześniu 2023 r. nowego Statutu Akademii Pożarniczej składy komisji został określony ponownie uchwałą nr 45/12/2023 Senatu Akademii Pożarniczej z dnia 13 grudnia 2023 r.

w sprawie określenia składu osobowego i wyznaczenia przewodniczącego stałej komisji senackiej do spraw kształcenia na kadencję 2020-2024 Senatu Akademii Pożarniczej (Zał. Nr. 10.6).

Działania związane z wprowadzeniem i funkcjonowaniem WSJK koordynuje na poziomie Wydziału Dziekan. Ramy funkcjonowania dotychczasowego, wewnętrznego systemu jakości kształcenia, stanowi struktura organizacyjna WIBiOL. Kluczową rolę ogywają w niej władze dziekańskie, do 1 października 2023 r. Rada Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa i Ochrony Ludności (RWiBiOL), po 1 października 2023 – Kolegium Dziekańskie oraz dziekanat. Do kompetencji władz dziekańskich należy koordynacja i nadzór nad wszystkimi działaniami związanymi z organizacją procesu dydaktycznego, w tym w szczególności współpraca z Samorządem studentkim w zakresie organizacji i przeprowadzania ankietyzacji oraz wyznaczenia opiekunów roku, współpraca z kierownikami katedr w zakresie dokonywania oceny pracowników i hospitacji zajęć dydaktycznych oraz analizy jej wyników, informowanie RWiBiOL o wynikach ankietyzacji pracowników, przygotowanie propozycji instrumentów dotyczących jakości kształcenia.

RWiBiOL była uprawniona do tworzenia komisji stałych i doraźnych. RWiBiOL powołała dwie takie komisje, a mianowicie:

- stałą komisję do spraw jakości i programów studiów – powołaną uchwałą nr 4/2019 Rady WIBiOL SGSP z dnia 6 listopada 2019 r, zmienioną uchwałą nr 3/2021 Rady WIBiOL SGSP z dnia 18 stycznia 2021 r. (Zał. Nr. 10.7);
- stałą komisję do oceny tematów i zakresów prac dyplomowych oraz zasad dyplomowania na kierunku studiów Inżynieria bezpieczeństwa oraz kierunku studiów Bezpieczeństwo wewnętrzne – powołana uchwałą nr 5/2019 Rady WIBiOL SGSP z dnia 6 listopada 2019 r, zmienioną uchwałą nr 4/2021 Rady WIBiOL SGSP z dnia 18 stycznia 2021 r. (Zał. Nr. 10.8);

W procesie zapewnienia jakości kształcenia oraz bieżącej kontroli procesu kształcenia w Uczelni, ważną rolę pełnią hospitacje zajęć dydaktycznych. Zasadniczym celem hospitacji jest analiza merytoryczna poprawności realizowanych treści, stosowanych metod dydaktycznych i weryfikacji założonych dla przedmiotu efektów uczenia się. Hospitacje mają motywować pracowników do dbałości o wysoką jakość prowadzonych zajęć. W ramach realizacji hospitacji w SGSP, dopuszcza się realizację dwóch rodzajów hospitacji: hospitacje planowane - mające charakter doradczo-doskonalący, realizowane według semestralnego planu hospitacji; oraz hospitacje interwencyjne – mające charakter kontrolno-oceniający, realizowane w przypadku pojawienia się sygnałów o nieprawidłowości w prowadzeniu zajęć. Szczegółowe zasady realizacji hospitacji w SGSP określa zarządzenie nr 103/2020 Rektora - Komendanta Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie hospitacji zajęć dydaktycznych (Zał. Nr 10.9).

Instrumentami oceny i doskonalenia jakości kształcenia w ww. zakresie ankiety i okresowe oceny pracowników. Na wewnętrzny system jakości kształcenia składa się także z informatyzowana obsługa studentów, którą zapewniają system USOS. WSJK wykorzystuje mechanizmy formalne (wyniki hospitacji, ankiet studenckich) do kształtowania działań projakościowych związanych z kadrą w Katedrach uwzględniając w sprawozdaniach, jeśli zachodzi konieczność, zalecenia dla Dziekana i kierowników Katedr w sprawach polityki kadrowej.

10.2. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

Zasady tworzenia i zaprzestania prowadzenia studiów w APOż określone są zarządzeniem nr 73/2022 Rektora-Komendanta Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 05 grudnia 2022 r. w sprawie tworzenia studiów i zaprzestania prowadzenia studiów w Szkole Głównej Służby Pożarniczej (Zał. Nr. 10.10). Zarządzenie wskazuje, że osobą składającą wniosek o utworzenie studiów jest Dziekan, ustala zawartość wniosku o utworzenie studiów, procedurę przyjmowania programu studiów i wytyczne dot. recenzji. Studia w APOż każdorazowo tworzone są przez Rektora-Komendanta po ustaleniu programu studiów przez Senat APOż. Każdorazowa ewaluacja programu studiów wymaga podjęcia uchwały senatu w zakresie ustalenia nowego programu studiów.

Z formalnego punktu widzenia w projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowe przeglądy programów kształcenia, zwane w dalszej części procesami ewaluacji programów kształcenia, zaangażowane są władze Wydziału, kierownicy Katedr oraz każdorazowo zespoły zadaniowe powołane w celu ewaluacji programów studiów.

10.3. Sposoby i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródeł informacji wykorzystywanych w tych procesach

Kierownicy Katedr oraz Prodziekan na bieżącego monitorują oraz dokonują okresowych przeglądów programu studiów na ocenianym kierunku.

Programy kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* to dokumenty poddawane bieżącej weryfikacji ich adekwatności względem współczesnych uwarunkowań bezpieczeństwa wewnętrznego w Polsce, dobrych praktyk zagranicznych, korespondowania ze współczesnymi trendami zmian w otoczeniu geopolitycznym, militarnym, społecznym i gospodarczym, jak również spójności co do proponowanych form, metod, narzędzi i treści kształcenia.

Proces ewaluacji programów kształcenia odbywa się nie rzadziej niż raz na cykl studiów, biorąc pod uwagę wyniki oceny osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także spostrzeżenia nabyte w toku rozmów z interesariuszami zewnętrznymi (przedstawicielami potencjalnych pracodawców) oraz interesariuszami wewnętrznymi (studentami i nauczycielami akademickimi Wydziału). Ostatnie zmiany w programie kształcenia podjęte zostały uchwałą nr 13/06/2022 Senatu Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 22 czerwca 2022 roku w sprawie ustalenia programu stacjonarnych i niestacjonarnych studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku "Bezpieczeństwo Wewnętrzne" (Zał. Nr 10.11).

10.4. Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku

Osiągnięcie efektów kształcenia odbywa się zgodnie z zasadami i w zakresie określonym w poszczególnych kartach przedmiotów. Nauczyciel akademicki jest zobowiązany przekazać właściwe informacje studentom podczas pierwszej godziny zajęć w ramach danego przedmiotu dydaktycznego. Dodatkowo, wszystkie karty przedmiotów są udostępniane studentom do wglądu w sekretariacie Dziekana WIBiOL. Istnieje również możliwość ich pobrania w formacie PDF ze strony internetowej Wydziału. Stosowane skale ocen, stosowane metody wyrażania osiągnięć studenta zgodnie z Europejskim Systemem Akumulacji i Transferu Punktów (ECTS) oraz przenoszenie i uznawanie zajęć zaliczonych przez studenta, sposób informowania studentów o uzyskanych wynikach egzaminów i zaliczeń, zakres i warunki prowadzenia zajęć dydaktycznych, sprawdzianów wiedzy lub umiejętności,

warunki przeprowadzania egzaminu komisyjnego (w tym skład komisji przeprowadzającej egzamin komisyjny oraz formy tego egzaminu, z uwzględnieniem udziału w egzaminie obserwatora wskazanego przez studenta) i egzaminów dyplomowych oraz przygotowywania prac dyplomowych, warunki dopuszczenia do egzaminu dyplomowego i składania tego egzaminu oraz sposób obliczania ostatecznego wyniku studiów, tryb przeprowadzania, na wniosek studenta lub promotora, otwartego egzaminu dyplomowego, a także warunki ukończenia studiów zostały szczegółowo określone w Regulaminie studiów w Szkole Głównej Służby Pożarniczej. Istotnym narzędziem określenia oceny osiągnięcia efektów kształcenia przez studentów są przeprowadzane po zakończeniu każdego cyklu zajęć dydaktycznych anonimowe ankiety oceny nauczycieli. Zgodnie z zapisami Statutu APOż treść ankiety opracowuje Prorektor do spraw naukowo-dydaktycznych i studenckich w porozumieniu z samorządem studenckim. Za przeprowadzenie badania ankietowego wśród studentów i pisemne przedłożenie wyników oceny Dziekanowi albo Prorektorowi do spraw naukowo-dydaktycznych i studenckich jest odpowiedzialny Samorząd studencki. Do przeprowadzenia ankiety jest wykorzystywane narzędzie informatyczne skonstruowane w taki sposób by z jednej strony ułatwić i zautomatyzować cały proces, z drugiej strony by w pełni zapewnić anonimowość ankiety. Wyniki ankiet są każdorazowo indywidualnie, za pośrednictwem Dziekanów lub Prorektora ds. naukowo-dydaktycznych i studenckich, przekazywane do pracowników dydaktycznych i naukowo-dydaktycznych prowadzących właściwe zajęcia, w celu wskazania obszarów, w których wymagana jest poprawa.

10.5. Zakres, formy udziału i wpływu interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów

Na proces doskonalenia programu kształcenia składały się konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi, w tym ze studentami. Przedmiotowy zakres obejmował cały program kształcenia oraz tematykę prac dyplomowych. W ramach konsultacji wewnętrznych z nauczycielami akademickimi WIBiOL przesłano kwestionariusz odnoszący się do takich kwestii, jak zmiany semestru realizacji przedmiotów, ich wymiarów godzinowych, a także właściwego łączenia, usuwania i dodawania do programu kształcenia. Interesariusze zewnętrzni mieli możliwość wyrażenia opinii na temat aktualnych trendów rozwojowych w przedmiocie kierunku studiów, zagadnień kluczowych z perspektywy przygotowania studenta do pracy zawodowej oraz interesującej ich tematyki prac dyplomowych. W rezultacie konsultacji dokonano zmian w programie kształcenia. Za przykład może posłużyć wprowadzenie nowych specjalizacji oraz nowych przedmiotów kształcenia zgodnie z oczekiwaniami interesariuszy zewnętrznych opisanymi szerzej w rozdziale 1.3.

Ponadto interesariusze zewnętrzni mieli wpływ na realizację programu kształcenia poprzez organizowanie studentom praktyk zawodowych. Ogólny wykaz grup interesariuszy w przedmiotowym kontekście ujęto w Kryterium 6 niniejszego Raportu samooceny.

Samorządowi studenckiemu umożliwiono w drodze konsultacji określenie najważniejszych, nieuwzględnionych i zbędnych zagadnień definiujących treści kształcenia, a także sposobów podnoszenia atrakcyjności zajęć w ramach opiniowanego Kierunku studiów. Dodatkowo, na prośbę przedstawiciela Samorządu studenckiego upubliczniono na stronie internetowej Uczelni karty przedmiotów realizowanych na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* (<https://www.apoz.edu.pl/karty-przedmiotow>).

Studentom umożliwiono także nakreślanie interesującej ich tematyki prac dyplomowych w ramach konsultacji z nauczycielami akademickimi WIBiOL mogącymi piastować funkcje promotorów. Wykazy

tematyki prac dyplomowych upubliczniono na stronie internetowej Uczelni (<https://www.apoz.edu.pl/tematy-prac-dyplomowych>).

ZAŁĄCZNIKI DO KRYTERIUM 10

Numer załącznika	Nazwa załącznika
Załącznik 10.1	Zarządzenie nr 46/18 Rektora-Komendanta SGSP z dnia 26 września 2018 r. w sprawie wprowadzenia uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia w SGSP
Załącznik 10.2	Uchwała nr 53/11/2019 Senatu SGSP z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie wprowadzenia uczelnianej polityki jakości kształcenia
Załącznik 10.3	Uchwała nr 05/02/2021 Senatu SGSP z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie powołania stałych komisji senackich na kadencję 2020-2024
Załącznik 10.4	UCHWAŁA NR 15/04/2021 SENATU SZKOŁY GŁÓWNEJ SŁUŻBY POŻARNICZEJ w sprawie określenia składu osobowego stałej komisji senackiej do spraw kształcenia na kadencję 2020-2024.
Załącznik 10.5	UCHWAŁA NR 18/05/2021 SENATU SZKOŁY GŁÓWNEJ SŁUŻBY POŻARNICZEJ w sprawie wyznaczenia przewodniczącego stałej komisji senackiej do spraw kształcenia na kadencję 2020-2024 oraz zatwierdzenia regulaminu tej komisji
Załącznik 10.6	Uchwała nr 45/12/2023 Senatu Akademii Pożarniczej z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie określenia składu osobowego i wyznaczenia przewodniczącego stałej komisji senackiej do spraw kształcenia na kadencję 2020-2024 Senatu Akademii Pożarniczej
Załącznik 10.7	Uchwała nr 4/2019 Rady WIBiOL SGSP z dnia 6 listopada 2019 r, w sprawie ustalenia składu stałej komisji o spraw jakości i programów studiów (z późn zm.)
Załącznik 10.8	Uchwała nr 5/2019 Rady WIBiOL SGSP z dnia 6 listopada 2019 r. w sprawie powołania stałej Komisji do spraw oceny tematów i zakresów prac dyplomowych oraz zasad dyplomowania dla kierunku studiów inżynieria bezpieczeństwa oraz kierunku studiów bezpieczeństwo wewnętrzne
Załącznik 10.9	Zarządzenie nr 103/2020 Rektora - Komendanta Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie hospitacji zajęć dydaktycznych
Załącznik 10.10	Zarządzenie nr 73/2022 Rektora-Komendanta Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 05 grudnia 2022 r. w sprawie tworzenia studiów i zaprzestania prowadzenia studiów w Szkole Głównej Służby Pożarniczej
Załącznik 10.11	Uchwała nr 13/06/2022 Senatu Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 22 czerwca 2022 roku w sprawie ustalenia programu stacjonarnych i niestacjonarnych studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku "Bezpieczeństwo Wewnętrzne"

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zaleca się zintensyfikowanie nadzoru nad systematycznym weryfikowaniem kart przedmiotowych.	Odpowiedź umieszczona w kryterium 2.

2.	Zaleca się weryfikację jakości pracy opiekunów prac dyplomowych oraz wprowadzenie ich regularnych szkoleń.	Odpowiedź w kryterium 2.
3.	Zaleca się rozważenie uwspółcześnienia systemu informatycznego uczelni, rozszerzając go o system wirtualny dziekanat.	W przedmiotowym okresie czasu został wprowadzony do Uczelni system USOS, który jest już w całości wdrożony. Dodatkowo ciągle rozwijany i wspierany jest system SONDA budowany przez pracowników/nauczycieli akademickich Uczelni, którzy dostosowują go do aktualnych potrzeb, analiz itp. Skutkuje to aktualnym posiadaniem w uczelni systemu do planowania, realizacji i rozliczania godzin dydaktycznych, który w skali kraju jest jednym z najbardziej drobiazgowych i zaawansowanych systemów.
4.	Zaleca się wykorzystanie opinii absolwentów o przydatności (osiąganych w ramach studiów na ocenianym kierunku) efektów kształcenia w środowisku pracy, do doskonalenia programu kształcenia.	W ramach aktualizacji programu studiów dokonano cyklu spotkań ze studentami kierunku BW celem poznania ich oczekiwań względem programu, treści kształcenia itp. Dodatkowo część studentów studiów drugiego stopnia (absolwenci studiów pierwszego stopnia), którzy podjęli zatrudnienie w zawodzie dawało wartościowe wskazówki dot. przydatności niektórych umiejętności w pracy zawodowej. W związku z tym na studiach drugiego stopnia pojawiła się specjalność Analityk Bezpieczeństwa.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) uzyskanie uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora oraz doktora habilitowanego w dyscyplinie nauk o bezpieczeństwie, 2) prężnie rozwijająca się kadra naukowo-dydaktyczna, 3) liczny udział w konferencjach międzynarodowych, publikacjach zagranicznych, stażach naukowych krajowych i zagranicznych; 4) realizacja badań w środowisku międzynarodowym pozwalająca pozyskiwać najnowszą wiedzę, osiągnięcia i trendy rozwojowe w reprezentowanej dziedzinie naukowej z udziałem studentów kierunku BW 5) aktualizowanie oferty dydaktycznej z uwzględnieniem potrzeb i trendów środowiska zewnętrznego (opinie przyszłych pracodawców i partnerów społeczno-technologicznych) 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) malejąca liczba studentów kontynuujących studia na studiach drugiego stopnia, 2) mała ogólna liczba studentów, a co za tym idzie proporcjonalnie niska liczba osób prowadzących zajęcia na kierunku, 3) brak wyraźniejszego systemu motywacyjnego premiującego jakość i efektywność nauczania i efektów naukowych, 4) niewystarczające wsparcie finansowe młodej kadry w zakresie internacjonalizacji, 5) niewystarczające wykorzystanie potencjału naukowo-badawczego podczas realizowanych zajęć
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) powiększający się i coraz bardziej atrakcyjny rynek pracy dla absolwentów studiów w związku z pojawiającymi się nowymi zagrożeniami w sferze bezpieczeństwa, 2) rozwój kadry dydaktycznej poprzez nabywanie wiedzy, umiejętności i doświadczenia we wspólnych szkoleniach, ćwiczenia i działaniach podejmowanych wraz z PSP, administracją publiczną i innymi podmiotami bezpieczeństwa, 3) pozyskanie zewnętrznych funduszy na rozwój infrastruktury dydaktycznej - budowę nowego obiektu wraz z infrastrukturą badawczo-dydaktyczną oraz modernizację i rozbudowę bazy poligonowej, 4) utworzenie OSP APOŻ, w perspektywie uatrakcyjnienia oferty edukacyjnej w ramach nowej specjalizacji na kierunku BW, 5) współpraca międzynarodowa w zakresie wymiany studentów i kadry dydaktycznej i naukowej, 6) nowe specjalności dostosowane do potrzeb rynku pracy. 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) brak wyraźnej perspektywy poprawy podstawowego systemu motywacji płacowej na uczelniach wyższych, jego przewidywalności i trwałości, 2) liczba kandydatów ekonomicznie nieuzasadniająca uruchomienie wybranych formy studiów w związku z nieatrakcyjnym płacowo rynkiem pracowniczym w obszarze bezpieczeństwa. 3) zmieniające się otoczenie bezpieczeństwa i zagrożeń dla bezpieczeństwa wewnętrznego mogą powodować konieczność ciągłego dostosowywania programów nauczania zaburzając ich ciągłość.

KOMENTARZ:

Zwiększenie atrakcyjności kierunku studiów *bezpieczeństwo wewnętrzne* może być osiągnięte poprzez różne strategie i działania. Doświadczenie ostatnich dwóch lat pokazało, że bieżąca aktualizacja programu nauczania jest zdecydowanie dużym atutem. Dobrą praktyką, którą należy podtrzymywać w przyszłości jest uaktualnianie i uatrakcyjnianie programu nauczania w ramach prac zespołu złożonego zarówno z kadry dydaktycznej, potencjalnych przyszłych pracodawców, ekspertów branżowych, jak i studentów i absolwentów. Dzięki takim działaniom, można uchwycić najnowsze trendy, technologie i wyzwania związane z bezpieczeństwem wewnętrznym, ale co najważniejsze uatrakcyjnić formy przekazu i wdrożyć więcej aktywizujących metod dydaktycznych. Innowacyjne metody nauczania: wykorzystujące liczne symulacje, gry edukacyjne czy projekty praktyczne, zdecydowanie może zachęcić obecnych studentów, zwłaszcza tych, którzy preferują interaktywne i praktyczne podejście do nauki, a w efekcie sprawi, że mocą marketingu bezpośredniego, zadowolony klient, pochwali produkt, czyli zadowolony student zachęci młodszych kolegów do wybrania jego kierunku.

Feedback od obecnych studentów i absolwentów, ich opinie pozytywne, jak i krytyczne należy traktować jako najcenniejsze źródło informacji na temat programu nauczania, dostępnych zasobów i perspektyw zawodowych.

Sprzyjające rozwojowi kierunku z pewnością są działania podejmowane w ramach współpracy z przedstawicielami firm branżowych oraz podmiotów bezpieczeństwa, zarówno o zasięgu krajowym, jak i międzynarodowym. Partnerskie relacje z firmami i instytucjami z branży bezpieczeństwa wewnętrznego, mogą wyrażać się poprzez organizowanie wspólnych warsztatów, prelekcji, praktyk zawodowych i staży, aby studenci mieli szansę zdobyć praktyczne doświadczenie i nawiązać kontakty w środowisku bezpieczeństwa.

Organizacja dodatkowych kursów przygotowujących do uzyskania certyfikacji branżowych związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym, także może zwiększyć atrakcyjność i wpłynąć na rozwój kierunku. Wartością dodaną z posiadania certyfikatów może być większa atrakcyjności absolwentów na rynku pracy.

.....
(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....
(podpis Rektora)

WARSZAWA, dnia 5 stycznia 2024 r.

(miejscowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów – wersja elektroniczna

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających, które należy dołączyć do raportu – w wersji elektronicznej